

CANOLFAN GYMDEITHASOL BRO FFESTINIOG

ADRODDIAD RHAGOLWG ADENILLION CYMDEITHASOL AR FUDDSODDIAD

IONAWR 2024 - RHAGFYR 2025

“ Mae’n ffraind i ni i gyd gael adeilad mor
hyfryd yn ein cymuned o hyd. ”

Wedi ei ariannu gan
Llywodraeth y DU

Funded by
UK Government

Tabl Cynnwys

1.0 Rhagymadrodd	9
2.0 Pwrpas, Cwmpas a Chynulleidfa	11
3.0 Cefndir a Chyd-destun.....	13
4.0 Fframwaith Adenillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (SROI).....	23
5.0 Ymgysylltu â Rhanddeiliad	26
6.0 Mewnbynnau Prosiect	33
7.0 Allbynnau, Deilliannau a Thystiolaeth	43
8.0 Gwerth	64
9.0 Sefydlu Effaith	70
10.0 Canlyniadau SROI	78
11.0 Dadansoddiad Sensitifrwydd	80
12.0 Cyfyngiadau.....	85
13.0 Risgiau.....	86
14.0 Proses ddilysu	88
15.0 Casgliad a Chanfyddiadau Allweddol	90
16.0 Argymhellion	93
17.0 Atodiadau	96
18.0 Cyfeiriadau	117

Tabl Ffigurau

Ffigur 1- Dadansoddiad Grant Sector Gwirfoddol.....	16
Ffigur 2- Ffactorau Ar Gyfer Cymunedau Ffyniannus	20
Figure 3- Egwyddorion Gwerth Cymdeithasol	23
Ffigur 4– Amlinelliad o'r gadwyn newid.....	24
Ffigur 5– Enghraifft o gadwyn o newid	24
Ffigur 6- Egwyddor perthnasedd	27
Ffigur7- Ble ydych chi'n cymryd rhan?.....	30
Ffigur 8- Pobl Y Gymuned - Oedran	31
Ffigur 9- Pobl y Gymuned - Gendr.....	31
Ffigur 10- Pobl y Gymuned - Lleoliad	31
Ffigur 11- Defnydd Y Gampfa yr wythnos.....	36
Ffigur 12- Pobl yn teimlo'n fwy cyfforddus yn Y Ganolfan.....	46
Ffigur 13- Mae'r ganolfan yn fwy deniadol	46
Ffigur 14- Mae pobl yn falch o'r gymuned.....	47
Ffigur15: Cyfathrebiad presennol Y Ganolfan.....	60
Ffigur16: Digon o amrywiaeth o grwpiau/gweithgareddau yn Y Ganolfan ar gyfer pobl hŷn	61
Ffigur17: Digon o amrywiaeth o grwpiau/gweithgareddau yn Y Ganolfan i bobl ifanc yn eu harddegau	62
Ffigur18: Pwy sy'n berchen ar Y Ganolfan?	63

Tabl o Dablau

Tabl 1 – Rhestr Rhanddeiliaid a Pherthnasedd	28
Tabl 2 - Ymgysylltu â Rhanddeiliaid	32
Tabl 3 - Gorbenion Y Ganolfan	34
Tabl 4 - Cost Defnyddio'r Gampfa	38
Tabl 5 - Cyfanswm mewnbynnau â gwerth ariannol	41
Tabl 6 - Gwerthfawrogi Canlyniadau	68
Tabl 7 - Gwrthffeithiol.....	71
Tabl 8 - Priodoliad	75
Tabl 9 - Prif Ganlyniadau SROI	78
Tabl 10 - Gwerth Cymdeithasol a Grewyd Fesul Grŵp Rhanddeiliaid	79
Tabl 11 - Crynodeb o Ddadansoddiad Sensitifrwydd.....	81
Tabl 12 - Risgiau	86

Crynodeb Gweithredol

Mae'r adroddiad rhagolwg Addenillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad wedi dangos pwysigrwydd Canolfan Gymdeithasol Bro Ffestiniog sy'n cynnwys y prif adeilad (Y Ganolfan) a chanolfan hamdden (Y Gampfa), i'r gymuned leol ac i'r bobl, grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Canolfan. Llwyddodd Y Ganolfan i gael arian grant oddi wrth y Gronfa Ffyniant Gyffredin wedi i ddosbarthu gan Grant Sector Gwirfoddol Mantell Gwynedd i uwchraddio'r system boeler a gosod ffenestri newydd. Heb yr uwchraddio diweddar roedd Canolfan Gymdeithasol Bro Ffestiniog dan fygythiad o gau oherwydd costau ynni cynyddol a byddai hyn wedi cael effaith negyddol ar y gymuned leol yn y tymor hir.

Mae ardal Bro Ffestiniog wedi gweld llawer o adnoddau'n cael eu tynnu o'r dref yn ystod y blynyddoedd diwethaf am wahanol resymau ac mae cael canolfan gymunedol wrth galon y gymuned yn hanfodol er mwyn gwarchod yr ychydig adnoddau sydd ar ôl yn yr ardal. Gan nad yw'r Ganolfan bellach dan fygythiad o gau oherwydd y gwelliannau diweddar i'r ffenestri a'r system boeler, mae hyn yn cael effaith gadarnhaol ar y gymuned a rhagwelir y bydd yn parhau i gael effaith gadarnhaol yn y dyfodol. Mae sicrhau dyfodol hirdymor Y Ganolfan yn golygu y gall y pwyllgor roi cynllun hirdymor ar waith i wella ei effaith.

Mae'r adroddiad hwn wedi nodi tri grŵp o randdeiliaid allweddol sy'n brif randdeiliaid Y Ganolfan a'r Gampfa. Y rhanddeiliaid allweddol cyntaf yw'r 840 o bobl sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau drwy gydol y flwyddyn yn Y Ganolfan ac sy'n byw yn y gymuned leol. Trwy gymryd rhan mewn amrywiaeth o wahanol grwpiau cymunedol a gweithgareddau yn Y Ganolfan mae pobl yn y gymuned yn cael profiad a ymdeimlad o berthyn, eu hiechyd meddwl yn gwella, pobl yn teimlo'n llai ynysig ac unig ac yn olaf, mae'r rhai sy'n defnyddio'r Gampfa hefyd yn profi manteision iechyd corfforol a meddyliol cadarnhaol.

Yr ail fudd-ddeiliaid allweddol yw'r 22 o arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n defnyddio'r Ganolfan fel eu man busnes ac sydd hefyd yn profi gwerth cymdeithasol cadarnhaol fel rhan o'r Ganolfan. Mae bod yn rhan o'r Ganolfan yn rhoi ymdeimlad o berthyn i'r gymuned i arweinwyr y grwpiau cymunedol, ac ymdeimlad o falchder o fod yn rhan o'r Ganolfan oherwydd yr uwchraddio diweddar ac mae'r grŵp nawr yn gallu cynllunio ar gyfer darpariaeth i'r dyfodol.

Y trydydd grŵp o randdeiliaid allweddol yw'r 6 gwirfoddolwr sy'n rhoi o'u hamser i fod yn rhan o'r pwyllgor sy'n rhedeg gweithrediadau Ganolfan o ddydd i ddydd. Mae bod yn rhan o'r pwyllgor yn rhoi ymdeimlad o berthyn i'r gwirfoddolwyr, a gwell hunanhyder oherwydd bod yn rhaid iddynt ymdrin ag amrywiaeth o faterion sy'n codi yn Y Ganolfan a'u datrys, ac yn olaf mae gwirfoddolwyr yn teimlo balchder mewn gallu rhoi yn ôl i'r gymuned a helpu dyfodol hirdymor y gymuned.

Mae'r canlyniadau'n dangos bod gwerth cymdeithasol cadarnhaol yn cael ei greu drwy'r Ganolfan ar gyfer pobl y gymuned, arweinwyr grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan, gydag ystod o **SROI o £2.34 – £3.10 a chanlyniad SROI gwirioneddol o £ 2.69:1 – sy'n golygu ar gyfer pob £1 a fuddsoddir, rhagwelir y bydd £2.69 o werth a awgrymir yn cael ei greu.**

Cydnabyddiaeth

Ni fyddai'r adroddiad hwn yn bosibl heb gynnwys rhanddeiliaid allweddol a all ein helpu i ddeall pa newidiadau sydd wedi digwydd a sefydlu effaith y newidiadau hynny. Rydym yn hynod ddiolchgar i'r unigolion ac arweinwyr grwpiau cymunedol a gymerodd ran mewn gweithgareddau a rhoi o'u hamser i'n helpu i ddeall beth sydd wedi newid yn eu bywydau o ganlyniad, yn ogystal â'n helpu i ddeall sut i adeiladu ar yr effaith hon yn y dyfodol. .

Diolch i'r gwirfoddolwyr, arweinwyr grwpiau cymunedol a phobl Bro Ffestiniog sy'n defnyddio'r Ganolfan am eu hamser i fynd drwy'r prosiect gyda ni yn fanwl iawn ac am eu cefnogaeth i gasglu data ansoddol a meintiol. Ni fyddai'r gwerthusiad hwn yn bosibl heb eu holl gefnogaeth.

Diolch yn fawr,

Social Value Cymru

Y Ganolfan Cymdeithasol Bro Ffestiniog

Adroddiad Rhagolwg Adenillion
Cymdeithasol ar Fuddsoddiad
Ionawr 2024 - Rhagfyr 2025

Trosolwg mewn niferoedd

- Mae yna **1,126** o bobl yn y gymuned
- Mae **22** o grwpiau cymunedol yn rhan o'r Ganolfan
- Mae yna **6** gwirfoddolwr
- Llwyddodd Y Ganolfan i gael **£123,303** o arian grant i uwchraddio'r adeilad

Ymgysylltu â Rhanddeiliaid

Pobl yn y gymuned

- 22** cyfweiliad personol
- 1** grŵp ffocws personol gydag 8 o bobl
- 131** o ymatebion i'r arolwg

Grwpiau cymunedol

- 10** cyfweiliad personol
- 1** cyfweiliad ffôn
- 10** ymateb i'r arolwg

Gwirfoddolwyr

- 4** cyfarfod gyda'r gwirfoddolwyr
- 1** grŵp ffocws gyda 3 gwirfoddolwr
- 3** ymateb i'r arolwg

Deilliannau i bobl yn y gymuned

- Mae **66%** o'r bobl yn y gymuned leol yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn o fewn y gymuned trwy allu cymryd rhan
- Mae **73%** o bobl yn y gymuned yn teimlo'n llai unig ac ynysig oherwydd eu bod yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau
- Mae **69%** o bobl yn y gymuned yn profi gwelliant yn eu hiechyd meddwl oherwydd eu bod yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau
- Mae **73%** o'r bobl sy'n defnyddio'r cyfleusterau yn Y Gampfa yn profi gwelliant yn eu hiechyd corfforol o ganlyniad

Grwpiau cymunedol

- Mae **80%** o'r grwpiau yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn oherwydd eu bod yn rhan o'r Ganolfan
- Mae **80%** o'r grwpiau bellach yn teimlo'n falch o fod yn rhan o'r Ganolfan oherwydd y gwelliannau diweddar
- Teimla **80%** o grwpiau eu bod bellach yn gallu cynllunio ar gyfer y dyfodol oherwydd bod dyfodol hirdymor Y Ganolfan yn ddiogel

Gwirfoddolwyr

- Mae **100%** o'r gwirfoddolwyr yn teimlo gwelliant yn eu hunanhyder
- Mae **100%** o'r gwirfoddolwyr yn teimlo ymdeimlad o falchder o allu gwella dyfodol y gymuned ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol
- Mae **100%** o'r gwirfoddolwyr yn profi ymdeimlad o berthyn o fewn y gymuned

Rhagolwg Adenillion
Cymdeithasol ar
Fuddsoddiad
(SROI)

*Gweler yr adroddiad rhagolwg llawn am ragor o wybodaeth

1.0 Rhagymadrodd

Bydd yr adroddiad hwn a ragwelir ar Adenillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (SROI) yn dadansoddi'r effaith gymdeithasol a grëwyd gan Ganolfan Gymdeithasol Bro Ffestiniog (Y Ganolfan) rhwng Ionawr 2024 – Rhagfyr 2025, drwy arian grant, llwyddodd Y Ganolfan i uwchraddio ffenestri a boeleri drwy Gyllid Cronfa Ffyniant Cyffredin, dosbarthwyd gan Grant Sector Gwirfoddol Mantell Gwynedd. Oherwydd costau ynni cynyddol dros y blynyddoedd diwethaf, roedd dyfodol Y Ganolfan yn ansicr oherwydd rhagolygon ariannol y ganolfan dros y 5 mlynedd nesaf, ac roedd yn bosiblwydd gwirioneddol y byddai'r Ganolfan wedi gorfod cau ei drysau heb yr uwchraddio.

Ar hyn o bryd mae 4,600 o bobl yn byw yn yr ardal leol ac sydd â mynediad i'r Ganolfan Gymdeithasol Ffestiniog, gyda thua 840 o bobl yn cymryd rhan weithredol yn y sesiynau a'r gweithgareddau a gynhelir yn Y Ganolfan bob blwyddyn. Mae yna hefyd tua 30 o grwpiau cymunedol sy'n gweithredu o'r Ganolfan, gyda 22 o grwpiau cymunedol sydd â chontractau hirdymor. Mae'r Ganolfan yn cael ei rhedeg gan grŵp o 6 gwirfoddolwr sy'n rhoi o'u hamser i sicrhau bod Y Ganolfan y gorau y gall fod i bobl Bro Ffestiniog.

Mae'r Ganolfan yn adnodd hynod bwysig i'r gymuned ac mae amrywiaeth o bobl yn ei defnyddio'n wythnosol ac mae'n cael effaith gadarnhaol arnynt. Mae cymuned Bro Ffestiniog yn berchen ar Y Ganolfan ym Mlaenau Ffestiniog, ac mae grŵp bach o aelodau pwyllgor penderfynol yn ei rhedeg. Defnyddir prif adeilad Y Ganolfan ar gyfer ystod eang o wahanol weithgareddau, megis ystafell gofal dydd i'r henoed, Clwb Ieuencid, Clwb Carate, Clwb Camera, Grwpiau Babanod, Grŵp Dementia a Parkinson's, Bingo, Ysgol Sul, Derwen, Chwarae Meddal, Partïon Penblwydd i enwi ond ychydig. Mae Cyngor Tref Ffestiniog hefyd wedi'i leoli yn yr adeilad hwn sy'n rhedeg eu busnes o ddydd i ddydd. Ar hyn o bryd mae'r Ganolfan yn cyflogi un person llawn amser i ofalu am yr adeilad a'i lanhau.

Mae'r ysgol uwchradd leol (Ysgol Y Moelwyn) yn Llogi'r Ganolfan Hamdden (Y Gampfa) ar hyn o bryd ac mae amrywiaeth eang o weithgareddau yno yn ogystal ag ystafell ffirwydd, pêl-rwyd, pêl-droed, dawnsio, tennis bwrdd, gymnasteg a llawer mwy .Pe byddai'r Ganolfan wedi gorfod cau, mae'n debygol y byddai hynny wedi cael effaith sylweddol ar y gymuned leol, pobl, ac arweinwyr grwpiau cymunedol bach Blaenau Ffestiniog.

Y prif rwystr sy'n wynebu'r gymuned yw diffyg dewisiadau amgen yn yr ardal leol i bobl fynychu gweithgareddau neu i arweinwyr y grwpiau cymunedol ail-leoli i leoliadau eraill o fewn ardal Bro Ffestiniog. Mae llawer o'r adeiladau mewn cyflwr gwael ac angen buddsoddiad sylweddol i gydymffurfio â rheoliadau adeiladu, lefelau buddsoddiadau na all arweinwyr grwpiau cymunedol eu gwneud. Mae'r Ganolfan wrth galon y gymuned leol a gyda'r buddsoddiad, mae rhagolygon y Ganolfan bellach yn gadarnhaol ac nid yw bellach dan fygythiad o gau, a bydd yr adroddiad hwn yn edrych ar yr hyn y mae'r Ganolfan yn ei olygu i'r gymuned leol ac yn rhagweld yr effaith gymdeithasol a grëir gan cadw'r Ganolfan ar agor.

Trwy ymgysylltu â phobl yn y gymuned sy'n ymgysylltu â'r Ganolfan, arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n defnyddio'r Ganolfan fel eu man gweithredu a'r gwirfoddolwyr sy'n gwasanaethu ar y pwyllgor, ac o archwilio'r wybodaeth a'r data sydd ar gael, gwnaed amcangyfrifon priodol, a chefnogwyd gan dystiolaeth eilaidd. Bydd yr adroddiad hwn yn dadansoddi canfyddiadau'r prosiect hwn gan ddefnyddio'r fframwaith Adenillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (SROI) i gwblhau adroddiad rhagolwg hyd at fis Rhagfyr 2025 a bydd yn darparu argymhellion.

2.0 Pwrpas, Cwmpas a Chynulleidfa

2.1 Pwrpas a chwmpas

Pwrpas y dadansoddiad yw rhoi mewnwelediad gwerthfawr i'r newidiadau a brofwyd gan grwpiau rhanddeiliaid allweddol. Mae'r adroddiad hwn yn edrych yn benodol ar y canlyniadau a'u gwerth i wirfoddolwyr, arweinwyr grwpiau cymunedol, a phobl y gymuned sy'n defnyddio'r Ganolfan.

Nod yr adroddiad hwn yw deall profiad y rhanddeiliaid a sefydlu'r canlynol:

- Barn y rhanddeiliaid allweddol sy'n ymwneud â'r Ganolfan, sef pobl y gymuned ac arweinwyr grwpiau cymunedol, sy'n cymryd rhan yn rheolaidd mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan.
- Y canlyniadau a brofwyd gan rhanddeiliaid eraill yr effeithiwyd arnynt yn sylweddol, gan gynnwys y gwirfoddolwyr ar y pwyllgor.
- I roi gwerth i'r prosiect ac i ateb y cwestiwn: 'Ydy Canolfan Gymdeithasol Bro Ffestiniog yn rhoi gwerth cymdeithasol i'r gymuned leol?'
- Gweld pa newidiadau y gellir eu cyflwyno i'r Ganolfan er mwyn darparu mwy o ddeilliannau a gwerth pellach i bobl y gymuned ac arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n defnyddio'r Ganolfan.

2.2 Cynulleidfa

Paratowyd yr adroddiad hwn ar gyfer cynulleidfaoedd mewnol ac allanol. Ar gyfer rhanddeiliaid mewnol, nod y dadansoddiad yw darparu dealltwriaeth drylwyr o'r newidiadau a grëwyd trwy weithgareddau'r prosiect. Mae hyn yn cynnwys asesu newidiadau cadarnhaol a negyddol, yn ogystal â chanlyniadau bwriadedig ac anfwriadol. Trwy gael mewnwelediad i'r newidiadau hyn, gall y rhai sy'n gwneud penderfyniadau ar y lefel reoli wneud penderfyniadau mwy gwybodus a gwella'r gwerth a grëir gan y prosiect.

Ar gyfer cynulleidfaoedd allanol, y nod yw cyfathrebu'n effeithiol l gyllidwyr effaith y cyllid i weld sut y gellir gwella canlyniadau cadarnhaol a lliniaru unrhyw ganlyniadau negyddol. Mae sicrhau cyfranogiad yr holl randdeiliaid yn caniatáu dealltwriaeth glir o'r newidiadau ac yn caniatáu i anghenion cymunedau lleol gael eu halinio â phenderfyniadau strategol.

Mae angen i'r cyllidwyr ddeall effaith eu buddsoddiad ac felly bydd yr adroddiad hwn yn edrych ar ddwy flynedd o werth er mwyn edrych ar y buddsoddiad yn y flwyddyn gyntaf, ac yna'r effaith dros y blynyddoedd o ystyried y costau rhedeg arferol.

3.0 Cefndir a Chyd-destun

3.1 Sefydliad(au) Allweddol

Mae Canolfan Gymdeithasol Bro Ffestiniog (Cymdeithas Gymunedol Ffestiniog, Rhif Elusen Gofrestredig: 502456) yn ganolfan gymunedol leol a champfa yng Ngwynedd a sefydlwyd ym Mehefin 1973. Maent yn arbenigo mewn gwasanaethau cymunedol, ystafelloedd i'w llogi a phrosiectau cymunedol¹.

Beth mae'r elusen yn ei wneud:

Addysg/hyfforddiant

Anabledd

Celfyddydau/diwylliant/treftadaeth

Chwaraeon Amatur

Hamdden

Pwy mae'r elusen yn ei helpu:

Plant/Pobl ifanc

Henoed/Pobl Hŷn

Pobl ag Anableddau

Elusennau Neu Gyrff Gwirfoddol Eraill

Y Cyhoedd / dynolryw

Yr amcanion elusenol

“Hyrwyddo budd trigolion ardal ddinesig Ffestiniog a'r gyndogaeth heb wahaniaeth o ran rhyw na barn wleidyddol, grefyddol nac arall trwy gysylltu'r awdurdodau lleol, mudiadau gwirfoddol a thrigolion mewn ymdrech gyffredin i hybu addysg a darparu cyfleusterau er budd lles cymdeithasol ar gyfer difyrich hamdden a gweithgareddau amser hamdden gyda'r nod o wella amodau bywyd y trigolion dywededig. (a) cynnal a rheoli canolfan gymunedol Ffestiniog ar gyfer gweithgareddau a hyrwyddir gan y gymdeithas a'i chyrrff cyfansoddol er mwyn hyrwyddo'r amcanion a nodir yn 2(b). Bydd y gymdeithas yn amhleidiol ac ansectyddol mewn crefydd. Bydd gan y gymdeithas y

¹ <https://register-of-charities.charitycommission.gov.uk/charity-search/-/charity-details/502456/charity-overview>.

pŵer i gysylltu â ffederasiwn cenedlaethol arall o gymdeithasau cymunedol a sefydliadau eraill ag amcanion elusennol tebyg.”

3.2 Grant Sector Gwirfoddol

Ym mis Ionawr 2024, llwyddodd Canolfan Gymdeithasol Bro Ffestiniog i gael grant gan y Grant Sector Gwirfoddol (GSG) a reolir gan Mantell Gwynedd, fel rhan Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (UKSPF) i uwchraddio'r ffenestri a gosod boeler newydd.

Mae UKSPF yn biler canolog yn agenda Lefelu i Fyny Llywodraeth y DU a bydd yn darparu £2.6 biliwn o gyllid ar gyfer buddsoddiad lleol erbyn mis Mawrth 2025. Mae cyfanswm o £126.46 miliwn wedi'i ddyrannu o'r UKSPF i Ogledd Cymru a nod SPF yw darparu cyfleoedd newydd ar gyfer cymunedau lleol, cefnogi datblygiad a thwrf busnesau lleol yn ogystal â chefnogi adferiad canol ein trefi.

Dyraniad fesul Awdurdod Lleol

Gwynedd - £24,423,747

Ynys Môn - £16,081,937

Conwy - £24,520,120

Sir Ddinbych - £25,647,958

Fflint - £13,102,933

Wrecsam - £22,684,205

Mae'r cyllid yn cynnwys arian cyfalaf a refeniw ar gyfer y cyfnod 1 Ionawr 2024 i 31 Rhagfyr 2024. Penderfynodd pob awdurdod lleol sut yr hoffent ddewis prosiectau ar gyfer cymorth UKSPF. Fodd bynnag, roedd ystyriaethau cyffredin yn cynnwys:

- alinio cynigion â buddsoddiadau ac ymyriadau â blaenoriaeth yr UKSPF;

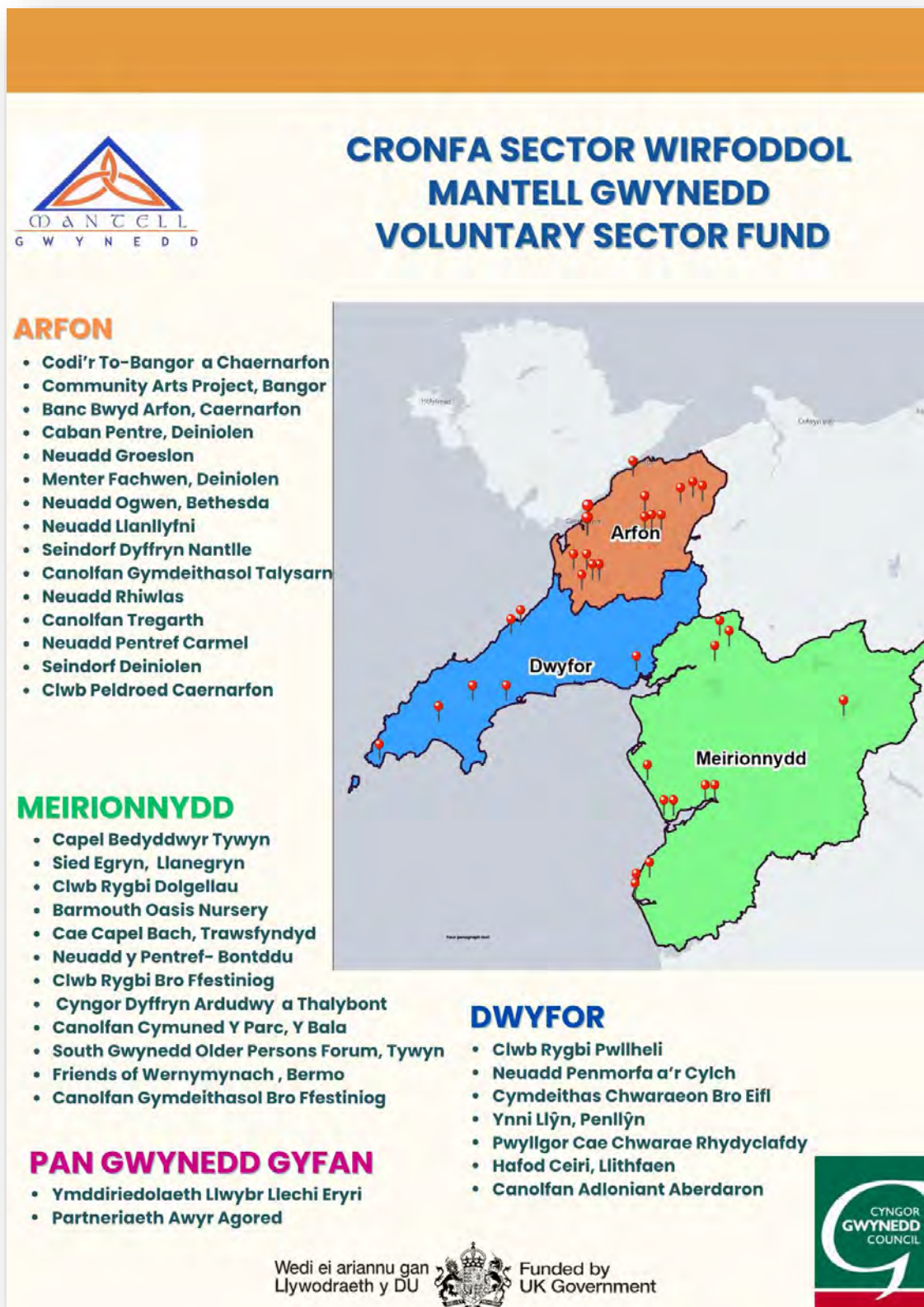
- allbynnau a chanlyniadau disgwylledig cynigion;
- ychwanegedd ac aliniad prosiectau arfaethedig gyda gweithgaredd presennol a gweithgaredd arfaethedig;
- cyflawnadwyedd a capasiti/gallu'r ymgeisydd (gan gynnwys ymwybyddiaeth o ofynion cyfreithiol a rheoliadol)
- aliniad â strategaethau, blaenoriaethau ac anghenion cenedlaethol, rhanbarthol, ac yn enwedig lleol;

Yng Nghymru, rhaid i ardaloedd lleol weithio gydag eraill o fewn eu rhanbarth i ddarparu'r gronfa. Mae rhanbarth Gogledd Cymru yn cynnwys siroedd Conwy, Dinbych, Fflint, Gwynedd, Ynys Môn a Wrecsam. Bydd awdurdodau lleol Gogledd Cymru yn gweithio gyda'i gilydd i weinyddu'r UKSPF.

Fel rhan o raglan Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU, mae dros £20m wedi'i glustnodi ar gyfer sir Gwynedd, gyda rhywfaint o'r arian wedi'i ymrwymo i sefydlu arian grant ar gyfer cefnogi prosiectau'r Sector Gwirfoddol trwy VSG. Cyhoeddodd Mantell Gwynedd ddiwedd Awst 2023 fod £1.5 miliwn wedi'i glustnodi i'w rannu ymhlith grwpiau gwirfoddol a chymunedol yng Ngwynedd. Agorodd y Gronfa ar y 1af o Fedi 2023 a chaeodd ar 30ain Medi 2023. Roedd cyllid refeniw a chyfalaf ar gael rhwng 2k a 250k i gefnogi prosiectau fydd yn arwain at wella ansawdd bywyd trigolion a chymunedau Gwynedd. Derbyniwyd wyth deg pump o geisiadau gwerth dros £3.7 miliwn ar gyfer y Gronfa, a bu 37 o brosiectau'n llwyddiannus.² Gweler Ffigur 1 isod am ddadansoddiad o ddosbarthiad y cyllid grant ledled Gwynedd.

² <https://mantellgwynedd.com/eng/shared-prosperity-fund.html>

Ffigur1- Dadansoddiad Grant Sector Gwirfoddol

3.3 Amlinelliad o'r Prosiect(au).

Prif nodau ac amcanion y prosiect yw lleihau allyriadau carbon a biliau tanwydd a gwella lefelau cysur defnyddwyr y ganolfan gymunedol a defnyddwyr y ganolfan hamdden. Y nod yw sicrhau cynaladwyedd yr adeilad fel bod mwy o ddefnyddwyr yn gallu elwa o fwy o wasanaethau a gweithgareddau a bod mwy o grwpiau ac asiantaethau lleol yn gallu darparu gwasanaethau o'r canol.

Mae'r adeilad yn brysur iawn ac yn cael ei ddefnyddio gan wahanol asiantaethau a gwahanol bobl. Mae'r adeilad yn hen ysgol uwchradd a brynwyd er budd yr ardal drwy danysgrifiad cyhoeddus dros hanner can mlynedd yn ôl. Roedd gan yr adeilad system wresogi hen ac aneffeithiol a hefyd gyda'r ffenestri gwreiddiol ar rai rhannau o'r adeilad.

Mae'r prosiect yn ceisio trawsnewid Y Ganolfan ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, y cyllid grant i adnewyddu'r system wresogi a gosod ffenestri gwydr dwbl i wella effeithlonrwydd ynni a lleihau costau. Mae'r Ganolfan yn enghraifft wych o sut y gall canolfannau cymunedol wasanaethu anghenion economaidd a chymdeithasol y gymuned trwy ddarparu gwasanaethau a gweithgareddau i gwrdd ag anghenion y gymuned.

Nod y prosiect yw:

- Sicrhau bod y buddion hyn yn cyrraedd mwy o bobl drwy ddarparu lle diogel a chynnes i bobl gyfarfod a sgwrsio a chryfhau'r gymuned. Bydd yn helpu i greu cymdogaethau cadarn a diogel, drwy fuddsoddi mewn lleoedd o ansawdd da lle mae pobl eisiau gweithio, chwarae a dysgu, trwy welliannau wedi'u targedu i'r amgylchedd adeiledig a dulliau arloesol o atal troseddu.

- Cynyddu'r cyfleoedd i fusnesau lleol ddatblygu.
- Bydd y Ganolfan yn gallu adeiladu ei phroffil a chynyddu gwirfoddoli.
- Annog y gymuned i gymryd rhan fwy rhagweithiol yn yr ardal. Mae'r ystod eang o ddigwyddiadau a gweithgareddau yn y Ganolfan yn darparu llawer o gyfleoedd ar gyfer dysgu sgiliau a hunanfyneant, yn ogystal â digwyddiadau sy'n annog pawb i gymryd rhan.

3.4 Sefydlu'r angen

Ar un adeg, Blaenau Ffestiniog oedd ail dref fwyaf gogledd Cymru yn 1900 gyda phoblogaeth o tua 13,000 o bobl, ond wrth i'r diwydiant llechi ddirywio roedd y boblogaeth wedi mwy na haneru erbyn y flwyddyn 2000. Mae Blaenau Ffestiniog bellach yn un o'r tlotaf yn economaidd ardaled yn y Deyrnas Unedig³. Wrth i'r diwydiant ddirywio, mae swyddi wedi diflannu, ac mae'r boblogaeth wedi crebachu i 4,600 yn 2021⁴, fel y nodwyd mewn adroddiad yn 2022 a gyhoeddwyd gan Sefydliad Bevan. Nododd yr un adroddiad fod ardal Blaenau Ffestiniog wedi wynebu sawl her. Heddiw, rhestrir yr heriau allweddol sy'n wynebu'r gymuned isod:

- Lefelau cyflogaeth isel – mewn rhan o Flaenau Ffestiniog roedd llai na hanner (47.3%) y bobl 16+ oed mewn cyflogaeth yn 2021.
- Cyflogau cyfartalog isel iawn – mae enillion canolrifol trigolion £143.70 yr wythnos yn llai na chyfartaledd Prydain Fawr.
- Dibyniaeth ar twristiaeth – mae chwarter y gweithwyr mewn swyddi hamdden, gofalu, gwerthu a gwasanaethau cwsmeriaid eraill.

³cwmnibro.cymru/pdf/cwmni-bro-29-9-18-saesneg.pdf

⁴/www.bevanfoundation.org/wp-content/uploads/2024/01/Capitalism-to-Community-Cynon-Ffestinog-v4.pdf

- Lefelau uchel o allgymudo – mae 46% yn teithio mwy na 10km i'r gwaith.
- Nid oes gan fwy nag un o bob pum cartref (22.4%) fynediad at gar.
- Mae prisiau tai allan o gyrraedd pobl leol ar 9 gwaith enillion cyfartalog.
- Mae'r ardal wedi colli gwasanaethau hanfodol gan gynnwys ei gorsaf betrol, banc, canolfan waith a 6ed dosbarth o fewn yr ysgol. Nid oes gan 11% o adeiladau fand eang cyflym iawn.

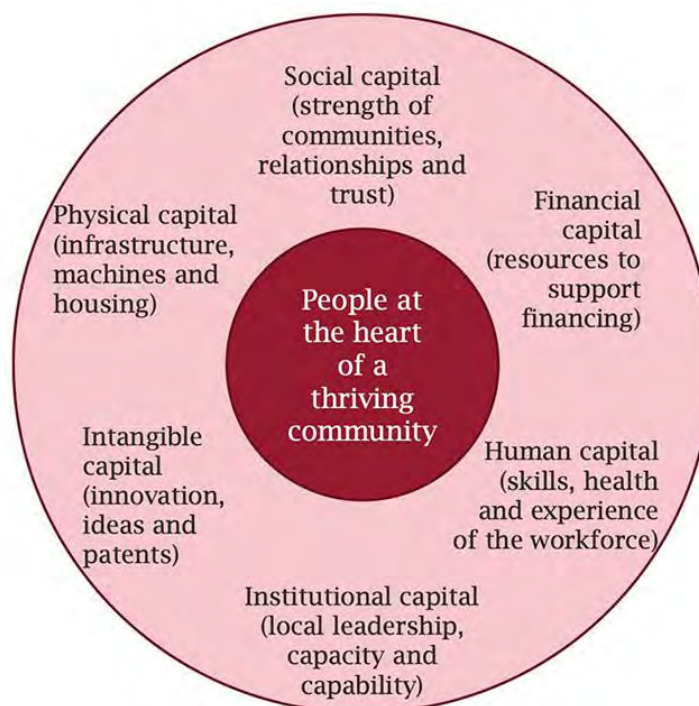
Ymhellach, mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru yn dangos bod incwm, iechyd, tai, diogelwch cymunedol a mynediad i wasanaethau yn faterion ym Mlaenau Ffestiniog. Daeth ymchwil cynradd ac eilaidd ar gyfer cynllun cyrchfan cymunedol Tirwedd Llechi Ffestiniog i'r casgliad bod y blaenoriaethau adfywio yn cynnwys yr angen i ddatblygu, cefnogi ac annog busnesau ar raddfa fach, cyfleoedd datblygu cymunedol ac adfywio ac adeiladau a'r amgylchedd adeiledig. Hefyd, mae'n rhaid i'r angen i ddehongli hunaniaeth gymdeithasol a diwylliannol y dref, y mae'r Ganolfan yn rhan fawr ohoni ym Mlaenau Ffestiniog, gael canolfan ffyniannus sy'n gallu diwallu anghenion y gymuned gyda lle i grwpiau mawr ymgynnull. ac un lle gall asiantaethau a busnesau lleol ddarparu gwasanaethau. Mae'r adeilad hefyd yn ganolfan weinyddol ac yn galon i'r gymuned.

Roedd angen i'r Ganolfan gael boeler a ffenestri newydd i ddefnyddio ynni'n effeithiol a bydd hyn yn sicrhau dyfodol Y Ganolfan ac yn well i'r amgylchedd. Os na all Y Ganolfan wneud hyn, mae posibilrwydd y bydd yn rhaid iddi Ganolfan gau ei drysau yn y 5 mlynedd nesaf oherwydd costau ynni uchel. Mae'n amhosibl cael rhannau ar gyfer y boeler sydd ganddynt oherwydd ei oedran. Mae dyfodol yr adeilad mor bwysig i'r gymuned oherwydd natur ei ddefnydd, mae'n darparu ar gyfer yr henoed, ieuenctid, teuluoedd, pobl fregus ac anabl, a grwpiau cymunedol sy'n defnyddio'r adeilad at ddibenion hamdden a lles. Mae'n hanfodol bod babanod, plant, rhieni, teuluoedd, pobl

oedrannus, pobl ifanc, a phlant ag anghenion i gyd yn gallu sicrhau cynhesrwydd yn yr adeilad.

Mae canolfannau cymunedol ledled Cymru yn chwarae rhan ganolog wrth gefnogi aelodau mwyaf agored i niwed ein cymdeithas yn ôl Ysgrifennydd y Cabinet dros Ddiwylliant a Chyfiawnder Cymdeithasol mewn datganiad i'r wasg yn 2023 ac mae'n flaenoriaeth gan Lywodraeth Cymru i helpu i gefnogi canolfannau cymunedol⁵. Canolfannau cymunedol yw calon y rhan fwyaf o gymunedau, a rhaid rhoi pob cyfle iddynt fod yn llwyddiannus a bod yn adnoddau effeithiol i gymunedau ledled Cymru. Yn ôl ymchwil a gynhaliwyd gan Lywodraeth y DU, mae 6 ffactor i'w hystyried i helpu cymunedau i ffynnu. (Gweler Ffigur 2 isod.)

Ffigur2- Ffactorau Ar Gyfer Cymunedau Ffyniannus⁶

⁵<https://www.llyw.cymru/canolfannau-cymunedol-ar-draws-cymru-rôl-hanfodol-chwarae-rôl-cynnal-aelodau-mwyaf-agored-i-niwed-ein-cymdeithas>

⁶ <https://www.gov.uk/government/publications/rapid-evidence-review-of-community-initiatives/rapid-evidence-review-of-community-initiatives>

Bydd pobl bob amser wrth galon pob cymuned; fodd bynnag, mae angen cymorth arnynt hefyd i helpu eu cymuned i ffynnu. Mae'r Ganolfan ym Mlaenau Ffestiniog yn gyfalaf ffisegol o fewn y gymuned ac yn adnodd pwysig iawn i sicrhau bod cymuned Blaenau Ffestiniog yn gallu ffynnu yn y tymor hir. Ymhellach, mae cyfalaf cymdeithasol hefyd yn bwysig, gan ddod â phobl y gymuned at ei gilydd a gwella eu perthynas, mae hyn yn elfen arall y mae'r Ganolfan yn helpu i hyrwyddo.

Mae gallu uwchraddio'r Ganolfan yn golygu bod yr adeilad bellach yn fwy cynaliadwy a bydd y swm y bydd Y Ganolfan yn ei dalu am eu hynni yn llai wrth symud ymlaen i'r dyfodol. Mae tueddiad yng Nghymru bod busnesau'n cael trafferth i gwrdd â chost eu hanghenion ynni ers 2022 gyda'r pwysau hwn ddim yn debygol o leihau yn y tymor byr. Yn ôl arolwg y Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS), chwyddiant prisiau nwyddau a gwasanaethau a phrisiau ynni oedd y prif bryderon yr oedd busnesau yng Nghymru yn disgwyl eu hwynebu ers mis Hydref 2022 – gyda 28% yn dweud mai prisiau ynni oedd eu prif bryder. Mae'r ffigurau hyn yn debyg ar gyfer y DU gyfan (dywedodd 25% o fusnesau mai prisiau ynni oedd eu prif bryder, yn y drefn honno)⁷. Er ei bod yn ymddangos bod y DU dros y gwaethaf o'r argyfwng ynni erbyn 2024, yn ôl ffynonellau lluosog ni fyddwn yn gweld prisiau ynni yn debyg i brisiau cyn-bandemig tan tua 2026⁸⁹¹⁰, gan roi mwy o bwysau ar fusnesau yng Nghymru.

⁷researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CDP-2022-0158/CDP-2022-0158.pdf

⁸<https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9714/>

⁹www.resolveenergy.co.uk

¹⁰www.theguardian.com/business/article/2024/aug/27/ministers-urged-step-in-save-uk-firms-struggling-high-ene

Mae Clwb Camera Blaenau wedi bod yn weithredol ers tua 30 mlynedd, gyda'r Ganolfan yn lleoliad cyfleus i'w holl aelodau. Mae gosod ffenestri newydd wedi gwella profiad y grŵp yn arbennig; yn flaenorol, gollyngodd yr hen ffenestri, gan arwain at ystafell gyfarfod oer ac anghyfforddus. Gyda'r adnewyddiadau diweddar, mae'r Ganolfan bellach yn cyflwyno esthetig mwy modern, yn fewnol ac yn allanol, gan ei gwneud yn gyrchfan fwy deniadol i ymwelwyr o glybiau camera eraill ledled Gogledd Cymru. Yn y gorffennol, teimlai Clwb Camera Blaenau embaras am ansawdd eu cyfleusterau wrth gynnal clybiau eraill; fodd bynnag, mae'r pryder hwn wedi'i leddfu oherwydd yr uwchraddio diweddar. Mae ychwanegu storfa ychwanegol yn Y Ganolfan yn fantais sylweddol, gan alluogi'r clwb i storio ei holl offer yn ddiogel.

Pe bai'r ganolfan yn wynebu cau oherwydd costau ynni cynyddol, mae Clwb Camera Blaenau yn credu y byddai'n ariannol anhyfyw iddynt weithredu'n annibynnol. Mae lleoliadau eraill gerllaw naill ai'n rhy ddrud neu heb y cyfleusterau angenrheidiol ar gyfer llwyddiant y clwb, sy'n golygu bod adleoli i ardaloedd fel Llanrwst yn anaddas i'r rhan fwyaf o aelodau. Cyn hynny, ceisiodd y clwb gynnal cyfarfodydd mewn tafarndai lleol, ond roedd yr amgylcheddau hynny'n rhy swnllyd a chyfyng, gan eu gwneud yn annigonol. Mae ymdeimlad cryf o gymuned ymhlith aelodau'r clwb, yn ogystal â grwpiau eraill sy'n defnyddio'r ganolfan fel man cyfarfod.

“

Gall y clwb osgoi'r angen i adleoli, gan gadw eu hunaniaeth.

”

Deilliannau

- Mae aelodaeth yn y clwb yn cyfrannu'n gadarnhaol at les meddyliol yr aelodau.
- Mae pryderon ynghylch y posibilrwydd o gau'r ganolfan wedi'u lleddfu.
- Mae pwysau ariannol ar y clwb wedi'u lleihau, gan wella ei hyfywedd hirdymor ac o bosibl cynyddu incwm yn y dyfodol.

4.0 Fframwaith Adenillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (SROI).

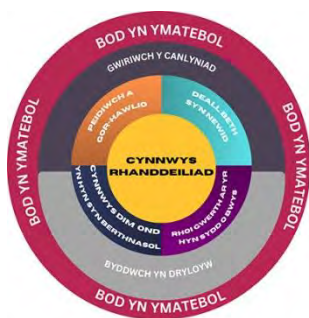
Drwy ofyn yn benodol i'r rhanddeiliaid hynny sydd â'r profiad mwyaf o weithgaredd, gall SROI feintio ac yn y pen draw roi gwerth ariannol ar effeithiau fel y gellir eu cymharu â chostau eu cynhyrchu. Nid yw hyn yn golygu y gall SROI gynhyrchu gwerth 'gwirioneddol' newid, ond drwy roi gwerth ariannol ar ganlyniadau rhanddeiliaid o ystod o ffynonellau gall ddarparu gwerthusiad o brosiectau sy'n newid y ffordd y rhoddir cyfrif am werth – un sy'n ystyried effeithiau economaidd/, cymdeithasol ac amgylcheddol. Mae Social Value UK (2014)¹¹ yn datgan;

'Mae SROI yn ceisio cynnwys gwerthoedd pobl sy'n aml yn cael eu hallgáu o farchnadoedd yn yr un termau ag a ddefnyddir mewn marchnadoedd, sef arian, er mwyn rhoi llais i bobl mewn penderfyniadau dyrannu adnoddau'

Yn seiliedig ar wyth egwyddor, mae SROI yn defnyddio profiadau'r rhai sydd wedi neu a fydd yn profi newidiadau yn eu bywydau fel sail ar gyfer dadansoddiad gwerthusol neu ragfynegol. Mae Ffigur 3 yn amlinellu Egwyddorion Gwerth Cymdeithasol.

Figure 3- Egwyddorion Gwerth Cymdeithasol¹²

Mae'r egwyddorion arweiniol yn sicrhau bod sut y rhoddir cyfrif am werth yn parhau i

fod yn hollbwysig. Er mwyn sicrhau bod dull cyson yn cael ei ddefnyddio, caiff cadwyni newid eu llunio ar gyfer pob rhanddeiliad perthnasol gan esbonio'r perthnasoedd achos-ac-effaith sydd yn y pen draw yn creu canlyniadau mesuradwy. Mae'r cadwyni newid hyn yn creu'r Map Gwerth

cyffredinol (ynghlwm ar wahân fel Atodiad 7), ac mae'r straeon hyn o newid yr un mor

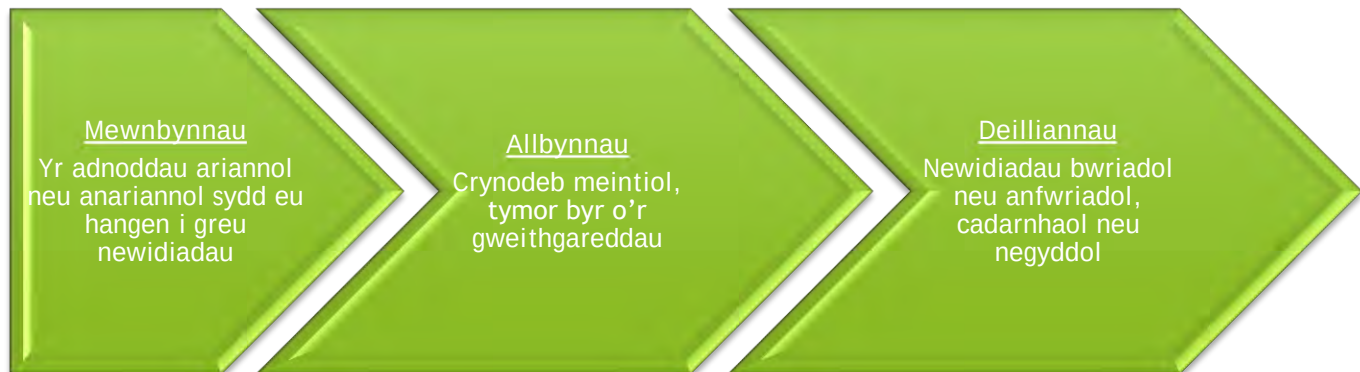
¹¹Gwerth Cymdeithasol y DU.

www.socialvalueuk.org

¹² <https://www.socialvalueint.org/principles>

bwysig â chanlyniad y dadansoddiad. Mae'n well meddwl am SROI fel stori o newid gyda thystiolaeth feintiol ac ansoddol ynghlwm wrthi. Mae Ffigur 4 yn crynhoi'r gwahanol elfennau ar gyfer pob cadwyn o newid sydd wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad SROI (cyn cyfrifo effaith canlyniadau).

Ffigur4– Amlinelliad o'r gadwyn newid

Mae SROI yn ddull o fesur canlyniadau, a dim ond pan fydd canlyniadau'n cael eu mesur y mae'n bosibl deall a oes newidiadau ystyrlon yn digwydd i'r rhanddeiliaid. I ddangos y syniad hwn, mae ffigur 5 yn dangos cadwyn fer o newid ar gyfer rhaglen gofal cartref i gynorthwyo pobl i aros yn eu cartrefi eu hunain - dim ond trwy fesur y canlyniad terfynol y mae'n bosibl deall effaith y rhaglen.

Ffigur5– Enghraifft o gadwyn o newid

Fel y trafodir nes ymalen ar y pwynt dadansoddi, mae SROI hefyd yn ymgorffori egwyddorion cyfrifyddu derbyniol megis gwrthffeithiol a phriodoliad i fesur effaith derfynol gweithgareddau sy'n deillio o bob gweithgaredd neu ymyriad. Yn bwysig, gall SROI nodi newidiadau cadarnhaol a negyddol, a lle bo'n briodol gellir eu rhagamcanu hefyd i adlewyrchu natur hirdymor rhai effeithiau. Yn ogystal, mae'r canlyniadau a nodir yn cael eu gwerthfawrogi ar sail pa mor bwysig y mae'r rhanddeiliad yn teimlo am y canlyniadau (buddiannau) y maent wedi neu y byddant yn eu profi. Mae unrhyw effeithiau a ragwelir yn cael eu diystyru'n briodol gan ddefnyddio cyfradd ddisgownt y Trysorlys (3.5% ar hyn o bryd). Y fformiwla a ddefnyddir i gyfrifo'r SROI terfynol yw;

SROI = Gwerth presennol net y buddion / Gwerth mewnbynnau

Felly, mae canlyniad o £4:1 yn dangos bod £4 o werth cymdeithasol yn cael ei greu am bob £1 a fuddsoddir

Yn gyffredinol, gall SROI greu dealltwriaeth o werth gweithgareddau mewn perthynas â chostau eu creu. Nid yw wedi'i fwriadu i adlewyrchu gwerthoedd y farchnad, yn hytrach mae'n fodd i roi llais i'r rhanddeiliaid hynny yr effeithiwyd arnynt yn sylweddol a chanlyniadau sydd wedi'u hymyleiddio neu eu hanwybyddu yn draddodiadol. Dim ond trwy fesur deilliannau y gall sefydliadau nid yn unig ddangos eu heffaith ond hefyd yn bwysig iawn eu gwella. Mae hyn felly yn cryfhau atebolrwydd i'r rhai y maent yn gyfrifol amdanynt, sef yn y trydydd sector yn ei hanfod y rhai yw buddiolwyr allweddol gwasanaethau.

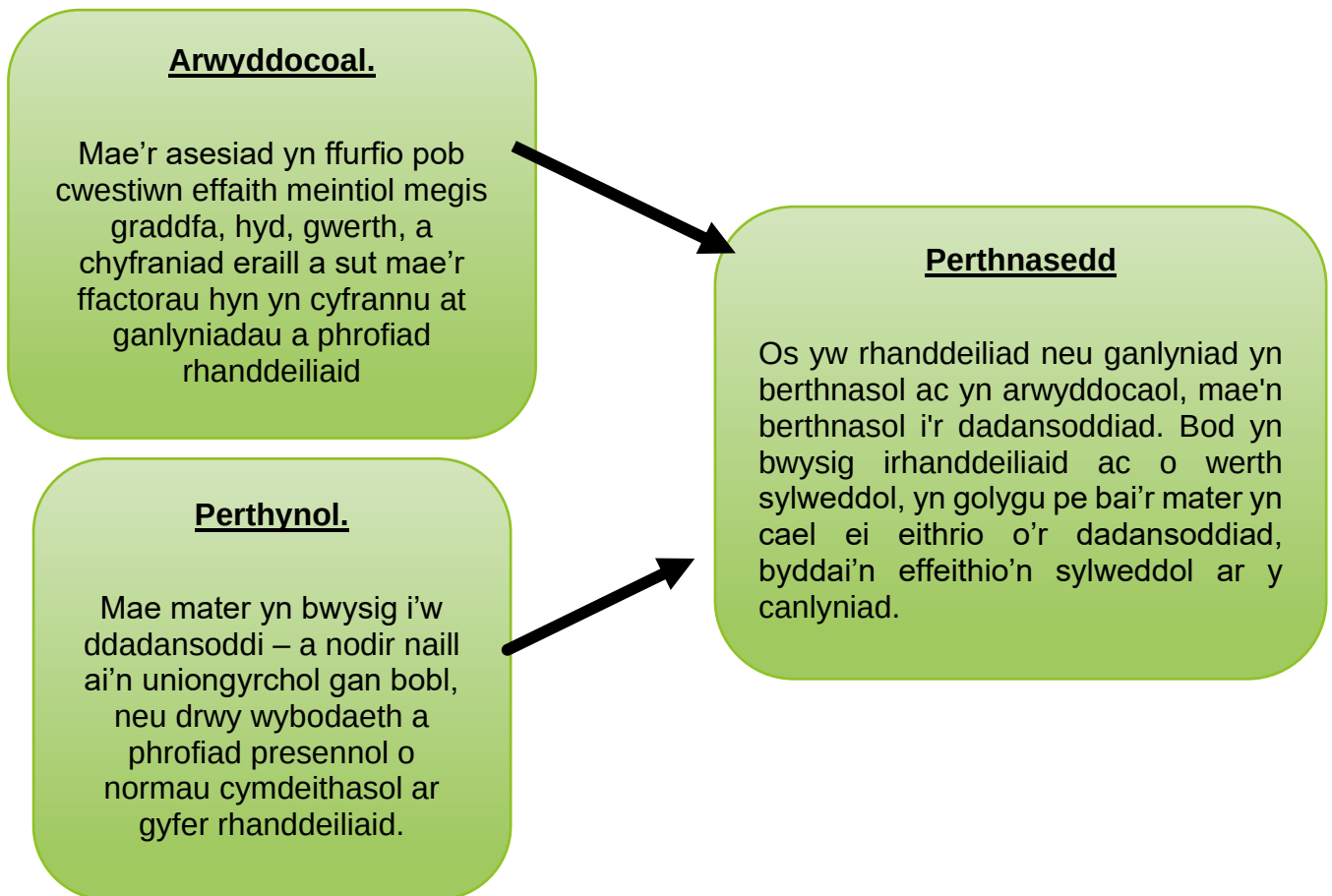
5.0 Ymgysylltu â Rhanddeiliad

Ymgysylltu â rhanddeiliaid yw gofyniad sylfaenol SROI. Heb gynnwys rhanddeiliaid allweddol, nid oes unrhyw ddilysrwydd yn y canlyniadau – dim ond drwy ymgysylltu gweithredol y gallwn ddeall newidiadau gwirioneddol neu a ragwelir yn eu bywydau. Dim ond wedyn y gall SROI werthfawrogi'r rhai sydd bwysicaf.

Er mwyn deall beth sy'n bwysig ar gyfer dadansoddiad, defnyddir y cysyniad o berthnasedd. Defnyddir y cysyniad hwn hefyd mewn cyfrifyddu confensiynol ac mae'n golygu bod SROI yn canolbwyntio ar y rhai pwysicaf i'r rhanddeiliaid, a'u deilliannau pwysicaf, yn seiliedig ar y cysyniadau o berthnasedd ac arwyddocâd (gweler ffigur 6). Mae perthnasedd yn nodi, os yw canlyniad yn bwysig i'r rhanddeiliaid, yr arwyddocâd yw'r holl gwestiynau effaith meintiol ar y ffurflen asesu megis maint, hyd, gwerth, a chyfraniad eraill. Ystyrir yr holl ffactorau hyn wrth asesu a yw canlyniad yn arwyddocaol ai peidio i'r rhanddeiliad.

I ddechrau, ar gyfer gwerthuso'r Ganolfan, nodwyd bod ystod o rhanddeiliaid naill ai'n dylanwadu neu'n cael eu heffeithio gan y ganolfan gymunedol - mae tabl 1 yn amlygu pob rhanddeiliad, gan nodi a oeddent yn cael eu hystyried yn berthnasol ai peidio yn y dadansoddiad SROI. Mae Tabl 2 isod yn dangos nifer a math y rhanddeiliaid a ddefnyddiwyd ar gyfer y dadansoddiad.

Ffigur6- Egwyddor perthnasedd

Tabl1- Rhestr Rhanddeiliaid a Pherthnasedd

Rhanddeiliad	Rhanddeiliaid yr effeithir arnynt yn sylweddol?	Eglurhad
Y Ganolfan	Na	Y Ganolfan ei hun yw un o brif fuddiolwyr yr arian grant oherwydd heb y cyllid roedd y Ganolfan yn edrych yn llwm ac o dan fygythiad o gau. Heb i'r Ganolfan fod ar agor, byddai'r sgil-ffaith ar y gymuned leol yn sylweddol yn y blynyddoedd i ddod. Fodd bynnag, mae grwpiau rhanddeiliaid eraill yn profi'r holl ganlyniadau.
Mantell Gwynedd	Na	Nhw yw'r rhanddeiliad a ddosbarthodd yr arian grant i'r Ganolfan. Fodd bynnag, mae grwpiau rhanddeiliaid eraill yn profi'r holl ganlyniadau.
Pobl y gymuned	Ydi	Maent yn un o brif fuddiolwyr y cyllid grant gan eu bod yn elwa ar y ffaith bod Y Ganolfan yn aros ar agor yn y tymor hir.
Arweinwyr grwpiau cymunedol	Ydi	Yn yr un modd ag uchod, mae'r arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n defnyddio'r

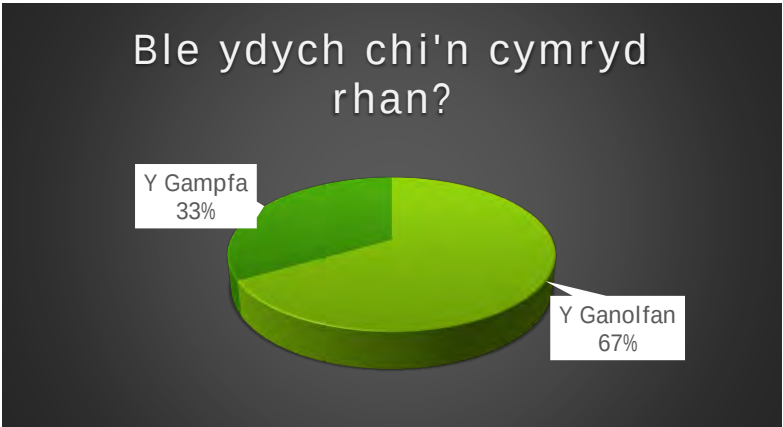
		Ganolfan ar hyn o bryd fel eu canolfan weithredu yn elwa o ddyfodol hirdymor i'r ganolfan, nid oes angen iddynt boeni mwyach am unrhyw adleoli a'r costau cysylltiedig.
Gwirfoddolwyr	Ydi	Mae'r gwirfoddolwyr ar y pwyllgor yn grŵp rhanddeiliaid allweddol, heb eu hymdrechion, ni fyddai'r ganolfan yn gallu gweithredu fel y mae ar hyn o bryd. Yn ogystal, heb waith caled y gwirfoddolwyr, ni fyddai'r ganolfan wedi gallu cael arian grant – gan leihau'r bygythiad o gau.
Ysgol Y Moelwyn	Ydi	Dyma'r sefydliadau sy'n brif denantiaid i'r gampfa yn y ganolfan. Maent hefyd yn cynnal gweithgareddau dydd i ddydd y gampfa. Maent hefyd yn un o'r arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n profi canlyniadau o ganlyniad i fod yn rhan o'r Ganolfan.
Contractwyr	Na	Nhw yw'r cwmni a osododd y ffenestri a'r boeler newydd, ac er eu bod yn elwa'n ariannol o'r prosiect, mae rhanddeiliaid eraill yr effeithir arnynt yn sylweddol yn profi'r canlyniadau.
Iechyd - GIG	Na	Nid yw'n rhanddeiliad perthnasol, ond gallai llawer o'r canlyniadau a nodwyd ar gyfer

		rhanddeiliaid eraill gael effaith anuniongyrchol ar y Gwasanaeth Iechyd Gwladol.
--	--	---

Pobl y gymuned - is-grŵp o randdeiliaid

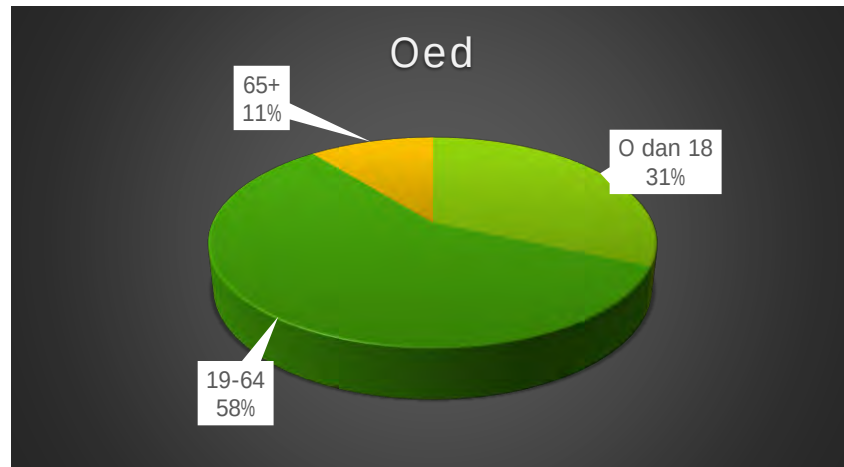
Rhodddwyd llawer o ystyriaethau i'r is-grwpiau er mwyn i'r grŵp rhanddeiliaid allu deall ac asesu a oes unrhyw wahaniaeth mewn effaith yn seiliedig ar nodweddion penodol megis oedran, rhyw, a lleoliad y bobl yn y gymuned. Mae'r Ganolfan wedi'i rhannu'n ddwy ran, mae Y Ganolfan sef y prif adeilad ac yna mae Y Gampfa sef y gampfa sydd ynghlwm wrth y prif adeilad. Nodwyd tuedd yn y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid, sef y byddai pobl y gymuned yn defnyddio'r Ganolfan neu'r Gampfa, heb lawer o orgyffwrdd rhwng y ddwy adran. Felly, nodwyd is-grŵp yn seiliedig ar yr adrannau y mae pobl yn y gymuned yn eu defnyddio'n amlach. Mae'r rhan fwyaf o bobl y gymuned yn defnyddio'r Ganolfan, fodd bynnag, fel y dengys y siart isod (gweler Ffigur 7), mae digon o bobl yn defnyddio Y Gampfa. Ni nodwyd unrhyw is-grwpiau posibl ar gyfer yr arweinwyr grwpiau cymunedol na'r gwirfoddolwyr gan fod nifer y rhanddeiliaid ym mhob grŵp yn is, felly byddant yn cael eu grwpio fel 'grwpiau cymunedol' a 'gwirfoddolwyr.'

Ffigur7- Ble ydych chi'n cymryd rhan?

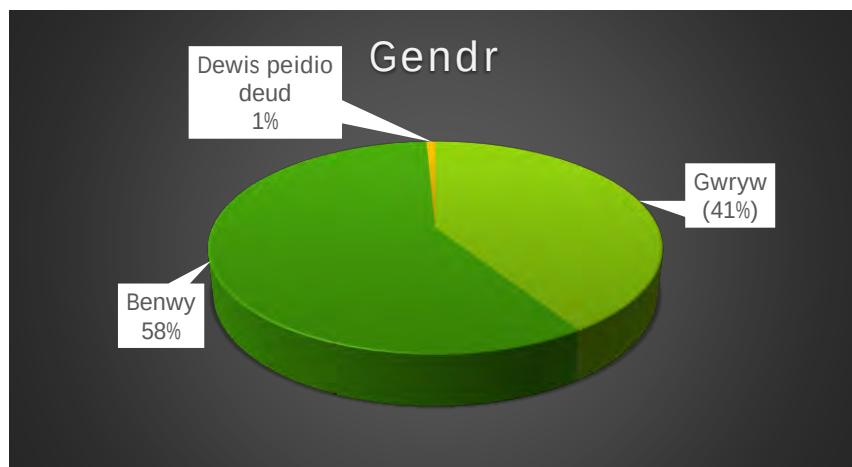

Yr is-grŵp posibl arall ar gyfer pobl y gymuned

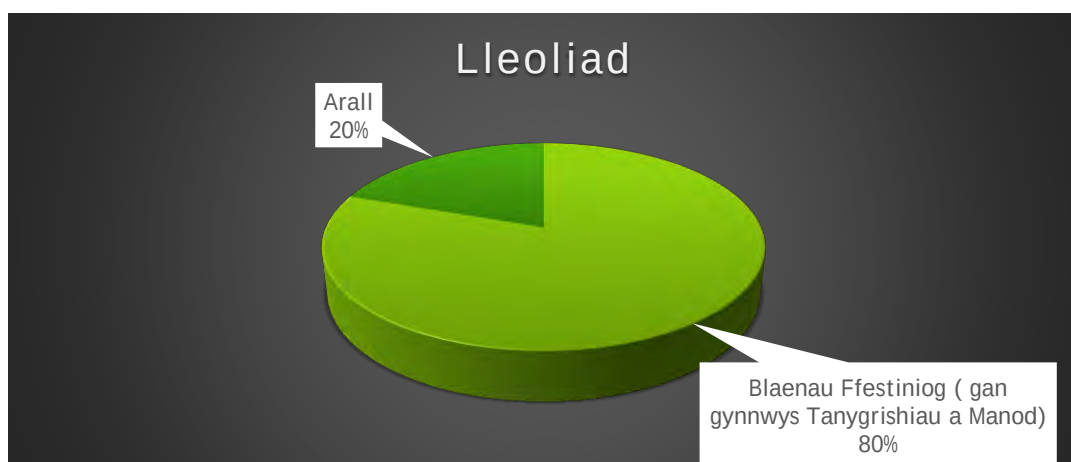
Ffigur8- Pobl Y Gymuned - Oedran

Ffigur9- Pobl y Gymuned - Gendr

Ffigur10- Pobl y Gymuned - Lleoliad

Tabl2- Ymgysylltu â Rhanddeiliaid

Rhanddeiliad	Maint y boblogaeth	Dull ymgysylltu
Pobl y gymuned - Y Ganolfan	563	• 22 o gyfweiliadau wyneb i wyneb • 1 grŵp ffocws gydag 8 o bobl
Pobl y gymuned – Y Gampfa	227	• Ymatebodd 131 o bobl i'r arolwg
Arweinwyr grwpiau cymunedol	22	• 10 cyfweiliad gydag arweinwyr y grŵp • 1 cyfweiliad ffôn • Ymatebodd 10 arweinydd grŵp i'r arolwg
Gwirfoddolwyr	6	• 4 cyfarfod gyda'r gwirfoddolwyr • 1 grŵp ffocws gyda 3 gwirfoddolwr • Ymatebodd 3 gwirfoddolwr i'r arolwg

6.0 Mewnbynnau Prosiect

Mae'r adran hon o'r adroddiad yn disgrifio'r mewnbwn angenrheidiol gan randdeiliaid lluosog. Mae rhai mewnbynnau yn ariannol, tra nad yw eraill—eto, lle bo'n bosibl, mae'r mewnbynnau yn rhai ariannol. Heb y cyflenwad hanfodol o fewnbynnau gan amrywiol randdeiliaid yr effeithir arnynt yn sylweddol, ni fyddai'r prosiect yn bosibl. Amlygir dadansoddiad llawn o gyfanswm y mewnbynnau â gwerth ariannol yn Nhabl 5.

6.1 Y Ganolfan

Gan fod yr adroddiad hwn yn rhagweld yr effaith gymdeithasol a grëir gan Y Ganolfan ar gyfer 2024 a 2025, mae'r mewnbynnau a ragwelir ar gyfer 2025 wedi'u cyfrifo fel gwerth 2024 gyda chynnydd ychwanegol o 5% (Yn unol â chodiadau cyflog cyfartalog yn y blynyddoedd diwethaf, yn ôl CIPD¹³).

Y mewnbynnau ariannol i'w hystyried ar gyfer Y Ganolfan yw'r gorbenion y mae'n rhaid iddynt eu talu i'w gadw'n agored: gan gynnwys, hysbysebu, cyflogau, ynni, dŵr, ffioedd banc, atgyweirio a chynnal a chadw, a chostau gweinyddol eraill (Gweler Tabl 3). I gyfrifo cost blwyddyn 2 y prosiect, rydym wedi cymryd cost blwyddyn 1 ac yna wedi ychwanegu cost ychwanegol o 5%. Mae hyn er mwyn sicrhau nad ydym yn hawlio gormod, gweler y rhestr isod o'r holl orbenion sydd wedi'u cynnwys yn y map gwerth fel mewnbwn ariannol.

¹³[https://www.cipd.org/uk/views-and-insights/thought-leadership/cipd-voice/pay-awards-2024/#:~:text=Looking%20at%20the%20make%20Dup,a%20tal%20rhewi%20\(12%25\).](https://www.cipd.org/uk/views-and-insights/thought-leadership/cipd-voice/pay-awards-2024/#:~:text=Looking%20at%20the%20make%20Dup,a%20tal%20rhewi%20(12%25).)

Tabl 3- Gorbenion Y Ganolfan

Gorbenion	Cost blwyddyn 1	Cost Blwyddyn 2 (amcangyfrif o gynnydd o 5% yn y gost)
Hysbysebu / Hyrwyddo	£22	£23.10
Glanhau	£595.43	£625.20
Technoleg	£109	£114.45
Taliadau Banc	£552.77	£580.41
Cyflogau	£24,423.45	£25,644.62
Dŵr	£2,060.92	£2,163.97
Trydan a nwy	£10,000	£10,500.00
Ffioedd cyfreithiol	£3,690	£3,874.50
Costau gweinyddol	£296.43	£311.25
Ffonio	£858.18	£901.09
Argraffu, postio a deunydd ysgrifennu	£120.35	£126.37
Codi arian	£343.71	£360.90
Atgyweirio a chynnal a chadw	£9,293.33	£9,758.00
Yswiriant	£2,653.42	£2,786.09
Cyfanswm flwyddyn y	£55,019	£57,770
Cyfanswm mewnbynnau ar gyfer Y Ganolfan		£112,789

6.2 Mantell Gwynedd

Llwyddodd Y Ganolfan i gael grant gan y Grant Sector Gwirfoddol a reolir gan Mantell Gwynedd fel rhan o arian SPF ehangaf gan Lywodraeth Prydain. Cyfanswm y cyllid grant a roddwyd i'r Ganolfan oedd £123,303.60. Rhennir y cyllid yn ddwy adran. 1) David Thomas Windows am y swm o £45,000 a 2) AER Cymru i osod y boeler newydd am y swm o £78,303.60.

Cyfanswm mewnbwn ariannol gan Mantell Gwynedd = £123,303.60

Rhoddwyd ystyriaeth i gynnwys canran yn unig o'r buddsoddiad cyfalaf hwn ym mlwyddyn un gan fod y ffenestri a'r boeler yn debygol o bara am flynyddoedd lawer cyn y bydd angen buddsoddiad pellach. Fodd bynnag, gan mai grant oedd hwn, penderfynwyd dangos cyfanswm y buddsoddiad o fewn y flwyddyn gyntaf ac yna ystyried y gwerth dros y ddwy flynedd. At ddibenion rheolaeth fewnol yn y dyfodol yna gellir lleihau costau cyfalaf yn y dyfodol er mwyn osgoi gorhawlio'r mewnbynau.

6.3 Pobl y Gymuned

6.3.1 Y Ganolfan

Mae'r gweithgareddau/grwpiau a gynhelir yn Y Ganolfan yn amrywio'n fawr, mae rhai o'r grwpiau cymunedol yn codi tâl am eu gwasanaethau ac eraill yn rhad ac am ddim i fynychu. Rydym yn asesu'r Ganolfan yn ei chyfanrwydd ac nid grwpiau cymunedol unigol felly ni chawsom yr incwm ar gyfer pob grŵp. Mae perygl yma y byddwn yn gorhawlio'r SROI oherwydd nid ydym yn cynnwys y mewnbwn, fodd bynnag, mae edrych ar bob incwm o'r holl grwpiau cymunedol y tu hwnt i gwmpas yr adroddiad hwn. Bydd hyn yn cael ei amlygu a rhoddir esboniad pellach iddo yn adran risgiau ac achosiaeth yr adroddiad.

6.3.2 Y Gampfa

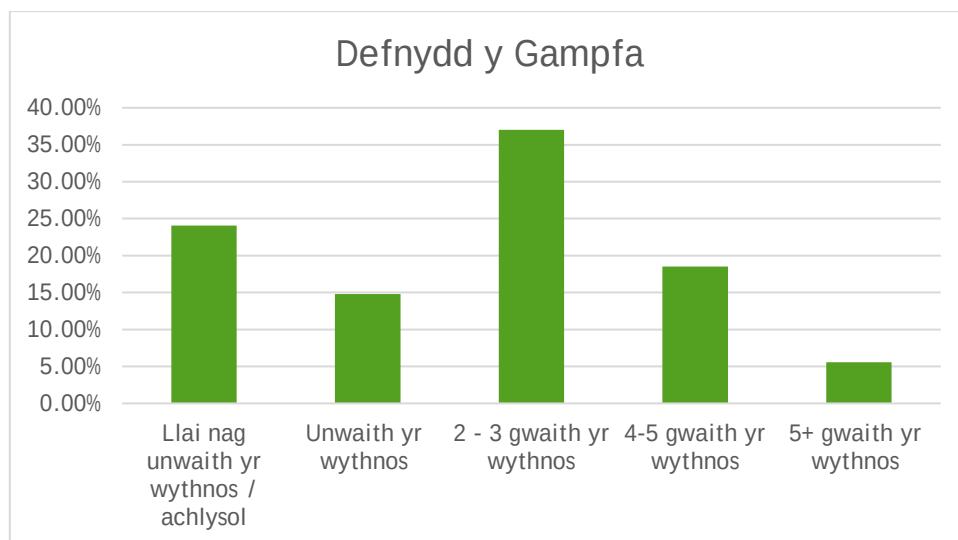
Yn wahanol i'r Ganolfan, mae pobl y gymuned yn talu i ddefnyddio'r gampfa a'r ystafell ffitrwydd. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, nid oedd yn bosibl canfod cost defnyddio'r gampfa oherwydd ffactorau allanol, felly gwnaed rhagdybiaethau yn unol â champfeydd eraill yn yr ardal leol, er mwyn sicrhau nad ydym yn tan-adrodd unrhyw fewnbynnau gysylltiedig â'r prosiect. Mae'r ganolfan hamdden leol Byw'n lach sy'n Yn y codi £8 y sesiwn yn eu campfeydd¹⁴ i oedolion a £6 y sesiwn am gonsesiwn. Mae mwyafrif defnyddwyr y gampfa yn ddisgyblion o'r ysgol uwchradd leol, felly byddwn yn defnyddio pris consesiwn Byw'n lach o £6 i gyfrifo'r mewnbwn ariannol.

I gyfrifo'r mewnbwn, yn gyntaf roedd angen i ni gyfrifo nifer y bobl sy'n defnyddio'r gampfa yr wythnos, ac yna pa mor aml maen nhw'n defnyddio'r gampfa bob wythnos. Yn y data a gymerwyd o'r arolwg nododd 28 o bobl eu bod yn defnyddio'r gampfa bob wythnos. Er mwyn ceisio cadw at yr egwyddor o beidio â gorhawlio byddwn yn dyblu nifer y sesiynau defnyddwyr. Felly, i gyfrifo mewnbwn Y Gampfa byddwn yn cynnwys 55 o bobl yn talu am ddefnyddio'r gampfa. Hefyd, ffactor arall i'w ystyried yw'r nifer o weithiau y mae pobl yn defnyddio'r gampfa bob wythnos. Mae Ffigur 11 yn dangos bod pobl sy'n defnyddio'r gampfa yn defnyddio'r gampfa 2-3 yr wythnos neu lai y rhan fwyaf o'r amser, felly rhagdybir yma mai dwywaith yr wythnos yw'r defnydd cyfartalog. Felly, cyfrifir cost gyfartalog defnydd yr wythnos fel a ganly

55 o bobl x 2 sesiwn campfa yr wythnos x £6 y sesiwn = £665

Ffigur11- Defnydd Y Gampfa yr wythnos

¹⁴ <https://www.bywniach.cymru/wp-content/uploads/Prisiau-Llawn-Bywn-lach-2024-25-Full-Price-List.pdf>

Y ffactor neu ystyriaeth nesaf yw nifer yr wythnosau trwy gydol y flwyddyn y bydd pobl yn defnyddio'r gampfa, gwneir rhagdybiaeth arall yma y bydd pobl yn defnyddio'r gampfa tua 40 wythnos ar hyd y flwyddyn gan ystyried gwyliau a ffactorau allanol eraill. Felly, yn seiliedig ar y rhagdybiaeth hon, gwneir y cyfrifiad canlynol ar gyfer blwyddyn 1:

£665 yr wythnos x 40 wythnos drwy gydol y flwyddyn = £26,592

Ar gyfer rhagolwg blwyddyn 2 rydym wedi rhagdybio'r un metrigau o 55 o bobl yn defnyddio cyfleusterau'r gampfa o leiaf 2 waith yr wythnos am o leiaf 40 wythnos y flwyddyn. Am yr ail flwyddyn, rydym wedi cynnwys cynnydd ychwanegol o 5% yn unol â CPI ac yn unol â'r rhagolygon a wnaed ar gyfer mewnbwn Y Ganolfan. Felly, mae'r cyfrifiad canlynol yn defnyddio mewnbwn Y Gampfa ar gyfer blwyddyn 2:

£26,592 (mewnbwn Blwyddyn 1) / 100 * 105 = £27,922

I gyfrifo cyfanswm y mewnbwn ar gyfer Y Gampfa ar gyfer y ddwy flynedd fe wnaethom ychwanegu blwyddyn 1 a blwyddyn 2 a gwneir y cyfrifiad canlynol:

Cost Blwyddyn 1 (£26,592) + cost Blwyddyn 2 (£27,922) = £54,514

Cyfanswm cost Y Gampfa fel mewnbwn ariannol. Mae Tabl 4 isod yn dangos dadansoddiad pellach o'r ffigurau a ddefnyddiwyd.

Tabl 4- Cost Defnyddio'r Gampfa

		Cost fel mewnbwn ariannol
Nifer y sesiynau yr wythnos yn costio (55 o bobl yn talu i ddefnyddio'r gampfa ddwywaith yr wythnos) - yn ôl graff defnydd cyfartalog y gampfa - osgoi gorhawlio		£665
Cost defnydd yr wythnos £665 * 40 wythnos y flwyddyn ar gyfer blwyddyn 1	Blwyddyn 1	£26,592
Cyfanswm cost defnyddio campfa ar gyfer Blwyddyn 2 fel mewnbwn ariannol (cost y flwyddyn gyda chynnydd ychwanegol o 5% yn y gost yn unol â CPI)	Blwyddyn 2	£27,922
	Cyfanswm	£54,514

Grwpiau cymunedol

Mae'r grwpiau a'r sefydliadau cymunedol sydd wedi'u lleoli yn Y Ganolfan yn prydlesu eu hystafelloedd neu'n talu ar sail ad hoc i rentu ystafelloedd a dyma sut mae'r Ganolfan yn cynhyrchu'r incwm sydd ei angen i dalu am y gorbenion. Y gost i grwpiau cymunedol sy'n denantiaid yn Y Ganolfan yw £29,713.10 y flwyddyn. Mae cost llogi ystafelloedd ychwanegol yn Y Ganolfan yn £32,822.41 y flwyddyn yn ychwanegol. Cyfrifir y gost ar gyfer grwpiau cymunedol ar gyfer blwyddyn 1 fel cost tenantiaeth ar gyfer pob grŵp cymunedol ynghyd â chost llogi ystafelloedd. Felly, gwneir y cyfrifiad canlynol:

Cost blwyddyn 1 grwpiau cymunedol: £29,713.10 (Tenantiaeth) + £32,822.41 (llogi ystafell ad hoc) = £62,535.31

Ar gyfer rhagolwg blwyddyn 2, byddwn yn defnyddio'r un ffigur â blwyddyn un ar gyfer tenantiaid. Mae gan y grwpiau cymunedol sy'n denantiaid i'r Ganolfan brydlesi tymor hir ac felly ni ddisgwylir i'w mewnbwn newid ar gyfer blwyddyn 2. O ran cost llogi ystafelloedd, unwaith eto byddwn yn cynnwys yr un ffigwr am y flwyddyn, fodd bynnag, byddwn yn ychwanegu 5% (yn unol â CPI i'w gadw'n gyson drwyddi draw) at gost blwyddyn un, gymeir rhagdyb yma y bydd Y Ganolfan gost yn codi'r flwyddyn nesaf, felly cost llogi ystafell blwyddyn un o £32,822.41 +5% = £34,463.53. Felly, gwneir y cyfrifiad canlynol:

Cost grwpiau cymunedol blwyddyn 2: £29,713.10 (Tenantiaeth) + £34,463.53 (llogi ystafell ad hoc) = £64,176.63.

Cyfanswm mewnbynnau ariannol ar gyfer grwpiau: cost blwyddyn 1 (£62,535.51) + cost blwyddyn 2 (£64,176.63) = £126,712.14

Gwirfoddolwyr

Mae'r pwyllgor o wirfoddolwyr yn rhoi o'u hamser am ddim yn Y Ganolfan. Fodd bynnag, mae'n iawn ystyried eu hamser fel mewnbwn ariannol i'r prosiect. Heb i'r gwirfoddolwyr roi o'u hamser, ni fyddai'r Ganolfan yn gallu gweithredu fel y mae ar hyn o bryd. Mae'r pwyllgor wedi cadarnhau eu bod yn gwirfoddoli tua 170 awr y mis ymhlith y grŵp. Ar gyfer y rhagolwg hwn, rhoddwyd llawer o ystyriaethau i werth ariannol amser y gwirfoddolwr. Er mwyn sicrhau nad ydym yn gor-hawlio nac yn tan-hawlio gwerth amser gwirfoddolwyr penderfynwyd mai'r cyflog byw cenedlaethol fyddai'r mewnbwn ariannol mwyaf priodol o amser y gwirfoddolwyr. O 1 Ebrill, 2024, cynyddodd Llywodraeth y DU y cyflog byw i £11.44 yr awr¹⁵ i bobl 21 oed a throsodd. Ar gyfer blwyddyn un byddwn yn cynnwys gwerth y cyflog byw cenedlaethol rhwng Ionawr 2024 a Rhagfyr sef £11.44. Byddwn hefyd yn defnyddio'r ffigur o £11.44 ar gyfer 3 mis cyntaf blwyddyn dau, rhwng Ionawr 2025 a Mawrth 2025.

Mae Llywodraeth y DU wedi cyhoeddi y bydd cyflog byw pobl dros 21 oed yn cynyddu ym mis Ebrill 2025 i £12.21¹⁶, felly byddwn yn defnyddio'r ffigur hwn ar gyfer y rhagolwg o Ebrill 2025 – Rhagfyr 2025 ar gyfer y 170 awr a wirfoddolir y mis; mae hyn er mwyn sicrhau ein bod mor gywir â phosibl.

Ar gyfer blwyddyn 1 (Ionawr 2024 – Rhagfyr 2024) gwneir y cyfrifiad canlynol yn seiliedig ar y gost byw o £11.44 x 170 awr y mis x 12 mis = £23,338.

Ar gyfer blwyddyn 2 rydym wedi defnyddio dwy gyfradd fesul awr wahanol, gan ddefnyddio'r cyflog byw o £11.44 x 170 awr y mis x 3 mis (Ionawr – Mawrth) = £5,834 ac yna ychwanegu'r gyfradd cyflog byw newydd o £12.21 x 170 awr y mis x 9 mis

¹⁵<https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates>

¹⁶<https://www.gov.uk/government/news/national-living-wage-to-increase-to-12.21-in-april-2025>

(Ebrill – Rhagfyr) = £18,681. Felly, gwneir y cyfrifiad canlynol i gyfrifo mewnbwn ariannol blwyddyn 2 = £5,834 + £18,681 = £24,516

Cyfanswm y mewnbwn ariannol wedi'i gynnwys ar gyfer gwirfoddolwyr:

Blwyddyn 1 (£23,338) x Blwyddyn 2 (£24,516) = £47,853

Tabl 5- Cyfanswm mewnbynnau â gwerth ariannol

Rhanddeiliaid	Mewnbwn ariannol Blwyddyn 1	Blwyddyn 2	Cyfanswm
Y Ganolfan	£55,019	£57,770	£112,789
Mantell Gwynedd	£123,303.60	£0	£123,303.60
Pobl y gymuned – Y Gampfa	£26,592	£27,922	£54,514
Grwpiau cymunedol	£62,535.31	£64,176.63	£126,712.14
Gwirfoddolwyr	£23,338	£24,516	£47,853
Cyfanswm mewnbynnau â gwerth ariannol			Cost fesul rhanddeiliad = £274

Mae Dragon Martial Arts (DMA) wedi defnyddio'r Ganolfan fel ei leoliad busnes ers y cyfyngiadau symud COVID-19, ar ôl gweithredu yn y cyfleuster a reolir gan yr Urdd ym Mlaenau Ffestiniog yn flaenorol. Ar hyn o bryd, mae DMA yn gwasanaethu tua 50 i 60 o gleientiaid, gan gynnig hyfforddiant mewn dosbarthiadau Kickboxing, Karate a ffitrwydd. Prif amcan Dragon Martial Arts yw cynorthwyo unigolion yn y gymuned leol i golli pwysau, gwella lefelau ffitrwydd, a gwella lles cyffredinol.

Mae DMA wedi gweld yn uniongyrchol effaith gadarnhaol ffenestri newydd Y Ganolfan, sydd wedi gwella apêl y ganolfan yn sylweddol i ddefnyddwyr busnes posibl a derbynwyr gwasanaeth, gan ddisgrifio'r newid fel "chwa o awyr iach." Mae'r uwchraddio wedi creu amgylchedd cynhesach, gan hwyluso sesiynau hyfforddi trwy leihau'r amser sydd ei angen ar gyfer cynhesu a lleihau'r risg o anafiadau, fel rhwygiadau cyhyrau. Ers adleoli i'r Ganolfan yn gynnar yn 2020, mae DMA wedi cyrraedd capasiti ar gyfer pob sesiwn—camp nad oedd yn bosibl ei chyflawni mewn lleoliadau blaenorol oherwydd cyfyngiadau amrywiol. Mae'r cyfranogiad cynyddol hwn wedi arwain at refeniw uwch, gan leddfu'r pwysau ariannol yr oedd y clwb yn ei wynebu mewn safleoedd blaenorol. Yn ogystal, mae DMA wedi meithrin perthynas gydweithredol gref gyda gwirfoddolwyr y pwyllgor, gan weithio gyda'i gi ydd i wella arlwy'r ganolfan.

Mae'r ganolfan yn rhoi ei hunaniaeth ei hun i Flaenau ac mae'n bleser gallu dysgu dosbarthiadau yn Y Ganolfan

”

Deilliannau

- Mwy o ymdeimlad o gymuned ac undod
- Hunaniaeth gymunedol well
- Gwell iechyd meddwl trwy fynediad at adnoddau gwell
- Gwell iechyd corfforol i gleientiaid, gyda llai o risg o anafiadau
- Mwy o hyder
- Mwy o ymdeimlad o falchder
- Cynyddu cymhelliant i barhau â chynnydd
- Gwell sefydlogrwydd ariannol

7.0 Allbynnau, Deilliannau a Thystiolaeth

Mae'r adroddiad hwn yn dadansoddi'r effaith gymdeithasol a grëwyd gan Y Ganolfan a sut mae modd sicrhau dyfodol hirdymor Y Ganolfan sy'n effeithio ar bobl y gymuned leol. Mae hefyd yn iawn ystyried yr effaith gymdeithasol y mae'r Ganolfan yn ei chael ar yr arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n defnyddio'r ganolfan fel eu man gweithredu a sut y gallant nawr gynllunio ar gyfer y dyfodol. Yn olaf, bydd yr adroddiad yn trafod yr effaith gymdeithasol y mae cadw'r Ganolfan ar agor yn ei chael ar ei gwirfoddolwyr, yn bennaf y pwyllgor sy'n helpu i redeg y gweithrediadau o ddydd i ddydd. Heb eu gwaith caled a'u hymroddiad i'r Ganolfan, ni fyddai rhagolygon y ganolfan yn edrych cystal. Yn gyntaf, bydd yr adroddiad yn trafod yr allbynnau a'r canlyniadau a brofwyd gan bobl y gymuned, y bobl sy'n defnyddio'r Ganolfan a'r bobl sy'n defnyddio'r Gampfa, yna arweinwyr y grwpiau cymunedol, ac yn olaf y gwirfoddolwyr.

7.1 Pobol y gymuned

Gan fod dwy adran i'r Ganolfan (Y Ganolfan a'r Gampfa) mae nifer y bobl sy'n defnyddio'r ddwy adran yn wahanol, nid yw pawb yn y gymuned yn defnyddio'r ddwy ochr. Mae'r pwyllgor wedi nodi mai amcangyfrif o nifer y bobl sy'n defnyddio'r Ganolfan yn ei chyfanrwydd yw 840 o bobl y flwyddyn (yn unol â'r cais am grant a gyflwynwyd ganddynt). Felly, cyfanswm o 1680 o bobl am y 2 flynedd yr ydym yn eu dadansoddi yn yr adroddiad hwn.

Yn unol â'r egwyddor tryloywder, dylid nodi y bydd llawer o'r un bobl yn fwyaf tebygol o gymryd rhan yn Y Ganolfan am y ddwy flynedd ac mae'r adroddiad hwn yn cynnwys yr effeithiau a'r canlyniadau y byddant yn eu profi ar gyfer pob blwyddyn.

Fodd bynnag, roedd peth ansicrwydd ynghylch y rhaniad yn nifer y bobl sy'n defnyddio'r Ganolfan a faint sy'n defnyddio'r Gampfa. Felly, mae rhai tybiaethau wedi'u gwneud yma i gyfrifo'r allbynnau yn seiliedig ar y data meintiol a gasglwyd drwy'r arolygon.

Allan o'r 840 o bobl posibl rydym yn eu cynnwys ar y map gwerth, ymatebodd 131 o bobl yn y gymuned i'r arolwg gan roi maint sampl o 15.60% o'r cyfanswm. O'r 131 o bobl a ymatebodd, atebodd 67% gan nodi eu bod yn cymryd rhan yng ngweithgareddau'r Ganolfan megis Dechrau'n Deg, Downsio Morris, Crefftau Ymladd ac ati. Felly, i gyfrifo cyfanswm y defnyddwyr gwnaed y cyfrifiad canlynol;

$840/100 \times 67 = 563$ o bobl x 2 (rhagolwg ar gyfer 2025) = 1,126 o bobl wedi'u cynnwys yn y map gwerth.

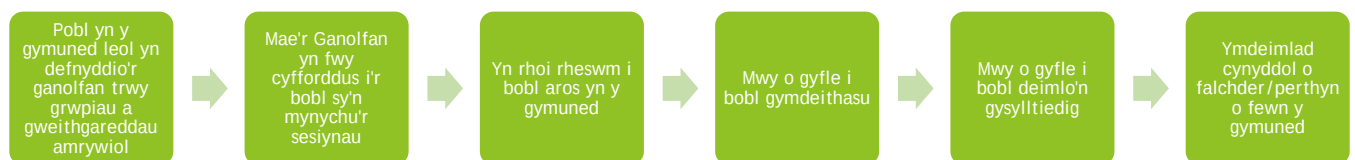
Gwneir yr un cyfrifiad i nodi nifer y bobl sy'n defnyddio Y Gampfa. O'r 131 o bobl a ymatebodd, atebodd 33% gan nodi eu bod yn cymryd rhan yng ngweithgareddau'r Gampfa, gan gynnwys yr ystafell ffitrwydd/campfa, badminton, rygbi ac ati yn unig. Gwneir y cyfrifiad canlynol:

$840/100 \times 33 = 277$ o bobl x 2 (rhagolwg ar gyfer 2025) = 544 o bobl wedi'u cynnwys yn y map gwerth.

P'un a yw pobl o'r gymuned yn mynychu sesiynau yn Y Ganolfan neu'r Gampfa, mae'r canlyniadau y maent yn eu profi yn debyg iawn o ganlyniad, er bod rhai gwahaniaethau nodedig. O'r ymgysylltu â rhanddeiliaid nodwyd eu canlyniadau ar gyfer y ddau arweinydd grŵp cymunedol, mae'r ddau grŵp rhanddeiliaid yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn yn y gymuned a gwell iechyd meddwl, gydag amrywiad yn lefel y newid a brofwyd a faint maent yn gwerthfawrogi'r newidiadau. Yn ogystal, mae pobl sydd ond yn cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan hefyd yn teimlo'n llai unig ac ynysig, tra bod y bobl

sy'n mynychu'r Gampfa yn profi gwell iechyd corfforol. Mae'r ddamcaniaeth newid ac arolygon ar gyfer pobl y gymuned i'w gweld yn Atodiadau 1 a 2.

Deilliant 1 - Oherwydd y gwelliannau diweddar i'r Ganolfan, mae pobl y gymuned yn fwy brwdfrydig i gymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan. Mae pobl bellach yn teimlo'n falch o fynychu mwy o sesiynau/gweithgareddau yn Y Ganolfan, cyfarfod â phobl eraill yn y gymuned, a phrofi mwy o ymdeimlad o berthyn yn y gymuned.

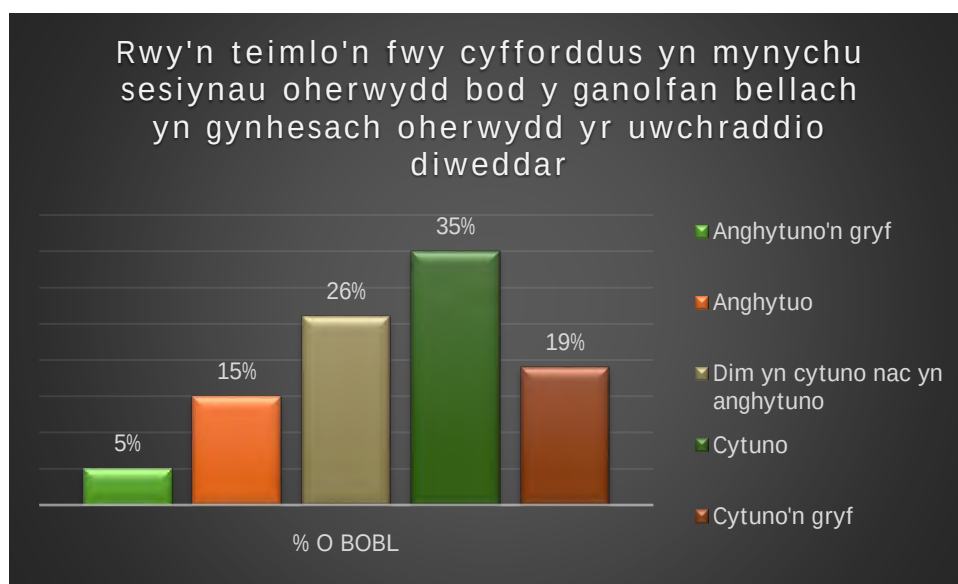

Yn ystod yr ymgysylltu â rhanddeiliaid, daeth yn amlwg bod cyflwr yr hen ffenestri yn atal rhai pobl rhag mynychu sesiynau yn Y Ganolfan, soniodd rhai pobl eu bod yn teimlo embaras wrth wahodd pobl o gymunedau lleol eraill i'r Ganolfan, ac roedd hyn yn niweidio cyfranogiad mewn gweithgareddau. Nid yw hyn yn wir bellach, bellach mae pobl yn y gymuned yn teimlo'n fwy balch, cyfforddus, a pharod i gymryd rhan yng ngweithgareddau'r Ganolfan sydd yn ei dro yn rhoi rheswm pellach iddynt aros yn y gymuned. O ystyried y cynnydd posibl mewn cyfranogiad, mae hyn wedyn yn gwella'r cyfleoedd i bobl y gymuned ddod at ei gilydd i gymdeithasu a theimlo'n fwy cysylltiedig â'i gilydd sy'n meithrin ymdeimlad cynyddol o berthyn o fewn y gymuned o ganlyniad.

"Mae'n braf gweld y lle'n cael ei ddefnyddio'n ddyddiol. Llawer o adeiladau yn cau yma!"

Fel y dengys Ffigur 12 isod, roedd 54% o'r bobl a ymatebodd i'r arolwg yn cytuno neu'n cytuno'n gryf pan ofynnwyd iddynt a oeddent bellach yn teimlo'n fwy cyfforddus yn mynychu sesiynau yn Y Ganolfan, gyda Ffigur 13 hefyd yn dangos bod mwyafrif y bobl bellach yn teimlo bod Y Ganolfan yn fwy cyfforddus. A oherwydd y ffenestri newydd. Cymerwyd y ddau ffactor hyn i ystyriaeth pan ofynnwyd i bobl y gymuned 'a oeddent bellach yn teimlo'n falch o'r ganolfan gymunedol' fel y dengys Ffigur 14, nododd dros 60% o'r bobl a ymatebodd i'r arolwg eu bod yn cytuno neu'n cytuno'n gryf.

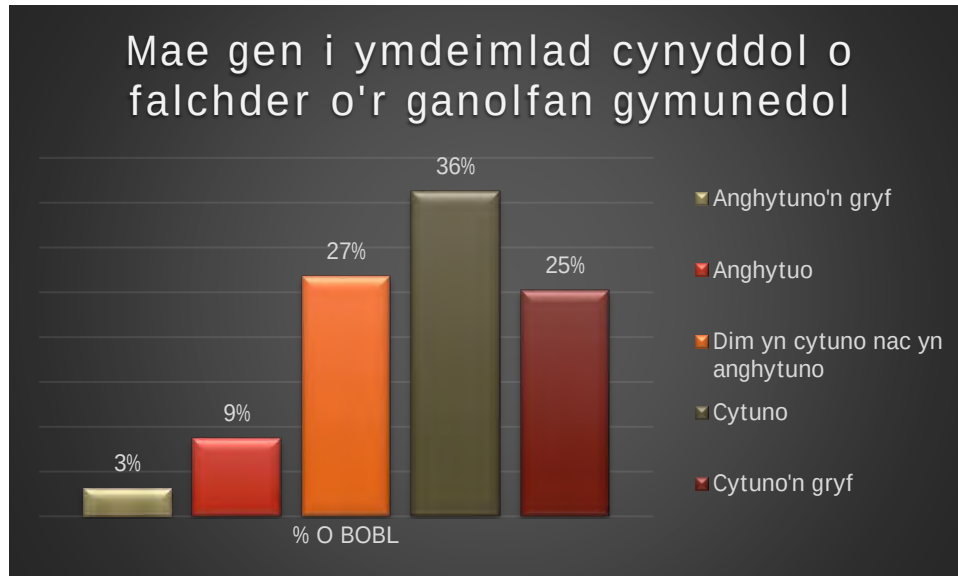
Ffigur12- Pobl yn teimlo'n fwy cyfforddus yn Y Ganolfan

Ffigur13- Mae'r ganolfan yn fwy deniadol

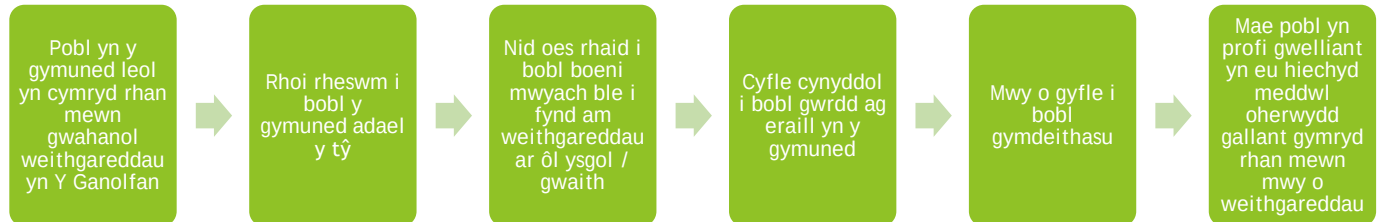
Ffigur14- Mae pobl yn falch o'r gymuned

Mae'r siartiau uchod i gyd yn dangos bod pobl yn y gymuned bellach yn teimlo'n fwy cadarnhaol am Y Ganolfan. Mae'n rhoi rheswm i bobl aros yn y gymuned yn hytrach na mynd i bentrefi a threfi lleol eraill i gymryd rhan mewn gweithgareddau. Yn ogystal, mae gan y bobl fwy o gymhelliant i fynychu sesiynau a gallant gymdeithasu a chwrdd ag eraill yn y gymuned. Gyda phobl bellach yn teimlo'n falch o'r Ganolfan ac yn cael mwy o gyfle i gymdeithasu mae hyn yn rhoi mwy o ymdeimlad o berthyn i'r gymuned i bobl y gymuned.

O ganlyniad yr arolwg, roedd 66% o'r bobl yn y gymuned sydd ond yn mynychu gweithgareddau yn Y Ganolfan yn y maint sampl a ymatebodd yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn a balchder mewn bod yn rhan o'r gymuned, gyda phellter a deithiwyd o 60% (lefel o newid a brofir gan y bobl, yr uchaf yw'r nifer, y mwyaf yw'r effaith ar bobl y gymuned). Gan fod 66% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 743 o bobl eu cynnwys ar y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn. I'r bobl sy'n mynychu sesiynau yn Y Gampfa, mae 68% o'r bobl a ymatebodd yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn o fewn y gymuned gyda phellter a deithiwyd o 40%. Gan fod 68% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 377 o bobl eu cynnwys ar y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

Deilliant 2 - Pobl yn y gymuned yn teimlo gwelliant yn eu hiechyd meddwl oherwydd eu bod yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan.

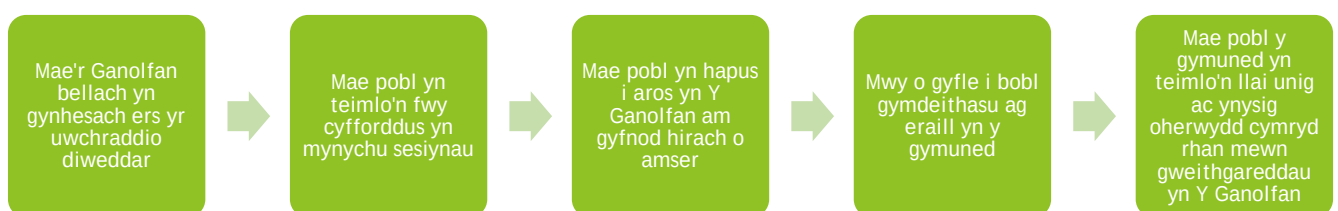
Mae Blaenau Ffestiniog yn dref wledig iawn gydag ychydig o gyfleoedd fel y nodwyd eisoes yn yr adroddiad, dyma pam fod cadw Y Ganolfan a'r Gampfa ar agor yn y tymor hir yn bwysig iawn i holl bobl y gymuned. Hefyd fel y trafodwyd eisoes, dros y blynyddoedd mae llawer o adnoddau wedi cael eu tynnu oddi ar y gymuned, gan effeithio ar y cyfleoedd posibl y gall pobl yn y gymuned eu cael ac effaith hyn ar eu hiechyd meddwl. Mae cael Y Ganolfan yn adnodd hanfodol i'r gymuned a gall pobl fynychu amrywiaeth o sesiynau sy'n helpu eu hiechyd meddwl, mae'r Ganolfan yn fan lle mae rhywbeth at ddant pawb yn y gymuned, mae bingo a Chlwb Dydd Mawrth i'r bobl hŷn , mae Clwb Ieuencid a Karate i'r bobl ifanc, chwarae meddal i'r plantos, a Dechrau'n Deg i rieni a'u babanod. Ymhellach, gan fod yna weithgareddau yn Y Ganolfan ar ôl ysgol ac oriau gwaith arferol, mae'n rhoi lle i bobl fynd gyda'r nos ac mae hyn yn cael effaith iechyd meddwl positif ar y bobl yn y gymuned gan eu bod yn gallu mynd i rywle i gymdeithasu a chyfarfod gyda ffrindiau gyda'r nos.

*"Mae gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan yn wych
ar gyfer fy iechyd meddwl"*

O ganlyniad yr arolwg, roedd 69% o bobl yn y gymuned sydd ond yn mynychu gweithgareddau yn Y Ganolfan yn y maint sampl a ymatebodd yn teimlo eu bod yn profi gwelliannau yn eu hiechyd meddwl oherwydd bod Y Ganolfan yn aros ar agor a'r bobl yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau yn rheolaidd gyda phellter a deithiwyd o 53% (lefel y newid a brofir gan y bobl, yr uchaf yw'r nifer, y mwyaf yw'r effaith ar bobl y gymuned). Gan fod 69% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 777 o bobl eu cynnwys ar y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

O'r bobl a fynychodd sesiynau yn Y Gampfa cafodd 64% o'r bobl a ymatebodd welliant yn eu hiechyd meddwl gyda phellter a deithiwyd o 40%. Gan fod 73% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 377 o bobl eu cynnwys ar y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

Deilliant 3 - Pobl yn y gymuned yn teimlo'n llai ar ben eu hunain ac unig gan eu bod yn gallu cymdeithasu mwy gydag eraill yn y gymuned oherwydd eu bod yn teimlo'n fwy cyfforddus yn mynychu sesiynau yn Y Ganolfan ac o ganlyniad, maent yn aros yn hirach. (Y Ganolfan yn unig)

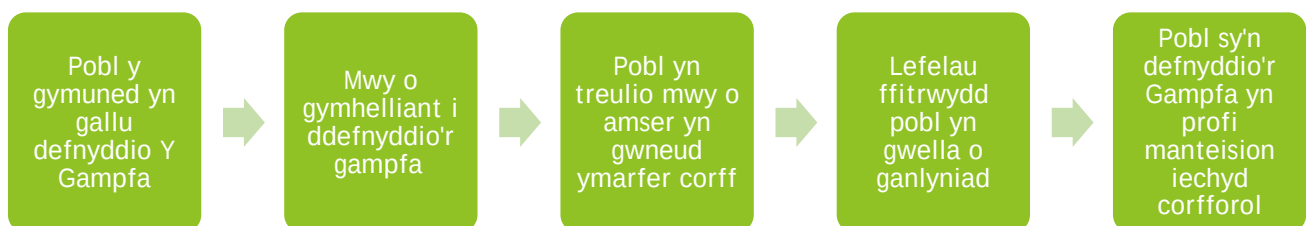
Heb y modd i symud o gwmpas, mae pobl hŷn mewn mwy o berygl o unigrwydd, unigedd ac iselder, a gall gael effaith ddifrifol ar eu hiechyd, yn ôl ymchwil y GIG.¹⁷ Mae mwy na 75% o fenywod a thraean o ddynion dros 65 oed yn byw ar eu pen eu hunain. Heb y modd i adael eu cartrefi, neu gyda llai o gyfleoedd i gymdeithasu, bydd nifer cynyddol o bobl hŷn

¹⁷www.nhs.uk/mental-health/feelings-symptoms-behaviours/feelings-and-symptoms/loneliness-in-older-people/

yn teimlo'n unig ac yn ynysig, gan arwain at effeithiau niweidiol ar eu hiechyd meddwl yn ôl adroddiad a gyhoeddwyd gan Gomisiynydd Pobl Hŷn Cymru.¹⁸ Fel y trafodwyd drwy'r adroddiad hwn, mae Blaenau Ffestiniog yn dref wledig iawn, ac mae gan hyn y potensial i niweidio'r bobl o fewn y gymuned. Nododd llawer o bobl yn y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid bod gorfod mynychu gweithgareddau yn Y Ganolfan yn rhoi rheswm iddynt adael y tŷ ac mae'n gyfle i bobl gymdeithasu, gan helpu i leihau'r teimlad o ynysu y mae pobl yn ei brofi yn y gymuned, yn enwedig pobl hŷn. . Ymhellach, gan fod Y Ganolfan yn fwy cyfforddus yn gyffredinol, mae pobl bellach yn hapusach i aros a chymryd rhan mewn gweithgareddau/sesiynau am gyfnodau hwy. Unwaith eto, mae hyn yn helpu i leihau'r siawns y bydd pobl yn teimlo'n unig ac yn ynysig.

O ganlyniad yr arolwg, roedd 73% o bobl y gymuned ym maint y sampl a ymatebodd yn teimlo'n llai ynysig ac unig yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan, gyda phellter a deithiwyd o 61% (lefel y newid a brofir gan y bobl, po uchaf yw'r nifer, y mwyaf yw'r effaith ar bobl y gymuned). Gan fod 73% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 822 eu cynnwys yn y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

Deilliant 4 - Mae pobl yn y gymuned bellach yn fwy brwdfrydig ac yn gallu parhau i gymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Gampfa. O ganlyniad, mae eu lefelau ffitrwydd corfforol yn gwella, ac maent yn profi buddion iechyd corfforol cyffredinol (Y Gampfa yn unig)

¹⁸oldpeople.wales/wp-content/uploads/2022/05/The-Importance-and-Impact-of-Community-Services-within-Wales.pdf

Nawr bod dyfodol hirdymor Y Ganolfan wedi'i sicrhau drwy arian grant, mae hyn hefyd yn golygu bod dyfodol hirdymor Y Gampfa hefyd yn ddiogel. Gall pobl y gymuned sy'n cymryd rhan yng ngweithgareddau'r Gampfa barhau i ddefnyddio'r cyfleusterau am lawer mwy o flynyddoedd i ddod. Gyda'r boeler newydd yn cael ei osod, mae'r Gampfa yn gynhesach, ac mae pobl bellach gyde mwy o gymheilliant i ddefnyddio'r cyfleusterau'n amlach o ganlyniad mae pobl yn fwy egniol yn gorfforol, a mwy o bosibilrwydd i gynyddu lefelau ffitrwydd pobl a'u hiechyd corfforol yn gyffredinol. Ymhellach, y rheswm mae'r ysgol uwchradd leol yn defnyddio Y Gampfa yw bod campfa'r ysgol yn "rhy fach neu ddim yn addas i'r pwrpas" i anghenion addysg gorfforol y disgyblion. Felly, mae'r Gampfa yn adnodd pwysig iawn i'r gymuned leol ac iechyd corfforol pobl ifanc. Er bod effaith gymdeithasol gadarnhaol yn cael ei chreu yn Y Gampfa, mae lle i gynyddu'r effaith a grëir ymhellach. Soniodd llawer o'r rhanddeiliaid fod yr offer yn hen a bod angen ei newid a bod angen moderneiddio'r Gampfa, a gallai hyn gael effaith negyddol yn y tymor hir.

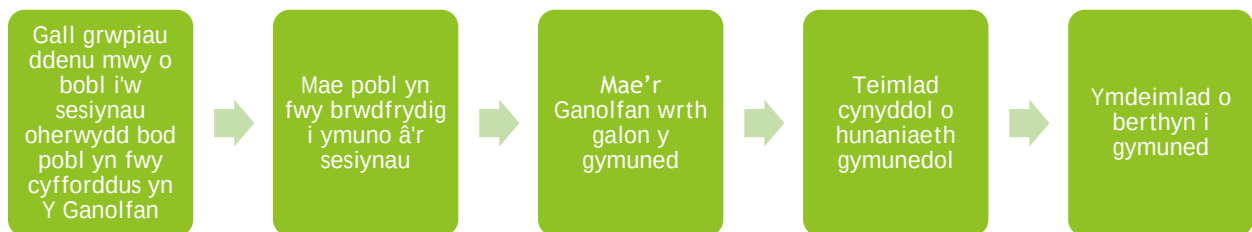
O'r bobl a fynychodd sesiynau yn Y Gampfa roedd gan 73% o'r bobl a ymatebodd welliant yn eu hiechyd corfforol gyda phellter a deithiwyd o 47%. Gan fod 73% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 405 o bobl eu cynnwys ar y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

7.2 Arweinwyr grwpiau cymunedol

Fel y trafodwyd yn flaenorol yn yr adroddiad, mae rhai arweinwyr grwpiau cymunedol yn defnyddio'r Ganolfan a'r Gampfa fel eu canolfan. Mae rhai grwpiau cymunedol yn gweithredu'n wythnosol, tra bod eraill yn defnyddio'r ganolfan yn achlysurol yn unig. Ar gyfer y gwerthusiad hwn, byddwn ond yn cynnwys y 22 arweinydd grŵp cymunedol sy'n defnyddio'r Ganolfan yn rheolaidd i sicrhau nad ydym yn gor-hawlio'r gwerth cymdeithasol a grëwyd. Ymhellach, y 22 arweinydd grwpiau cymunedol sy'n defnyddio'r Ganolfan fel eu canolfan yw'r rhai sy'n profi'r effaith fwyaf o sicrhau dyfodol hirdymor Y Ganolfan. Nid yw'r

20 arweinydd grŵp cymunedol sy'n defnyddio'r Ganolfan yn achlysurol yn unig yn ddibynnol ar Y Ganolfan ac efallai na fyddant yn profi'r canlyniadau isod ar lefel faterol. Mae'r Theori Newid ac arolygon ar gyfer yr arweinwyr grwpiau cymunedol i'w gweld yn Atodiadau 3 a 4.

Deilliant 5 - Arweinwyr grwpiau cymunedol yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn i gymuned oherwydd bod pobl Y Ganolfan yn fwy brwdfrydig i ymuno â sesiynau, a gall arweinwyr y grwpiau cymunedol gadw hunaniaeth gymunedol gref.

Yn ystod y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid, daeth yn amlwg faint mae'r Ganolfan yn ei olygu i arweinwyr y grwpiau cymunedol a sut y maent wedi dod at ei gilydd i helpu i wella'r Ganolfan i bobl y gymuned leol dros y blynyddoedd diwethaf. Yn y trafodaethau, bu arweinwyr y grwpiau cymunedol yn sôn am sut mae Y Ganolfan yn adnodd pwysig iawn i'r gymuned i ddod â phobl at ei gilydd ac i gadw'r hunaniaeth gymunedol gref sydd gan Flaenau Ffestiniog, mae cael Y Ganolfan yng nghalon y gymuned yn bwysig. i bawb dan sylw. Ers uwchraddio'r Ganolfan yn ddiweddar, mae arweinwyr y grwpiau cymunedol wedi gweld a theimlo gwir ymdeimlad o berthyn o fewn y gymuned ar ddau ffurf, ymdeimlad o gymuned rhwng arweinwyr y grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr yn Y Ganolfan ac ymdeimlad o gymuned gyda'r gymuned ehangach, pobl yn dod at ei gilydd er lles gorau'r gymuned.

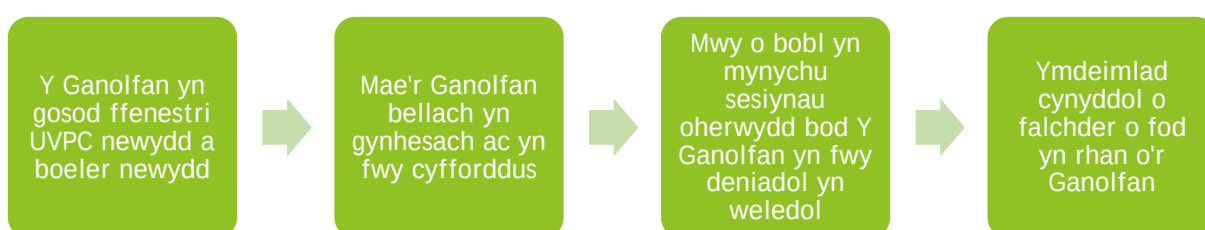
“Mae yna deimlad cymunedol cryf yn Y Ganolfan y dyddiau hyn”

*“teimlad teuluol o gwmpas y ganolfan rhwng y bobl sy’n defnyddio’r
ganolfan yn ddyddiol”*

*“Mae’r Ganolfan yn ardal lle gall pobl a grwpiau cymunedol bach ddod
at ei gilydd mewn ardal gymunedol a diogel i gynnal eu grwpiau.”*

O ganlyniad yr arolwg, roedd 80% o arweinwyr grwpiau cymunedol ym maint y sampl a ymatebodd yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn o fewn y gymuned, gyda phellter a deithiwyd o 63% (lefel y newid a brofir gan yr arweinwyr grwpiau cymunedol, yr uchaf yw’r nifer, y mwyaf yw’r effaith ar arweinwyr grwpiau cymunedol.). Gan fod 80% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 18 o arweinwyr grwpiau cymunedol eu cynnwys yn y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

Deilliant 6 - Arweinwyr grwpiau cymunedol yn teimlo mwy o falchder o fod yn rhan o’r ganolfan oherwydd yr uwchraddio diweddar a wnaed i’r Ganolfan

Nid oedd Y Ganolfan yn ddeniadol iawn yn weledol gyda’r hen ffenestri’n cwmpo’n ddarnau ac roedd y lle’n oer iawn, a byddai’n atal pobl rhag mynychu sesiynau yn Y Ganolfan, gan effeithio’n negyddol ar arweinwyr y grwpiau cymunedol. Roedd rhai o arweinwyr y grŵp yn arfer teimlo embaras i wahodd pobl o gymunedau eraill oherwydd cyflwr Y Ganolfan, wedi’i egluro nid yw hyn yn wir bellach, mae Y Ganolfan bellach yn

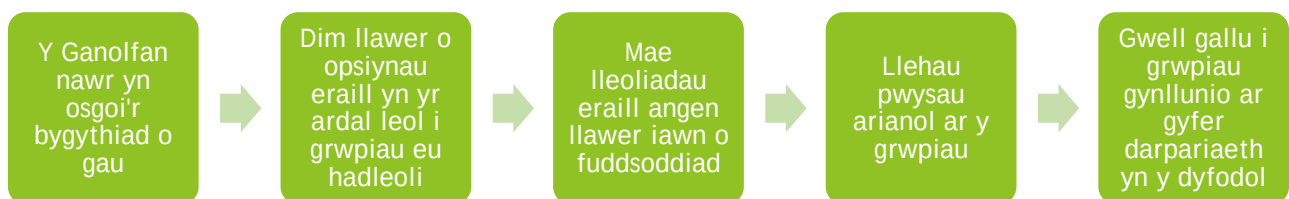
llawer mwy deniadol yn weledol, ac mae arweinwyr y grwpiau cymunedol yn teimlo ymdeimlad o falchder. O fod yn rhan o'r Ganolfan. Mae arweinwyr grwpiau cymunedol yn teimlo mwy o gymhelliant i aros a helpu i wella'r Ganolfan ymhellach lle gallant. Mae arweinwyr grwpiau cymunedol bellach hefyd yn gallu denu pobl newydd i'w sesiynau oherwydd nad yw pobl bellach yn gorhiro cyn mynychu sesiynau yn Y Ganolfan.

“Rwy'n teimlo'n falch fy mod yn rhan o'r Ganolfan”

“Mae'r Ganolfan nawr yn edrych yn wych, yn adeilad modern ei wedd”

O ganlyniad yr arolwg, mae 80% o arweinwyr grwpiau cymunedol ym maint y sampl a ymatebodd yn teimlo ymdeimlad cynyddol o falchder o fod yn rhan o'r ganolfan, gyda phellter a deithiwyd o 59% (lefel y newid a brofir gan yr arweinwyr grwpiau cymunedol, po uchaf yw'r nifer, y mwyaf yw'r effaith ar arweinwyr grwpiau cymunedol.). Gan fod 80% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 18 o arweinwyr grwpiau cymunedol eu cynnwys yn y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

Deilliant 7 - Y Gallu gwell i gynllunio ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol oherwydd nad oes rhaid i arweinwyr grwpiau cymunedol feddwl am symud lleoliadau mwyach gan fod dyfodol hirdymor Y Ganolfan yn ddiogel.

Nawr bod dyfodol hir dymor Y Ganolfan yn sicr mae hyn wedi tynnu pwysau ariannol oddi ar arweinwyr y grwpiau cymunedol, ac maen nhw nawr yn gallu cynllunio ar gyfer y dyfodol. Y prif reswm y mae llawer o'r arweinwyr grwpiau cymunedol wedi'u lleoli yn Y

Ganolfan yw oherwydd mai ychydig o adeiladau eraill yn yr ardal leol sy'n addas neu maent angen lefel uchel o fuddsoddiadau ariannol i'w gwneud yn addas i'w defnyddio. Nid yw lefel y buddsoddiad yn bosibl i arweinwyr y grwpiau cymunedol, felly mae cael gwared ar y broblem bosibl hon ar gyfer arweinwyr y grwpiau cymunedol yn helpu i gymryd pwysau ariannol a straen oddi ar yr arweinwyr grŵp. Ymhellach, mae arweinwyr grwpiau cymunedol nawr yn gallu cynllunio ar gyfer y dyfodol a meddwl am ffyrdd o gael mwy o bobl i fynychu eu sesiynau yn Y Ganolfan, gan obeithio gwella eu hincwm yn y tymor hir.

“Gall fy nghlwb nawr barhau yn Y Ganolfan am flynyddoedd i ddod.”

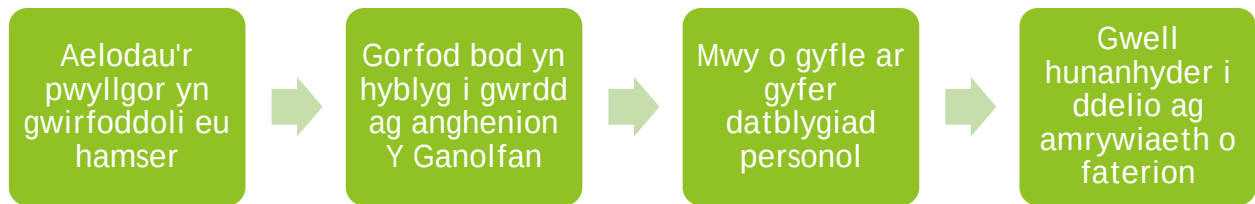
“Mae'n wych nad yw'r Ganolfan bellach dan fygythiad o gau”

O ganlyniad yr arolwg, roedd 80% o arweinwyr grwpiau cymunedol ym maint y sampl a ymatebodd yn teimlo bod ganddynt bellach allu gwell i gynllunio ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol, gyda phellter a deithiwyd o 59% (lefel y newid a brofir gan yr arweinwyr grwpiau cymunedol, yr uchaf y nifer, y mwyaf yw'r effaith ar arweinwyr grwpiau cymunedol.). Gan fod 80% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 18 arweinwyr grwpiau cymunedol eu cynnwys yn y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

7.3 Gwirfoddolwyr

Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, mae 6 gwirfoddolwr gweithgar ar y pwyllgor ar hyn o bryd i redeg Y Ganolfan o ddydd i ddydd, gyda'r pwyllgor yn chwilio am ddau aelod arall i ymuno â'r pwyllgor. Mae theori newid ac arolygon ar gyfer y gwirfoddolwyr i'w gweld yn Atodiadau 5 a 6.

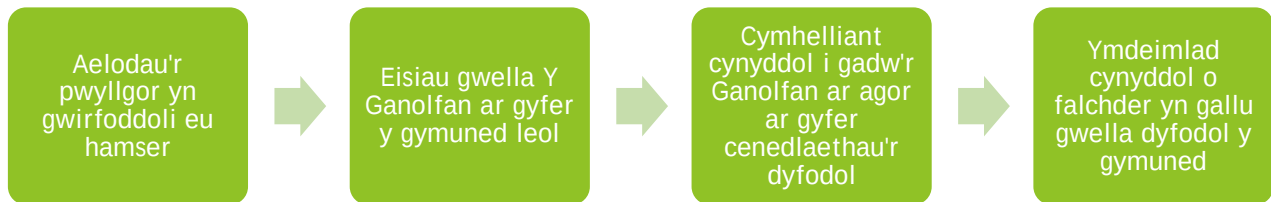
Deilliant 8 - Gwirfoddolwyr yn profi gwelliant yn eu hunanhyder oherwydd eu bod yn datrys amrywiaeth o faterion sy'n codi yn Y Ganolfan.

Mae'n rhaid i'r gwirfoddolwyr fod yn hyblyg i gwrdd ag anghenion y Ganolfan, gyda chymaint o bobl ac arweinwyr grwpiau cymunedol yn defnyddio'r Ganolfan ar unrhyw un adeg, mae yna bob amser faterion a sefyllfaoedd y mae'n rhaid i'r gwirfoddolwyr ddelio â nhw i sicrhau rhediad esmwyth Y Ganolfan o ddydd i ddydd. Enghraifft o hyn yw'r cais llwyddiannus am grant gan y pwyllgor ar gyfer y ffenestri a'r boeler newydd. Roedd y pwyllgor yn cydnabod bod y costau ynni cynyddol yn bygwth dyfodol Y Ganolfan a rhoddodd y pwyllgor gynlluniau ar waith i wneud y cais am grant. Hyd yn oed pan ddaeth hi'n fater o osod y ffenestri a'r boeleri newydd, roedd hynny ynddo'i hun yn cyflwyno heriau i'r pwyllgor eu goresgyn megis amserlen lithredig y gosodiad. Gorfod meddwl ar eu traed a llwyddo i ddatrys amrywiaeth o faterion gyda'u datblygiad personol fel rhan o'r pwyllgor ac o ganlyniad, mae'r gwirfoddolwyr yn gwella eu hunanhyder.

O ganlyniad yr arolwg, roedd 100% o'r gwirfoddolwyr yn y maint sampl a ymatebodd yn teimlo mwy o synnwyr o hunanhyder yn rhan o'r pwyllgor gan fod yn rhaid iddynt ymdrin ag amrywiol faterion sy'n codi o fewn y ganolfan, gyda phellter a deithiwyd o 63% (lefel o newid a brofir gan y gwirfoddolwyr, yr uchaf yw'r nifer, y mwyaf yw'r effaith ar wirfoddolwyr). Gan fod 100% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 6 gwirfoddolwr eu cynnwys ar y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

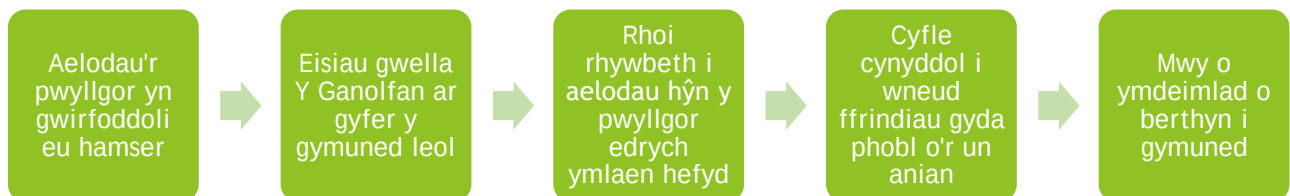
Deilliant 9 - Gwirfoddolwyr yn teimlo ymdeimlad cynyddol o falchder o allu gwella dyfodol y gymuned oherwydd eu bod wedi gallu sicrhau dyfodol hirdymor Y Ganolfan

Mae'r bobl ar y pwyllgor yn gwirfoddoli eu hamser oherwydd eu bod am wella dyfodol y gymuned leol a chadw'r Ganolfan ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol. Dros y blynyddoedd mae llawer o wasanaethau ac adnoddau wedi'u tynnu'n ôl o Flaenau Ffestiniog ac o ganlyniad, prin yw'r lleoedd i bobl heddiw. O allu cyflwyno'r cais llwyddiannus am grant a sicrhau dyfodol hir dymor Y Ganolfan mae'r pwyllgor yn gobeithio y bydd hyn yn "atal dirywiad y Blaenau" ac yn newid y llanw a gobeithio ymhen amser ddod ag adnoddau yn ôl i'r gymuned. Mae aelodau'r Pwyllgor yn teimlo ymdeimlad cynyddol o falchder yn y gwaith y maent yn ei wneud yn cael effaith gadarnhaol ar y gymuned ac yn gwella rhagolygon tymor hir Bro Ffestiniog.

O ganlyniad yr arolwg, mae 100% o'r gwirfoddolwyr ym maint y sampl a ymatebodd yn teimlo ymdeimlad cynyddol o falchder o allu cyfrannu'n gadarnhaol at ddyfodol y gymuned leol, gyda phellter a deithiwyd o 63% (lefel y newid a brofir gan y gwirfoddolwyr, po uchaf yw'r nifer, y mwyaf yw'r effaith ar wirfoddolwyr). Gan fod 100% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 6 gwirfoddolwr eu cynnwys ar y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

Deilliant 10 - Gwirfoddolwyr yn rhoi o'u hamser oherwydd eu bod eisiau gwella Y Ganolfan ar gyfer y gymuned leol. Mae bod yn rhan o'r pwyllgor yn caniatáu i'r gwirfoddolwyr gwrdd â phobl o'r un anian ac o ganlyniad, mae gwirfoddolwyr yn teimlo mwy o ymdeimlad o berthyn i gymuned.

Fel gyda phobl y gymuned ac arweinwyr y grwpiau cymunedol, mae'r gwirfoddolwyr hefyd yn profi ymdeimlad o berthyn i gymuned o ganlyniad i'w gwaith yn Y Ganolfan. Mae aelodau'r pwyllgor yn rhan o gymuned fechan o wirfoddolwyr sy'n rhannu'r un ethos ac eisiau gwella'r gymuned y maent yn byw ynddi. Mae'r gwirfoddolwyr hefyd yn teimlo ymdeimlad o gymuned gyda'r arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n rhan o'r Ganolfan. Mae'r Ganolfan yn ei chyfanrwydd yn debyg i'w chymuned fechan ei hun, gydag ymdeimlad o undod rhwng yr holl randdeiliaid. O ganlyniad yr arolwg, roedd 100% o'r gwirfoddolwyr ym maint y sampl a ymatebodd yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn i'r gymuned, gyda phellter a deithiwyd o 79% (lefel y newid a brofir gan y gwirfoddolwyr, po uchaf yw'r nifer, y mwyaf yw'r effaith ar wirfoddolwyr). Gan fod 100% o faint y sampl wedi profi newid cadarnhaol, cafodd 6 gwirfoddolwr eu cynnwys ar y map gwerth ar gyfer y canlyniad hwn.

Maes i'w wella neu unrhyw deilliannau negyddol posibl wedi'u nodi?

Fel rhan o'r broses ymgysylltu â rhanddeiliaid, rydym hefyd yn ceisio deall a oes gan y sefydliad unrhyw welliannau neu fylchau posibl yn eu gwasanaeth. Yn ystod y cyfweiliadau rydym bob amser yn gofyn i'r rhanddeiliaid 'A oes unrhyw welliant neu newidiadau yr hoffech eu gwneud?' Nodi'r unrhyw ganlyniadau negyddol posibl a brofir gan y rhanddeiliaid fel y gallwn argymhell unrhyw gamau gweithredu i'r sefydliad i liniaru yn erbyn canlyniadau negyddol neu feysydd gwelliant. Mae'r 4 pwynt isod yn ffactorau y bu i'r rhanddeiliad y buom yn ymgysylltu â nhw nodi bod angen i'r Ganolfan wella arnynt neu wneud newidiadau, mae'r holl feysydd posibl i'w gwella / canlyniadau negyddol posibl wedi'u cynnwys yn y ddamcaniaeth newid pobl yn y gymuned (Atodiad 1). Cafodd y meysydd hyn o welliant / canlyniadau negyddol posibl eu profi yn ystod y cyfnod ansoddol a meintiol. Dangosodd canlyniadau'r arolwg yn gyffredinol fod yr ymatebwyr yn fodlon â'r meysydd a restrir isod (gweler ffigur 15,16,17,18), fodd bynnag, mae angen gwella'r 4 maes hyn wrth symud ymlaen gyda'r posibilrwydd o gynyddu'r effaith gymdeithasol a grëwyd gan Y Ganolfan. Er bod y rhain yn feysydd i'w gwella ar gyfer Y Ganolfan, mae'r data'n awgrymu nad ydynt yn cael effaith negyddol ar gyfranogwr Y Ganolfan ar hyn o bryd.

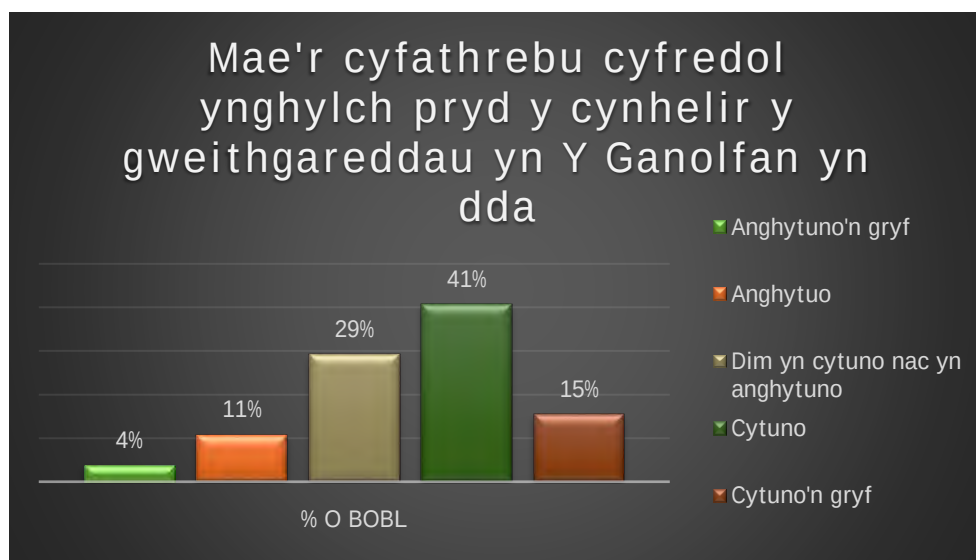
Gwella cyfathrebu

Fel y trafodwyd yn yr adroddiad, mae llawer o arweinwyr grwpiau cymunedol yn gweithredu o'r Ganolfan. Fodd bynnag, mae llawer o'r bobl yn y gymuned yn ansicr pryd mae'r gweithgareddau/sesiynau grŵp ymlaen, gan arwain at lawer o bobl yn colli'r sesiynau. Prif ddull cyfathrebu Y Ganolfan yw eu cyfryngau cymdeithasol, yn bennaf Facebook. Fel y dengys Ffigur 15 isod, er bod pobl ar y cyfan yn cytuno bod y cyfathrebu

yn Y Ganolfan yn dda, mae nifer fawr o bobl o hyd nad ydynt yn credu bod y cyfathrebu'n effeithiol. Felly, mae angen i'r pwyllgor edrych ar eu sianeli cyfathrebu a sut y gallant wella arnynt.

“Mwy neu well o hysbysebu digwyddiadau a grwpiau cymunedol”

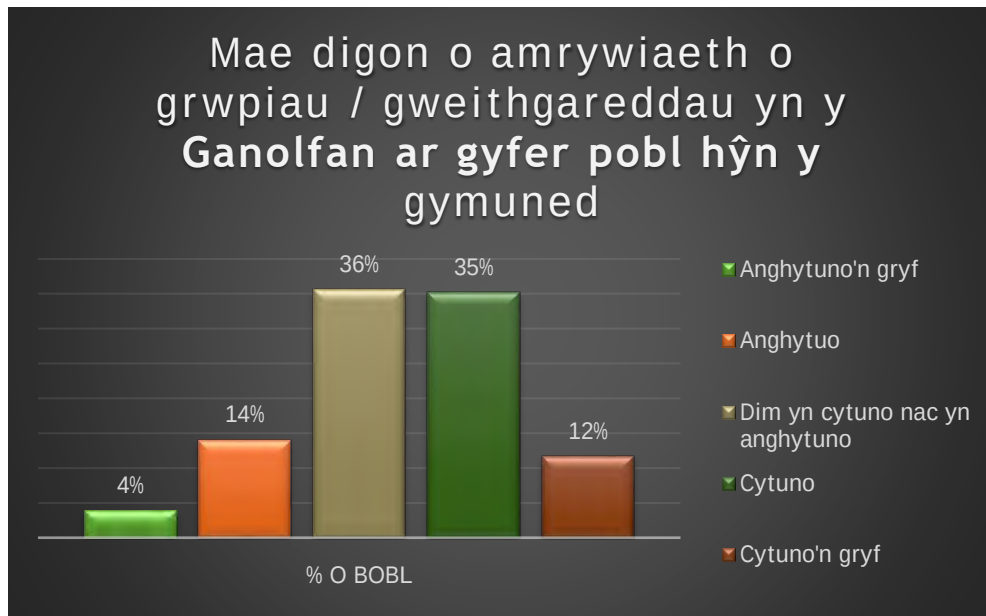
Ffigur15: Cyfathrebiad presennol Y Ganolfan

Dim digon o weithgareddau yn Y Ganolfan ar gyfer pobl hŷn

Wrth drafod pobl hŷn yn y gymuned, dylid nodi ein bod yn trafod pobl dros 65 oed. Y prif grŵp maent yn ei fynychu ar hyn o bryd yw'r Clwb Bingo nos lau. Fodd bynnag, heblaw am y bingo dywedodd llawer o'r bobl hŷn y buom yn ymgysylltu â nhw nad oes digon o wahanol grwpiau cymunedol sydd o ddiddordeb iddynt ar hyn o bryd. Fel y dengys Ffigur 16, dewisodd 36% o'r bobl a ymatebodd i'r arolwg 'Ddim yn cytuno nac yn anghytuno' pan ofynnwyd iddynt a oedd digon o amrywiaeth o grwpiau cymunedol a gweithgareddau ar gyfer pobl hŷn. Felly, mae angen cymryd camau i annog grwpiau cymunedol newydd o bosibl i ymuno â'r Ganolfan sy'n targedu pobl dros 65 oed.

Ffigur16: Digon o amrywiaeth o grwpiau/gweithgareddau yn Y Ganolfan ar gyfer pobl hŷn

Roedd Y Ganolfan yn arfer cael gwasanaeth dydd yn bennaf i bobl hŷn yn y gymuned a fyddai ar agor 3 gwaith yr wythnos ac yn cael ei ariannu gan Gyngor Gwynedd, ond daeth y gwasanaeth i ben oherwydd toriadau ariannol. Bellach mae menter gymdeithasol leol o'r enw Y Dref Werdd yn rhedeg clwb tebyg, fodd bynnag, mae'r clwb bellach unwaith y mis yn hytrach na 3 gwaith yr wythnos. Er bod pobl wedi nodi eu bod yn ddiolchgar iawn bod Y Dref Werdd wedi camu i'r adwy ac wedi helpu i ddod â'r gwasanaeth dydd yn ôl, hoffai pobl y gymuned weld y gwasanaeth hwn yn dod yn ôl yn llawn amser. Dylai'r Ganolfan edrych ar y gwasanaeth dydd a gweld a allant gael y gwasanaeth yn fwy rheolaidd, gan greu mwy o werth cymdeithasol o bosibl i'r bobl yn y gymuned.

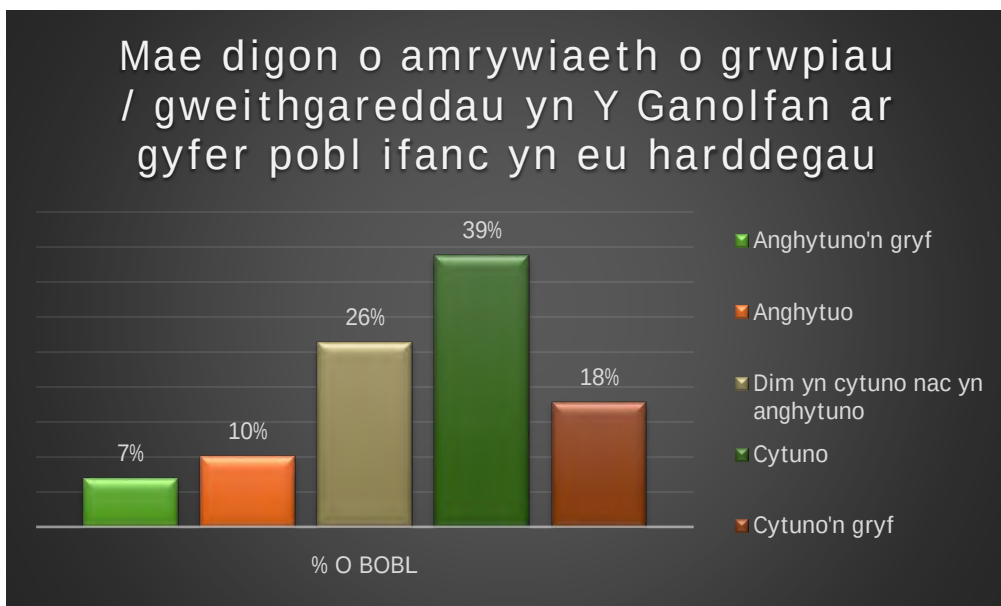
Dim digon o weithgareddau yn Y Ganolfan i bobl ifanc yn eu harddegau

Wrth drafod pobl ifanc yn eu harddegau, rydym yn edrych ar bobl ifanc rhwng 13 ac 17 oed. Drwy gydol y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid pan siaradom â phobl ifanc yn eu harddegau a'u rhieni nododd llawer nad oes digon o weithgareddau ar gyfer pobl ifanc yn eu harddegau yn Y Ganolfan. Mae clwb ieuenctid yn cael ei redeg gan Gyngor Gwynedd ar hyn o bryd yn Y Ganolfan bob dydd Mawrth a dydd Gwener, ond dim ond rhwng Medi

– Mawrth y mae'r clwb ieuenctid yn gweithredu. Felly, yn ystod gwyliau ysgol diwedd blwyddyn, ni all yr arddegau fynychu'r clwb ieuenctid, pan fo angen y clwb ieuenctid fwyaf arnynt. Mae Ffigur 17 isod yn dangos y teimlad presennol pan ofynnwyd i bobl y gymuned a oedd digon o amrywiaeth ar gyfer pobl ifanc yn eu harddegau yn Y Ganolfan. Mae mwyafrif y bobl yn cytuno bod digon o weithgareddau ar gyfer pobl ifanc yn eu harddegau, ond mae lle i wella o hyd gan nad yw 43% o'r bobl a atebodd yr arolwg yn cytuno bod digon o amrywiaeth ar gyfer pobl ifanc yn eu harddegau.

“Hoffwn weld mwy o grwpiau cymunedol i bobl iau, dim digon ar hyn o bryd.”

Ffigur17: Digon o amrywiaeth o grwpiau/gweithgareddau yn Y Ganolfan i bobl ifanc yn eu harddegau

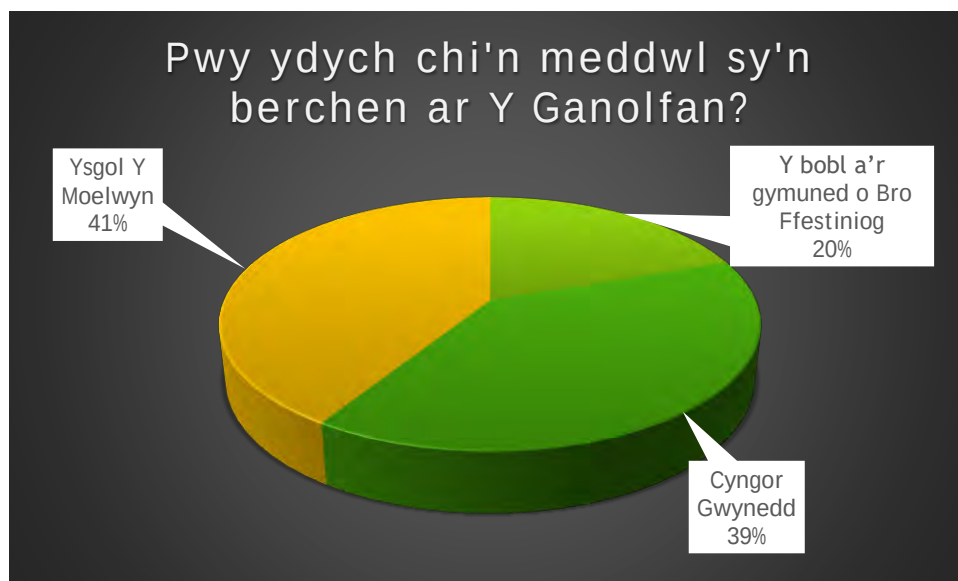
Mae'r Urdd bellach wedi gwneud datblygiad trwy lefelu'r cyllid a ddarparwyd gan Gyngor Gwynedd i uwchraddio Aelwyd yr Urdd fel canolfan gymunedol gydag arlwy dehongli a

threftadaeth.¹⁹. Y gobaith yw y bydd y prosiect hwn yn dod â mwy o weithgareddau a chyfleoedd i'r ardal i bobl ifanc wrth symud ymlaen.

Camddealltwriaeth gyffredinol o bwy sy'n berchen ar Y Ganolfan

Wrth gyfweld pobl yn y gymuned am Y Ganolfan, roedd dryswch amlwg ynghylch pwy oedd perchennog Y Ganolfan. Pobl Bro Ffestiniog sy'n berchen ar Y Ganolfan, fodd bynnag, fel y dengys Ffigur 18 dim ond 20% o'r bobl a atebodd yr arolwg oedd yn gwybod hyn. Credai mwyafrif y bobl fod Ysgol Y Moelwyn neu Gyngor Gwynedd yn berchen ar Y Ganolfan. Mae Ysgol Y Moelwyn yn gweithredu ac yn rhedeg gweithgareddau dydd-i-ddydd Y Gampfa, fodd bynnag, maent yn denantiaid eu hunain. Dylid gwneud mwy o waith i hybu ymybyddiaeth perchnogaeth Y Ganolfan er mwyn gwella'r canfyddiad presennol o'r lle.

Ffigur18: Pwy sy'n berchen ar Y Ganolfan?

¹⁹<https://www.gwynedd.llyw.cymru/cy/Busnes/Adfywio/Llewyrch-or-Llechi/Levelling-Up-Fund.aspx>

8.0 Gwerth

Y gwahaniaeth rhwng defnyddio SROI i fframweithiau eraill yw ei fod yn rhoi gwerth ariannol ar y canlyniadau hyn. Mae defnyddio gwerth ariannol, nid yn unig yn caniatáu i ni roi hanes yr hyn sy'n newid ym mywydau pobl ond hefyd yn ein galluogi i roi gwerth ar y newidiadau hyn fel y gallwn gymharu costau a chanlyniadau. Nid yw hyn yn ymwneud â rhoi pris ar bopeth, ond mae'n caniatáu inni ddangos pa effaith y mae'r gwasanaeth yn ei gael ar randdeiliaid eraill a'r arbedion posibl y gall ymyriad eu creu. Mae hefyd yn mynd y tu hwnt i fesur ac yn galluogi sefydliadau i reoli eu gweithgareddau i sicrhau bod yr effaith orau bosibl yn cael ei chreu ar gyfer y rhai sydd bwysicaf iddynt, y cyfranogwyr.

Procsis ariannol

Mae amrywiaeth o ddulliau roi gwerth ariannol ar ganlyniadau megis dewis a ddatgelir, mae'r dull hwn yn defnyddio nwyddau/gwasanaethau i adlewyrchu gwerthoedd y newidiadau a brofwyd gan y rhanddeiliaid. Felly, lle bo modd, mae'r dadansoddiad hwn wedi defnyddio egwyddor cyntaf SROI i gynnwys rhanddeiliaid cymaint â phosibl, ofynnwyd i randdeiliaid roi eu canlyniadau yn nhrefn pwysigrwydd ac yna i raddio eu pwysigrwydd allan o 10. Yn y data meintiol, ofynnwyd hefyd i pobl y gymuned, arweinwyr grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr gadarnhau pwysigrwydd unrhyw newidiadau yn yr arolwg. Dyma lle y gwnaethom roi'r gorau i'w rhan yn y broses o werthfawrogi eu canlyniadau a phan ddaw'n fater o roi gwerth ariannol ar eu canlyniadau, penderfynwyd defnyddio dull prisio llesiant ar gyfer pobl y gymuned, arweinwyr grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr os ydynt wedi profi newidiadau yn eu llesiant o ganlyniad i gymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan.

Cymerwyd y gwerthoedd a'r procsis ar gyfer y canlyniadau a nodwyd ar gyfer pobl y gymuned, arweinwyr grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr o'r Social Value Engine (SVE), mae'r injan yn gweithio ochr yn ochr â methodoleg Adenillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad

(SROI) ac wyth egwyddor mae Social Value International ac maent wedi eu cyfuno. Mae meddalwedd Social Value Engine wedi derbyn statws 'meddalwedd achrededig' gan Social Value International²⁰. Mae'r SVE yn dibynnu ar ymchwil a methodolegau cadarn i sicrhau cywirdeb a dibynadwyedd ei gyfrifiadau. Mae gwerthoedd procsis yn deillio o ffynonellau credadwy ac yn cael eu hadolygu'n rheolaidd i adlewyrchu'r amodau economaidd presennol a theori gwerth cymdeithasol²¹. Rhoddwyd llawer o ystyriaethau i'r procsis cywir i'w ddefnyddio ar gyfer pob grŵp rhanddeiliaid. Mae'r holl werthoedd a phwysïadau a drafodir isod i'w gweld yn Nhabl 6.

8.1 Pobl o'r gymuned sy'n defnyddio'r Ganolfan

Ar gyfer pobl sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan yn unig, y procsi a ystyrir yn briodol yw 'cost unigrwydd' a gymerwyd o'r ymgyrch i roi terfyn ar unigrwydd New Economics Report²² fe'i comisiynwyd gan Coop, gyda'r procsi wedi'i wirio trwy'r Social Value Engine, gyda gwerth o £763 ar gyfer y canlyniad 'lleihau arwahanrwydd ac unigrwydd, yna cymerwyd y pellter a deithiwyd o 61% o ystyried gwerth o £465 a gynhwyswyd yn y map gwerth. Fel y trafodwyd mae llawer o'r bobl yn y gymuned, yn enwedig pobl hŷn, yn cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan fel rheswm i gymdeithasu ag eraill yn y gymuned ac maent yn gwerthfawrogi'r canlyniad hwn yr uchaf o'r tri chanlyniad a nodwyd gennym. Ystyriwyd procsiau a gwerthoedd unigrwydd eraill hefyd, megis 'Gwerth blynyddol a briodolir i siarad â chymdogion yn amlach' gyda gwerth o £2,519 a welwyd mewn adroddiad gan Gymdeithas Tai Ducane²³, fodd bynnag, ystyriwyd bod y gwerth hwn yn rhy uchel a bod risg o or-hawlio'r gwerth a'r SROI. Yn olaf, defnyddiwyd gwerth £465 o unigrwydd llai fel gwerth angori ar gyfer y ddau ganlyniad arall a nodwyd gennym er mwyn osgoi gorhawlio posibl.

²⁰<https://socialvalueengine.com/about-us-accreditations-and-partnerships/>

²¹<https://socialvalueengine.com/platform>

www.campaigntoendloneliness.org/wp-content/uploads/cost-of-loneliness-2017.pdf

²³<http://social-valueengine.co.uk/calculator/Value%20for%20Money%20Statement%20%E2%80%93%202014.pdf>

Roedd y grŵp rhanddeiliaid yn gwerthfawrogi'r canlyniad 'lleihau arwahanrwydd' 8/10 a chafodd y ddau ganlyniad arall sef 'cynnydd o ymdeimlad o berthyn i gymuned' a 'iechyd meddwl gwell' eu gwerthfawrogi ar 7.5/ 10. Felly, i roi gwerth ar y rhain fe gwnaethom y cyfrifiad canlynol:

£465 (gwerth canlyniad angori, llai o unigedd, ac unigrwydd) / 8 * 7.5 = £436

8.2 Pobl o'r gymuned sy'n defnyddio'r Gampfa

Ar gyfer pobl sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Gampfa yn unig, y procsi a ystyrir yn fwyaf priodol yw 'cadw'n heini' a gymerwyd o fanc gwerth cymdeithasol llesiant HACT ar gyfer pobl o dan 25 oed sy'n byw y tu allan i Lundain gyda gwerth o £2,130²⁴, a gyhwysir mewn adroddiad gan Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol. Y rheswm pam y penderfynom mai hwn oedd y prosci gorau yw bod pobl yn y gymuned yn cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Gampfa i gynnal neu wella eu iechyd corfforol gyda mwy o bobl yn profi newid cadarnhaol (63%) gwerth o 7/10 a'r pellter teithio uchaf o 47%, sy'n rhoi gwerth o £1,001 wedi'i gynnwys yn y map gwerth. Ymhellach, y disgyblion ysgol uwchradd lleol yn bennaf sy'n defnyddio Y Gampfa, mae'r gwerth i bobl dan 25 oed yn cael ei ystyried yn briodol, gan fod mwyafrif y defnyddwyr rhwng 14 a 18 oed. I gyfrifo'r gwerth ar gyfer y ddau ganlyniad arall a nodwyd, defnyddiwyd y dull angori unwaith eto, ac roedd y bobl sy'n defnyddio Y Gampfa yn gwerthfawrogi'r newidiadau i'w hiechyd meddwl yr un fath, felly rhoddwyd yr un gwerth o £1,001 ar y canlyniad hwn. Y canlyniad arall rydym yn ei fesur yw ymdeimlad o berthyn i gymuned, roedd y bobl sy'n defnyddio Y Gampfa yn gwerthfawrogi'r deilliant hwn ychydig yn llai ar 6.5 / 10. Felly, gwnaed y cyfrifiad canlynol i osod gwerth ar y canlyniadau:

£1,001 (gwerth deilliant angori, gwell iechyd corfforol) / 7 * 6.5 = £930.

²⁴www.tnlcommunityfund.org.uk/media/insights/documents/The-Economics-of-CATs-Power-to-Change.pdf?mtime=20200306143844&focal=none

8.3 Arweinwyr grwpiau cymunedol

Ar gyfer yr arweinwyr grwpiau cymunedol, y procsi a ystyrir yn fwyaf priodol yw teimlo'n perthyn i gymdogaeth sy'n byw y tu allan i Lundain a gymerwyd o HACT Social Value Bank sydd wedi'i gynnwys mewn adroddiad gan Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol, gwerth £3,909. I gyfrifo gwerth y canlyniadau, cymerwyd y pellter a deithiwyd o'r deilliant 'Cynnydd o ymdeimlad o berthyn i gymuned o 63% gan roi gwerth o £2,468.97 i'w gynnwys yn y map gwerth. Er mwyn cyfrifo gwerth y ddau ddeilliant arall, defnyddiwyd y dull angori unwaith eto. Roedd arweinwyr grwpiau cymunedol yn gwerthfawrogi 'Gwell gallu i gynllunio ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol' yr un peth â 'mwy o ymdeimlad o berthyn i gymuned' ar 9/10, felly cynhwyswyd yr un gwerth o £2,468.97 yn y map gwerth ar gyfer y deilliant hwn. Rhoddwyd gwerth ychydig yn is ar y trydydd canlyniad, sef 'ymdeimlad cynyddol o falchder o fod yn rhan o'r ganolfan', sef 8.5 / 10. Felly, gwnaed y cyfrifiad canlynol i roi gwerth ar y canlyniadau:

£2,468.97 (gwerth deilliant angor, mwy o ymdeimlad o berthyn i gymuned) / 9 * 8.5 = £2,362.32

Y rheswm dros ddefnyddio prisiad llesiant 'unigol' ar gyfer grwpiau yw oherwydd mai'r prif randdeiliaid yr effeithir arnynt o fewn y grŵp ac sy'n profi'r canlyniadau yw'r arweinwyr grŵp eu hunain. Mae mwyafrif y grwpiau yn cael eu rhedeg gan un neu ddau o unigolion sy'n rhedeg y clybiau ar sail hunangyflogedig neu wirfoddol megis y clwb bingo, Clwb Camera Blaenau, Dragon Marial Arts er enghraifft, felly ystyrir bod prisiad llesiant unigol yn briodol. o ystyried y canlyniadau a nodwyd ar gyfer yr arweinwyr grwpiau cymunedol.

8.4 Gwirfoddolwyr

I'r gwirfoddolwyr, y procsi a ystyrir yn fwyaf priodol yw gwirfoddoli rheolaidd i bobl 50 oed a hŷn sy'n byw y tu allan i Lundain a gymerwyd o HACT Social Value Bank sydd wedi'i

gynnwys mewn adroddiad gan Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol, gwerth £3,474. Barnwyd bod y dirprwy hwn yn briodol oherwydd bod oedran gwirfoddolwr aelodau'r pwyllgor ar gyfartaledd dros 55 oed. I gyfrifo'r gwerth, cymerwyd canlyniadau 'Cynnydd o falchder mewn gallu gwella dyfodol y gymuned' gyda phellter a deithiwyd o 63% ar bellter gan roi gwerth o £2,188.62 i'w gynnwys yn y map gwerth ar gyfer y deilliant hwn. . Gan ddefnyddio'r un dull angori, rydym yn cyfrifo'r gwerth ar gyfer y ddau ganlyniad arall. Ar gyfer y canlyniad 'Gwella hunanhyder i ddelio ag amrywiaeth o faterion' roedd y gwirfoddolwyr yn ei brisio ar 7.5/10, felly gwnaed y cyfrifiad a ganlyn:

£2,188.62 (gwerth canlyniad angor, Mwy o ymdeimlad o falchder mewn gwella dyfodol y gymuned) / 9 * 7.5 = £1,823.85.

Ar gyfer y trydydd canlyniad, rydym yn mesur, 'ymdeimlad cynyddol o berthyn i'r gymuned' roedd y gwirfoddolwyr yn gwerthfawrogi'r canlyniad hwn fel 8.5/10. Felly, gwnaed y cyfrifiad canlynol:

£2,188.62 (gwerth deilliant angor , Mwy o falchder mewn gallu gwella dyfodol y gymuned) / 9 * 8.5 = £2,067.03

Tabl 6- Gwerth deilloannau

Grŵp rhanddeiliaid	Canlyniadau	Pwysiad Cyfartalog	Gwerth wedi'i gynnwys yn y map gwerth
Pobl y gymuned – Y Ganolfan	Mwy o ymdeimlad o berthyn i gymuned	7.5	£436
	Llai o unigrwydd ac arwahanrwydd	8.0	£465
	Gwell iechyd meddwl	7.5	£436

Pobl y gymuned – Y Gampfa	Ymdeimlad o berthyn i gymuned	6.5	£930
	Gwell iechyd meddwl	7	£1,001
	Gwell iechyd corfforol	7	£1,001
Arweinwyr grwpiau cymunedol	Ymdeimlad o berthyn i gymuned	9	£2,468.97
	Mwy o falchder o fod yn rhan o'r Ganolfan	8.5	£2,363.32
	Gwell gallu i gynllunio ar gyfer y dyfodol	9	£2,468.97
Gwirfoddolwyr	Gwell hunanhyder yn delio ag amrywiaeth o faterion	7.5	£1,823.65
	Mwy o ymdeimlad o falchder mewn gallu gwella dyfodol y gymuned leol	9.0	£2,188.62
	Mwy o ymdeimlad o berthyn o fewn y gymuned	8.5	£2,067.03

9.0 Sefydlu Effaith

Er mwyn asesu gwerth cyffredinol canlyniadau'r Ganolfan mae'n bwysig sefydlu faint sy'n benodol o ganlyniad i'r prosiect. Mae SROI yn cymhwyso egwyddorion cyfrifyddu derbyniol i ddisgowntio'r gwerth yn unol â hynny, trwy ofyn; beth fyddai wedi digwydd beth bynnag (gwrthffeithiol)? Beth yw cyfraniad eraill (priodoliad)? Ydy'r gweithgareddau wedi dadleoli gwerth o rywle arall (dadleoli)? Os rhagwelir y bydd canlyniad yn para mwy na blwyddyn, beth yw'r gyfradd y mae gwerth a grëir gan brosiect yn lleihau dros y blynyddoedd i ddod (gostyngiad)? Mae cymhwyso'r pedwar mesur hyn yn creu dealltwriaeth o gyfanswm gwerth net y canlyniadau ac yn helpu i gadw at yr egwyddor nid gorhawlio.

Rhoddwyd cyfradd ddisgownt isel, canolig ac uchel i bob egwyddor gostyngiad gwerth, yn dibynnu ar yr effaith a grëwyd gan eraill.

Isel = 30%

Canolig = 60%

Uchel = 90%

Gofynnwyd cwestiynau i bobl y gymuned, arweinwyr grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr am gwrthffeithiol / priodoli eraill a rhoddwyd pum opsiwn iddynt ddewis ohonynt, ac yna rhoddwyd sgôr allan o 100% i'w hymatebion. Defnyddiwyd y fformiwla ganlynol i gyfrifo'r lefelau gwrthffeithiol/priodoli;

- Nid oes unrhyw un o'r newidiadau oherwydd eraill – 20% - Peidio â gorhawlio
- Mae rhai o'r newidiadau o ganlyniad i eraill - 20%
- Mae cryn dipyn o'r newidiadau o ganlyniad i eraill - 40%
- Mae llawer o'r newidiadau o ganlyniad i eraill - 60%
- Mae'r holl newidiadau o ganlyniad i eraill - 80%

9.1 Gwrthffeithiol

Mae gwrthffeithiol yn ein galluogi i ystyried beth fyddai'n digwydd pe na bai'r gwasanaeth ar gael. Mae posibilrwydd bob amser y byddai'r cyfranogwyr wedi cael yr un canlyniadau drwy weithgaredd arall neu drwy gael cymorth yn rhywle arall.

Yn unol â'r egwyddor tryloywder, mae'r lefelau gwrthffeithiol a briodolir ar gyfer pob canlyniad yn seiliedig ar ymchwil a wnaed ar yr adnoddau / grwpiau / gweithgareddau yn ardal Bro Ffestiniog a'r adborth a roddwyd gan y rhanddeiliaid yn y cyfweiliadau a'r sesiynau grwpiau ffocws. Mae'r lefel gwrthffeithiol a briodolir a'r cyfiawnhad a roddwyd i bob canlyniad a nodir i'w gweld isod yn Nhabl 7.

Tabl 7- Gwrthffeithiol

Deilliannau	Gwrthffeithiol	Cyfiawnhad
Pobl y gymuned		
Ymdeimlad o berthyn i'r gymuned	30%	Mae pobl y gymuned yn defnyddio'r Ganolfan ar gyfer y gweithgareddau y maent yn eu mwynhau fwyaf ac yn cymdeithasu ag eraill yn y gymuned. Mae llawer o'r gweithgareddau ymlaen ar ôl gwaith/oriau ysgol pan fydd sefydliadau eraill ardal Bro Ffestiniog wedi gorffen am y dydd, gyda dim ond y clwb rygbi lleol ac ychydig o glybiau bach lleol eraill ar gael i bobl. Felly, bernir ei bod yn briodol bod deilliant ymdeimlad o berthyn i gymuned yn cael lefel isel o gwrthffeithiol yn seiliedig ar yr ymatebion i'r arolwg a'r adborth cyffredinol yn y cynnydd o ran ymgysylltu â rhanddeiliaid.

Gwell iechyd meddwl	30%	Mae cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan yn rhoi cyfle i bobl gymdeithasu, cymryd y pwysau oddi ar rieni gyda'r nos a rhoi lle i'ch pobl ifanc fynd ar ôl ysgol. Hefyd, nid yw pobl ifanc yn hongian o gwmpas y dref gyda'r nos oherwydd bod ganddynt rywle i fynd, gan wneud y gymuned yn lle mwy diogel i bawb. Mae'r holl ffactorau hyn yn cyfrannu at wella iechyd meddwl pobl. Felly, defnyddir lefel isel o gwrthffeithiol ar gyfer y deilliant hwn yn seiliedig ar yr ymatebion i'r arolwg a'r adborth cyffredinol yn y cynnydd o ran ymgysylltu â rhanddeiliaid.
Llai o arwahanrwydd ac unigrwydd (Y Ganolfan yn unig)	30%	Mae llawer o'r bobl hŷn yn mynychu sesiynau yn Y Ganolfan megis y bingo ar nos lau neu bellach yn mynychu'r 'Clwb Dydd Mawrth' oherwydd nad oes llawer yn y gymuned i bobl hŷn. Thema gyffredin drwy gydol y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid oedd nad oedd digon o adnoddau yn y gymuned leol yn gyffredinol. Felly, os nad yw'r Ganolfan yno bellach, nid oes gan bobl lawer o opsiynau eraill i gymdeithasu, yn enwedig ar ôl gwaith neu ysgol. Ystyrir bod lefel isel o gwrthffeithiol yn briodol ar gyfer y canlyniad hwn yn seiliedig ar yr ymatebion i'r arolwg a'r adborth cyffredinol yn y cynnydd o ran ymgysylltu â rhanddeiliaid.

Iechyd corfforol (Y Gampfa yn unig)	60%	Gall pobl sy'n defnyddio Y Gampfa er budd iechyd corfforol fynychu campfeydd eraill yn yr ardal leol os dymunant, nid yw'r bobl yn dibynnu'n llwyr ar Y Gampfa ar gyfer defnyddio ystafell ffitrwydd er enghraifft. Felly, ychwanegir lefel ganolig o gwrthffeithiol i leihau'r risg o or-hawlio
Arweinwyr grwpiau cymunedol		
Ymdeimlad o berthyn i'r gymuned	30%	Mae'r holl ddeilliannau a nodwyd ar gyfer yr arweinwyr grwpiau cymunedol wedi cael lefel isel o gwrthffeithiol gan eu bod yn ganlyniad bod yn rhan o'r Ganolfan. Un o'r rhesymau y mae'r arweinwyr grwpiau cymunedol wedi'u lleoli yn Y Ganolfan yw nad oes un arall addas yn yr ardal leol. Felly, mae'n briodol meddwl na fyddai'r arweinwyr grwpiau cymunedol neu mae tebygolrwydd isel y byddant yn profi'r un canlyniadau mewn mannau eraill yn seiliedig ar yr ymatebion i'r arolwg a'r adborth cyffredinol ar y cynnydd o ran ymgysylltu â rhanddeiliaid.
Ymdeimlad o falchder yn y ganolfan		
Gwell gallu i gynllunio ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol		
Gwirfoddolwyr		
Gwell hunanhyder	30%	Nid oes yr un o aelodau'r pwyllgor yn gwirfoddoli yn unman arall. Mae'r holl ddeilliannau a nodir yn benodol i'w profiad personol o fod yn rhan o'r Ganolfan, mae tebygolrwydd isel y byddai'r gwirfoddolwyr yn profi'r un canlyniadau heb fod yn
Mwy o ymdeimlad o falchder mewn		

gallu gwella dyfodol y gymuned		rhan o'r pwyllgor. Felly, bernir bod lefel isel o gwrthffeithiol yn briodol ar gyfer yr holl ganlyniadau yn seiliedig ar yr ymatebion i'r arolwg a'r adborth cyffredinol ar y cynnydd o ran ymgysylltu â rhanddeiliaid.
Mwy o ymdeimlad o berthyn		

9.2 Priodoli

Mae priodoli yn ein galluogi i gydnabod cyfraniad eraill tuag at gyflawni canlyniadau. Mae posibilrwydd bob amser y bydd eraill yn cyfrannu at unrhyw newidiadau ym mywydau pobl megis aelodau o'r teulu neu sefydliadau eraill. Gweler isod ganlyniadau'r arolwg pan ofynnwyd i'r rhanddeiliaid am briodoli, a chymerwyd y canlyniadau hyn i ystyriaeth i benderfynu pa lefel priodoli i'w dyrannu i bob grŵp rhanddeiliaid.

- Pobl y gymuned (Y Ganolfan) – 44%
- Pobl y gymuned (Y Gampfa) – 47%
- Arweinwyr grwpiau cymunedol – 32%
- Gwirfoddolwyr - 28%

Mae lefel y priodoliad a'r cyfiawnhad a roddwyd i bob canlyniad a nodir i'w gweld isod yn Nhabl 8.

Tabl 8— Priodoliad

Deilliannau	Priodoli	Cyfiawnhad
Pobl y gymuned		
Ymdeimlad o berthyn i'r gymuned	60%	Nododd y canlyniadau fod pobl yn profi deilliannau uniongyrchol o gymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan neu'r Gampfa ac yn ganlyniad i'r arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n rhan o'r Ganolfan sy'n cynnal y sesiynau. Fodd bynnag, mae yna fentrau cymdeithasol lleol eraill y gall pobl eu mynychu i brofi ymdeimlad o berthyn i gymuned fel Y Dref Werdd, Antur Stiniog, a GISDA i enwi ond ychydig. Felly, mae lefel ganolig o briodoli wedi'i chymhwyso yma oherwydd bod sefydliadau eraill i gyfrannu at y canlyniadau. Maent hefyd yn sicrhau nad ydym yn gor-hawlio'r gwerth a grëir gan Y Ganolfan.
Gwell iechyd meddwl		
Llai o arwahanrwydd ac unigrwydd (Y Ganolfan yn unig)		
Iechyd corfforol (Y Gampfa yn unig)	60%	Mae mwyafrif y bobl sy'n defnyddio'r Gampfa yn ddisgyblion ysgol uwchradd lleol. Yn ystod y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid, soniodd y bobl y buom yn siarad â nhw eu bod hefyd yn defnyddio campfeydd eraill yn yr ardal leol. Yn ogystal, mae gan yr ysgol gampfa hefyd. Gan gymryd y ddau ffactor hyn i

		ystyriaeth, defnyddiwyd lefel ganolig o briodoli.
Arweinwyr grwpiau cymunedol		
Ymdeimlad o berthyn i'r gymuned	30%	Mae'r holl ddeilliannau a nodwyd ar gyfer yr arweinwyr grwpiau cymunedol wedi cael lefel isel o briodoli gan eu bod yn benodol i fod yn rhan o'r Ganolfan. Gydag arweinwyr grwpiau cymunedol sydd wedi'u lleoli mewn lleoliadau lluosog, efallai na fyddant yn profi'r un canlyniadau yn y gwahanol leoliadau yn seiliedig ar adborth ansoddol a meintiol yn ystod y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid. O'r maint sampl yn yr arolwg, nododd arweinwyr y grwpiau cymunedol lefel priodoli o 34% o rai eraill, felly lefel isel o briodoli a gymhwysir yma.
Ymdeimlad o falchder yn y ganolfan		
Gwell gallu i gynllunio ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol		

Gwirfoddolwyr		
Gwell hunanhyder	30%	Nid oes yr un o'r bobl yn rhan o'r pwyllgor gwirfoddolwyr yn unman arall, felly mae'n debygol iawn bod eraill wedi helpu i gyfrannu at y deilliannau a brofwyd gan y gwirfoddolwyr. Cymhwysir lefel isel o briodoli i leihau'r risg o or-hawlio.
Mwy o ymdeimlad o falchder mewn gallu gwella dyfodol y gymuned		
Mwy o ymdeimlad o berthyn		

9.3 Dadleoli

Mae angen inni ystyried a oedd y canlyniadau'n dadleoli canlyniadau eraill mewn mannau eraill. Er enghraifft, os ydym yn ymdrin â gweithgarwch troseddol mewn un stryd, a ydym newydd symud y broblem i rywle arall?

Yn seiliedig ar ymgysylltu â rhanddeiliaid cynradd ac ymchwil eilaidd, ni chanfuwyd bod unrhyw ddadleoli wedi digwydd oherwydd y prosiect hwn.

9.4 Gostyngiad

Yn y gwerthusiad hwn, rydym yn edrych ar ddwy flynedd, 2024 a 2025 ar gyfer yr holl ddeilliannau a nodwyd ar gyfer yr holl grwpiau rhanddeiliaid. O ystyried y bydd y prosiect yr un fath yn yr ail flwyddyn gydag ychydig iawn o newidiadau wedi'u rhagweld, a'r rhan fwyaf o'r un bobl yn mynychu gweithgareddau yn Y Ganolfan am y ddwy flwyddyn, ni ystyriwyd bod unrhyw ostyngiad yn briodol.

10.0 Canlyniadau SROI

Mae'r adran hon o'r adroddiad yn cyflwyno canlyniadau cyffredinol y dadansoddiad SROI o Ganolfan Bro Ffestiniog. Yn sail i'r canlyniadau hyn mae'r wyth egwyddor SROI sydd wedi'u cymhwyso'n ofalus i bob rhan o'r dadansoddiad hwn. Mae'r canlyniadau'n dangos y cyfraniad cadarnhaol y mae'r Ganolfan yn ei wneud drwy ymroddiad staff a gwirfoddolwyr, i greu newid cadarnhaol ym mywydau pobl. Y fformiwla i gyfrifo canlyniad SROI yw:

$$\text{SROI} = \frac{\text{Gwerth presennol net y budd}}{\text{Gwerth mewnbynnau}}$$

Mae Tabl 9 yn dangos y gwerth presennol a grëwyd ar gyfer pob un o'r rhanddeiliaid a gynhwyswyd a brofodd newidiadau sylweddol. Mae'r cyfrifiadau gwerth presennol yn ystyried y gyfradd ddisgownt o 3.5% fel yr awgrymir gan Lyfr Gwyrdd y Trysorlys ar gyfer canlyniadau sy'n para mwy nag un flwyddyn. Mae Tabl 10 yn dangos y gwerth cymdeithasol a grëwyd gan bob prosiect.

Tabl 9- Prif Ganlyniadau SROI

Cyfanswm y gwerth a grëwyd	£
Cyfanswm y gwerth presennol	£1,252,323.39
Gwerth buddsoddiad	£465,171.57
Gwerth presennol net (gwerth presennol llai buddsoddiad)	£787,151.82
Adenillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad	£2.69

Tabl 10- Gwerth Cymdeithasol wedi'i Greu fesul Grŵp Rhanddeiliaid

Rhanddeiliad	Cyfanswm £	Cyfanswm %
	o werth	o werth
	cymdeithasol	cymdeithasol
Pobl y gymuned	£1,110,288.35	88%
Arweinwyr grwpiau cymunedol	£127,826.32	10%
Gwirfoddolwyr	£35,747.46	2%

Er bod y gwerth cymdeithasol a grëir i'r gwirfoddolwyr yn gymharol isel o'i gymharu â'r gwerth a grëir i bobl y gymuned ac arweinwyr y grwpiau cymunedol mae'n dal yn bwysig cydnabod eu gwaith a'u hymdrechion yn rhedeg y Ganolfan. Mae cyfraniadau a gwaith y pwyllgor o wirfoddolwyr yn un o'r rhesymau pam mae dyfodol hir dymor Y Ganolfan bellach wedi ei sicrhau, felly, mae eu cyfraniad yn hynod arwyddocaol a pherthnasol i lwyddiant Y Ganolfan, ac yn fwy na'r gwerth a nodir yn yr adroddiad.

11.0 Dadansoddiad Sensitifrwydd

Mae'r canlyniadau'n dangos y gwerth sylweddol iawn a grëwyd gan Ganolfan Bro Ffestiniog ac mae'n seiliedig ar gymhwyso egwyddorion y fframwaith SROI. Er bod tybiaethau cynhenid yn y dadansoddiad hwn, mae cymhwyso'r egwyddor i beidio â gor-hawlio'n gyson yn arwain at danbriso posibl rhai canlyniadau materol yn seiliedig ar faterion megis hyd yr effaith.

Mae cynnal dadansoddiad sensitifrwydd wedi'i gynllunio i asesu unrhyw ragdybiaethau a gynhwyswyd yn y dadansoddiad. Mae profi un newidyn ar y tro fel maint, hyd, gwrthffeithiol, neu ostyngiad yn caniatáu i unrhyw faterion sy'n cael effaith sylweddol ar y canlyniad gael eu nodi. Os bernir bod unrhyw fater yn cael effaith sylweddol, dylid ystyried y dybiaeth hon yn ofalus a'i rheoli wrth symud ymlaen. I brofi'r tybiaethau yn y dadansoddiad hwn, newidiwyd ystod o faterion yn sylweddol i werthfawrogi eu heffaith. Rhoddir crynodeb o'r canlyniadau yn Nhabl 11.

Pe bai un elfen yn cael ei newid yn yr holl ddeilliannau, mae pob newid yn creu newid o 10% neu lai yn y canlyniad SROI fel y gwelir yn Nhabl 11. Mae hyn yn ychwanegu hyder yn y canlyniadau a'r dyfarniadau a wnaed yn ystod y dadansoddiad hwn. O'r tabl dadansoddiad sensitifrwydd uchod, gellir amcangyfrif bod y gwerthusiad gwerth cymdeithasol rhwng **£2.23** a hyd at **£3.13** am bob £1 a fuddsoddir. Mae'r tybiaethau a ddefnyddir yn y map gwerth yn amcangyfrif mai'r gwerth cymdeithasol yw **£2.69**.

Tabl 11- Crynodeb o Ddadansoddi Sensitifrwydd

Amrywiol	Rhagdybiaeth gyfredol	Rhagdybiaeth ddiwygiedig	SROI diwygiedig	Cyfran o Newid
Ppobl y gymuned				
Mwy o ymdeimlad o berthyn i'r gymuned	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (60%)	£2.53	-6%
	Priodoli (60%)	Priodoli (90%)	£2.40	-10.8%
	Nifer y bobl sydd wedi'u cynnwys (743)	Nifer y bobl sydd wedi'u cynnwys (500)	£2.57	-4.5%
Gwell iechyd meddwl	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (90%)	£2.34	-13.1%
	Priodoli (60%)	Priodoli (90%)	£2.38	-11.6%
	Gostyngiad (0%)	Gostyngiad (25%)	£2.67	-0.8%
Llai o arwahanrwydd ac unigrwydd (Y Ganolfan yn unig)	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (0%)	£2.89	+7%
	Priodoli (60%)	Priodoli (90%)	£2.35	-12.7%
	Nifer y bobl sydd wedi'u cynnwys (822)	Nifer y bobl sydd wedi'u cynnwys (400)	£2.46	-8.6%

Gwell iechyd corfforol (Y Gampfa yn unig)	Gwrthffeithiol (60%)	Gwrthffeithiol (0%)	£3.10	+13.3%
	Priodoli (60%)	Priodoli (90%)	£2.49	-7.5%
	Dadleoli (0%)	Dadleoli (30%)	£2.57	-4.5%

Arweinwyr grwpiau cymunedol

Mwy o ymdeimlad o berthyn i'r gymuned	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (60%)	£2.65	-1.5%
	Priodoli (30%)	Priodoli (0%)	£2.73	+1.5%
	Gostyngiad (0%)	Gostyngiad (25%)	£2.68	-0.4%
Ymdeimlad cynyddol o falchder o fod yn rhan o'r Ganolfan	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (0%)	£2.73	+1.5%
	Priodoli (30%)	Priodoli (90%)	£2.62	-2.7%
	Nifer yr arweinwyr grwpiau cymunedol wedi'u cynnwys (18)	Nifer yr arweinwyr grwpiau cymunedol wedi'u cynnwys (10)	£2.65	-1.5%
Gwell gallu i gynllunio ar	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (0%)	£2.73	+1.5%

gyfer darpariaeth yn y dyfodol	Priodoli (30%)	Priodoli (60%)	£2.65	-1.5%
	Dadleoli (0%)	Dadleoli (30%)	£2.66	-1.2%

Gwirfoddolwyr

Gwell hunanhyder	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (90%)	£2.67	-0.8%
	Priodoli (30%)	Priodoli (0%)	£2.70	+0.4%
	Nifer y gwirfoddolwyr wedi'u cynnwys (6)	Nifer y gwirfoddolwyr wedi'u cynnwys (3)	£2.68	-0.4%
Ymdeimlad cynyddol o falchder o fod yn rhan o'r Ganolfan	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (0%)	£2.70	+0.4%
	Priodoli (30%)	Priodoli (90%)	£2.67	-0.8%
	Gostyngiad (0%)	Gostyngiad (60%)	£2.68	-0.4%
Mwy o ymdeimlad o berthyn i gymuned	Gwrthffeithiol (30%)	Gwrthffeithiol (60%)	£2.68	-0.4%
	Priodoli (30%)	Priodoli (0%)	£2.70	+0.4%

	Nifer y gwirfoddolwyr wedi'u cynnwys (6)	Nifer y gwirfoddolwyr wedi'u cynnwys (8)	£2.70	+0.4%
--	--	---	-------	-------

12.0 Cyfyngiadau

Fel y dangoswyd uchod, cymerwyd gofal mawr i gadw at yr egwyddor o beidio â hawlio gormod. Fodd bynnag, mae hefyd yn bwysig cydnabod bod rhai cyfyngiadau o fewn yr asesiad y mae angen eu hamlygu.

12.1 Ymgysylltu â rhanddeiliaid

Yn ystod y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid, llwyddwyd i siarad â nifer dda o bobl, arweinwyr grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr. Fodd bynnag, nid oedd yn bosibl siarad â rhanddeiliaid eraill megis Cyngor Gwynedd na sefydliadau amlwg eraill yn yr ardal megis GISDA, Y Dref Werdd a Chwmni Bro i enwi dim ond rhai. Efallai y byddant yn profi rhai canlyniadau cadarnhaol neu negyddol nad oedd yn bosibl eu nodi yn y dadansoddiad hwn.

12.2 Arbedion ynni

Gyda gosod y boeler a'r ffenestri newydd yn Y Ganolfan, rhagwelir y bydd yr adeilad yn arbed tua £5,000 y flwyddyn mewn costau ynni yn ôl adroddiad allanol. Fodd bynnag, ni llwyddwyd i wirio'r ffigwr hwn yn ystod yr asesiad hwn ac felly nid ydym wedi cynnwys yr arbedion yn y map gwerth, mae hyn er mwyn sicrhau nad ydym yn gor-hawlio'r gwerth a grëwyd gan y prosiect.

12.3 Nifer y bobl sy'n defnyddio'r Ganolfan a'r Gampfa

Nifer y bobl sy'n byw yn y gymuned leol sydd wedi eu cynnwys yn yr adroddiad hwn yw 840, cafodd y nifer hwn ei gynnwys yn eu cais gwreiddiol am grant yn 2023. Amcangyfrif a roddwyd gan y pwyllgor yw'r ffigwr hwn, nid oes prosesau mewn lle ar hyn o bryd gan Y Ganolfan i gyfrif yn gywir nifer y bobl sy'n cymryd rhan yng ngweithgareddau'r Ganolfan ar hyn o bryd.

13.0 Risgiau

Yn unol ag egwyddor 6 – tryloywder mae angen i ni egluro'r risgiau yn yr adroddiad hwn (cyfeiriwch at dabl 12 isod). Mae'r rhagolwg SROI hwn yn cael ei ysgrifennu gyda'r prosiect yn dal i fynd rhagddo, felly mae rhai risgiau wedi'u canfod, ac yna wedi'u lliniaru gystal â phosibl yn unol â'r 8 egwyddor gwerth cymdeithasol.

Tabl 12- Risgiau

Risg	Camau a gymerwyd i leihau'r risg
Casglu data – casglwyd yr arolygon yn bersonol ac ar-lein trwy Survey Monkey	Er mai dyma'r ffordd orau o gasglu'r arolygon, cymerwyd camau i liniaru'r risg. Pan oedd yr arolwg allan ar Survey Monkey, roedd y swyddogaeth 'ymatebion lluosog' yn weithredol. Mae perygl yma y gallai rhai pobl fod wedi ateb yr arolwg sawl gwaith. Wrth ddadansoddi'r data, cymerwyd gofal. Er enghraifft, gyda'r cwestiwn gwerth, os oedd y sgôr cyfartalog yn 7.4 / 10 ar gyfer deilliant, talgrynnwyd y nifer i lawr i 7 i sicrhau nad oeddem o bosibl yn gorhawlio'r gwerth. Defnyddiwyd y dull pellter a deithiwyd gennym hefyd i sicrhau ein bod yn cael cynrychiolaeth gywir o faint o newid a brofwyd gan y rhanddeiliaid. Yn olaf, defnyddiwyd y dull angori i sicrhau bod pob canlyniad a nodwyd yn cael ei fesur yn unol â'i gilydd o ran y gwerth a roddwyd ar y canlyniadau.

Rhagweld mewnbynau ariannol— risg ein bod naill ai'n gor-adrodd neu'n tan-adrodd y mewnbynau ariannol ar gyfer ail flwyddyn y prosiect	Cymerwyd pob gofal i sicrhau bod y cyfrifiadau ar gyfer ail flwyddyn y prosiect mor gywir â phosibl. Cymerwyd camau i ddefnyddio 5% o fewnbwn ariannol ychwanegol o gymharu â blwyddyn un, yn unol â data cpi, a phriodolwyd yr un rhagdybiaeth o 5% i bob ffactor ariannol i fod yn gyson ar draws pob mewnbwn ariannol. Cam arall a gymerwyd i sicrhau cywirdeb rhagolwg blwyddyn dau, cynhaliwyd cyfarfod gyda thrysorydd y pwyllgor i fynd trwy fewnbynau ariannol Y Ganolfan.
Nifer y bobl sydd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad— yn y cais gwreiddiol am grant nodwyd y bydd tua 3,600 o bobl yn elwa o'r uwchraddio diweddar i'r Ganolfan. Dim ond 840 y gwnaethom eu cynnwys yn yr adroddiad er mwyn osgoi gorhawlio.	Er mwyn sicrhau nad oeddem yn cynnwys gormod o bobl fel rhan o'r asesiad, cymerwyd camau i ddeall gwir nifer y bobl sy'n defnyddio'r Ganolfan yn rheolaidd. Buom yn trafod y ffigur gyda'r pwyllgor, a nodwyd ein bod yn defnyddio cyfartaledd y bobl a gymerodd ran bob chwarter sef 840, ac yna lluoswyd y ffigur â phedwar (ar gyfer pob chwarter) i gyrraedd cyfanswm o 3,600. Er mwyn sicrhau bod gennym nifer mwy cywir, defnyddiwyd ffigurau 840 fel cyfanswm maint y boblogaeth. Roedd hyn er mwyn sicrhau nad oeddem yn cyfrif yr un bobl ddwywaith ac felly'n gor-hawlio'r gwerth a grëwyd gan Y Ganolfan.

14.0 Proses ddilysu

Yn unol ag egwyddorion gwerth cymdeithasol mae angen i ni hefyd sicrhau ein bod yn gwirio'r wybodaeth rydym yn ei chynnwys. I wirio'r canlyniadau a nodwyd ar gyfer pobl y gymuned, arweinwyr grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr, gwnaethom hyn drwy siarad â phobl y gymuned a'r pwyllgor. Er enghraifft, yn ystod y 22 o gyfweiliadau lled-strwythuredig a gynhaliwyd gennym gyda phobl y gymuned, cyrhaeddom y pwynt dirlawnder lle na chlywsom unrhyw beth newydd ar ôl yr 8fed cyfweiliad. Hefyd, ar ddiwedd pob cyfweiliad, gwnaethom egluro'r canlyniadau yr oeddem yn credu bod pobl wedi'u crybwyll a gwnaethant wirio ein bod yn gywir cyn dod â'r cyfweiliad i ben. Rhoi hyder pellach ein bod wedi nodi'r canlyniadau cywir.

Felly, er mwyn gwirio'r canlyniadau a gafwyd wrth gynnal y cyfweiliad fe ofynnem i'r cyfweleion a oeddent yn cytuno ai peidio â'r canlyniadau a nodwyd gennym. Roedd mwyafrif y cyfweleion yn cytuno ac yn gwirio bod y canlyniadau a nodwyd yn adlewyrchiad cywir o'r newidiadau y mae pobl yn eu profi wrth gymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan a'r Gampfa.

Ar gyfer yr arweinwyr grwpiau cymunedol, fe wnaethom gyrraedd y pwynt dirlawnder ar ôl tua'r 5ed cyfweiliad, yn y 5 cyfweiliad nesaf a gynhaliwyd, gwnaethom ofyn i arweinwyr y grŵp am eu barn ar y canlyniadau a nodwyd gennym i wneud yn siŵr eu bod yn gwirio ein bod ar y trywydd iawn. Yna, ar ôl i ni lunio'r ddamcaniaeth newid, aethom yn ôl i siarad â 3 arweinydd grŵp cymunedol i gael eu mewnbwn ac ychwanegu cadarnhad pellach i'r hyn a nodwyd gennym yn y ddamcaniaeth newid.

Yn olaf, ar gyfer dilysu pellach, dangosasom i'r pwyllgor ddamcaniaeth y newidiadau a luniwyd gennym ar gyfer pob grŵp rhanddeiliaid er mwyn cael eu mewnbwn, ac er eu bod yn argymhell rhai newidiadau, fe wnaethant ddilysu a chytuno bod y canlyniadau a nodwyd ar gyfer pob grŵp rhanddeiliaid ar hyd y llinellau cywir.

15.0 Casgliad a Chanfyddiadau Allweddol

Mae'r adroddiad hwn wedi dangos y rhagwelir y bydd Canolfan Gymdeithasol Bro

Ffestiniog yn creu dros £1,100,000 o werth, gydag ystod o rhwng £2.34 - £3.10

gydag awgrym o £2.69 o werth yn cael ei greu.

Yr hyn y mae hynny'n ei olygu yn ymarferol yw bod bywydau pobl wedi'u newid yn gadarnhaol.

Mae'r adroddiad SROI rhagolwg hwn wedi dangos pwysigrwydd Canolfan Gymdeithasol Bro Ffestiniog i'r gymuned leol, ac i'r bobl, arweinwyr grwpiau cymunedol a gwirfoddolwyr sy'n cymryd rhan yng ngweithgareddau'r Ganolfan a'r Gampfa. Mae ardal Bro Ffestiniog wedi gweld llawer o adnoddau'n cael eu tynnu o'r dref yn ystod y blynyddoedd diwethaf am wahanol resymau ac mae cael canolfan gymunedol wrth galon y gymuned yn hanfodol er mwyn gwarchod yr ychydig adnoddau sydd ar ôl yn yr ardal. Gan nad yw'r Ganolfan bellach dan fygythiad o gau oherwydd y gwelliannau diweddar i'r ffenestri a'r system boiler, mae hyn yn cael effaith gadarnhaol ar y gymuned a rhagwelir y bydd yn parhau i gael effaith gadarnhaol yn y dyfodol. Wedi sicrhau dyfodol hir dymor Y Ganolfan mae'r pwyllgor yn gallu rhoi cynllun tymor hir yn ei le i wella effaith Y Ganolfan.

Mae'r adroddiad hwn wedi nodi tri grŵp rhanddeiliaid allweddol sy'n brif randdeiliaid Y Ganolfan a'r Gampfa. Y rhanddeiliaid allweddol cyntaf yw'r 840 o bobl sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau drwy gydol y flwyddyn yn Y Ganolfan ac sy'n byw yn y gymuned leol. Trwy gymryd rhan mewn amrywiaeth o wahanol grwpiau a gweithgareddau yn Y Ganolfan mae pobl yn y gymuned yn profi ymdeimlad o berthyn, mae eu hiechyd meddwl yn gwella, mae pobl yn teimlo'n llai ynysig ac unig ac yn olaf, mae'r rhai sy'n defnyddio'r Gampfa hefyd yn profi buddion iechyd corfforol cadarnhaol. Ni fyddai'r canlyniadau hyn yn bosibl pe na bai'r Ganolfan ar agor mwyach.

Yr ail randdeiliaid allweddol yw'r arweinwyr grwpiau cymunedol sy'n defnyddio'r Ganolfan fel eu man busnes, ac sydd hefyd yn profi gwerth cymdeithasol cadarnhaol fel rhan o'r Ganolfan. Mae bod yn rhan o'r Ganolfan yn rhoi ymdeimlad o berthyn i'r gymuned i'r grŵp, ac ymdeimlad o falchder o fod yn rhan o'r Ganolfan oherwydd y gwelliannau diweddar ac mae'r grŵp nawr yn gallu cynllunio ar gyfer darpariaeth i'r dyfodol. Fel y crybwyllwyd drwy'r adroddiad, ychydig o adnoddau sydd ar ôl ym Mlaenau Ffestiniog, ac mae'r adeiladau sydd ar gael yn yr ardal angen llawer o fuddsoddiad cyfalaf cyn eu defnyddio, arian na all arweinwyr y grwpiau cymunedol ei fforddio. Felly, ar ôl i'r Ganolfan sicrhau dyfodol, nid oes rhaid i arweinwyr grwpiau cymunedol feddwl am symud mwyach, gan felly dynnu'r pwysau oddi ar arweinwyr y grwpiau.

Y trydydd grŵp rhanddeiliaid allweddol yw'r gwirfoddolwyr sy'n rhoi o'u hamser i fod yn rhan o'r pwyllgor sy'n rhedeg gweithrediadau'r Ganolfan o ddydd i ddydd. Mae bod yn rhan o'r pwyllgor yn rhoi ymdeimlad o berthyn i'r gwirfoddolwyr, mae eu hunanhyder yn gwella oherwydd eu bod yn gorfod delio ag amrywiaeth o faterion sy'n codi yn Y Ganolfan a'u datrys, ac yn olaf mae gwirfoddolwyr yn teimlo ymdeimlad o falchder yn gallu rhoi rhywbeth yn ôl i'r gymuned a helpu dyfodol hirdymor y gymuned.

Canfyddiadau allweddol

Pobl y gymuned

- **66%** o'r bobl yn y gymuned leol yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn o fewn y gymuned trwy allu cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan.
- **73%** o bobl yn y gymuned yn teimlo'n llai unig ac ynysig oherwydd eu bod yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan.
- **69%** o bobl yn y gymuned yn profi gwelliant yn eu hiechyd meddwl oherwydd eu bod yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan.

- **73%** o'r bobl sy'n defnyddio'r cyfleusterau yn Y Gampfa yn profi gwelliant mewn iechyd corfforol o ganlyniad

Arweinwyr grwpiau cymunedol

- **80%** o arweinwyr grwpiau cymunedol mae arweinwyr yn teimlo ymdeimlad cynyddol o berthyn fel rhan o'r Ganolfan
- **80%** o arweinwyr y grwpiau cymunedol bellach yn teimlo'n falch o fod yn rhan o'r Ganolfan oherwydd y gwelliannau diweddar
- **80%** o arweinwyr grwpiau cymunedol yn teimlo eu bod bellach yn gallu cynllunio ar gyfer y dyfodol oherwydd bod dyfodol hirdymor Y Ganolfan yn ddiogel.

Gwirfoddolwyr

- **100%** o'r gwirfoddolwyr yn teimlo gwelliant yn eu hunanhyder fel rhan o'r pwyllgor
- **100%** o'r gwirfoddolwyr yn teimlo ymdeimlad o falchder o allu gwella dyfodol y gymuned ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol
- **100%** o'r gwirfoddolwyr yn profi ymdeimlad o berthyn o fewn y gymuned oherwydd eu gwaith yn Y Ganolfan

Yn olaf, er bod llawer o ddeilliannau cadarnhaol wedi'u nodi yn yr adroddiad, mae hefyd yn bwysig cydnabod gwelliannau y gall Y Ganolfan eu gwneud i wella'r effaith gymdeithasol y mae'n ei chreu ar y gymuned leol. Mae angen gwella'r cyfathrebu cyffredinol, mae pobl yn colli sesiynau oherwydd nad ydynt yn ymwybodol bod y sesiwn yn rhedeg. Ar hyn o bryd, nid oes digon o weithgareddau yn Y Ganolfan i bobl hŷn a phobl ifanc yn eu harddegau gymryd rhan ynddynt. Yn olaf, gallai'r Ganolfan edrych ar uwchraddio'r offer a chyfleusterau'r Gampfa i gynyddu cyfranogiad a chreu mwy o effaith gymdeithasol bosibl yn y dyfodol. Rhoddir rhai argymhellion isod i fynd i'r afael â'r bylchau presennol.

16.0 Argymhellion

16.1 Gwell cyfathrebu (lleihau'r dryswch ynghylch pwy sy'n berchen ar Y Ganolfan)

Trwy'r broses o ysgrifennu'r adroddiad hwn, daeth yn amlwg bod angen gwella'r cyfathrebu o'r Ganolfan er mwyn cael mwy o effaith ar y gymuned leol. Nododd llawer o bobl nad oeddent yn gwybod pryd y cynhelir y gweithgareddau yn Y Ganolfan a'u bod yn darganfod bod gweithgareddau wedi'u cynnal ar ôl iddynt gael eu cynnal. Mae rhai pobl yn y gymuned yn rhwystredig gyda hyn.

Cynghorir y pwyllgor i weithio gydag arweinwyr y grwpiau cymunedol ac edrych ar eu sianeli cyfathrebu presennol i weld lle gellir gwneud gwelliannau. Ymhellach, gallai gwell sianelau cyfathrebu leihau'r lefel bresennol o ddryswch ynghylch perchnogaeth Y Ganolfan. Fel yr adroddwyd dim ond 20% o bobl oedd yn gwybod bod Y Ganolfan yn eiddo i bobl Bro Ffestiniog.

Argymhellir bod Y Ganolfan Bro Ffestiniog yn edrych i mewn i gyflogi swyddog marchnata a chyfathrebu i wella cyfathrebu'r Ganolfan a helpu i hyrwyddo sesiynau/gweithgareddau a digwyddiadau a gynhelir yn y Ganolfan. Yn y pen draw gallai gynyddu effaith gymdeithasol Y Ganolfan a helpu i glirio'r dryswch ynghylch perchnogaeth.

16.2 Mwy o weithgareddau i bobl ifanc (14-18 oed)

Argymhellir bod Canolfan yn edrych ar gynnwys mwy o weithgareddau ar gyfer pobl ifanc rhwng 14-18 oed yn bennaf. Ar hyn o bryd, yr unig grŵp sydd wedi'i anelu at y categori hwnnw yw'r Clwb Ieuenctid. Fodd bynnag, nid yw'r Clwb Ieuenctid yn gweithredu rhwng Ebrill – Medi, felly mae bwlch yma y mae angen i'r Ganolfan ei lenwi er mwyn gwella ardrawiad cymdeithasol Y Ganolfan. Ar hyn o bryd mae gweithgareddau i bobl ifanc yr ardal yn cael eu darparu gan amrywiaeth o fusnesau yn yr ardal leol gan gynnwys Yr Urdd (Mae Urdd Gobaith Cymru yn Fudiad Ieuenctid Gwirfoddol Cenedlaethol gyda dros 55,000 o

aelodau rhwng 8 – 25 oed. Ers 1922, rydym wedi darparu cyfleoedd trwy gyfrwng y Gymraeg i blant a phobl ifanc yng Nghymru i'w galluogi i wneud cyfraniadau cadarnhaol i'w cymunedau²⁵, Craig Blaenau (mudiad elusennol a chrefyddol i bawb ddod o hyd i le diogel a phwrpasol trwy gymryd rhan mewn gweithgareddau amrywiol ar draws Blaenau Ffestiniog sydd weithiau'n defnyddio'r Ganolfan fel eu man busnes) a Cell B (lleoliad cerddorol a sinema wedi'i lleoli yng nghalon Blaenau Ffestiniog.) Argymhellir bod pwyllgor Y Ganolfan yn gweithio gyda'r sefydliadau hyn mewn mwy o bartneriaeth i ddod â mwy o weithgareddau i bobl iau i'r Ganolfan.

16.3 Mwy o weithgareddau i bobl hŷn

Eto, fe'i gwnaed yn glir yn y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid nad oes digon o weithgareddau yn Y Ganolfan ar gyfer pobl hŷn y gymuned yn ystod y dydd. Roedd y gwasanaeth dydd yn arfer rhedeg deirgwaith yr wythnos bob wythnos. Nawr dim ond unwaith y mis y mae'r gwasanaeth yn rhedeg, ac mae pobl y gymuned yn gweld eisiau'r gwasanaeth hwn, ac mae'n cael effaith ar bobl y gymuned. Argymhellir bod y pwyllgor yn edrych ar opsiynau ariannu amgen i weld a oes modd dod â'r gwasanaeth dydd yn ôl i'r Ganolfan yn rheolaidd.

16.4 Buddsoddi yn Y Gampfa

Wrth drafod Y Gampfa yn ystod y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid nododd llawer o bobl fod yr offer a'r cyfleusterau yn hen a bod angen eu moderneiddio. Soniodd pobl y byddent yn mynychu'r Gampfa yn fwy rheolaidd pe bai ganddo offer gwell. Argymhellir bod y pwyllgor yn edrych ar opsiynau ariannu posibl i uwchraddio'r offer a'r cyfleusterau presennol yn Y Gampfa os yn bosibl. Gyda gwell offer a chyfleusterau, mae'n bosibl y byddai hyn yn creu mwy o effaith gymdeithasol yn y tymor hir.

²⁵ <https://www.urdd.cymru/cy/amdanom-ni/>

Wrth ysgrifennu'r adroddiad hwn, nodwyd ar sawl achlysur fod rheolaeth a rhediad Y Gampfa yn edrych yn ansicr wrth symud ymlaen. Ysgol Y Moelwyn yw'r sefydliad sy'n gyfrifol am y Gampfa ar hyn o bryd ond mae'n edrych yn annhebygol o barhau yn y tymor hir oherwydd ffactorau allanol. Felly, argymhellir bod y pwyllgor yn edrych ar sefydliadau eraill fel Byw'n Iach i reoli'r gwaith o redeg Y Gampfa o ddydd i ddydd er mwyn rhoi sefydlogrwydd i'r Gampfa wrth symud ymlaen.

16.5 Casglu data

Er mwyn sylweddoli faint o newid ac effaith y mae'r prosiect yn ei gael ar randdeiliaid mae angen data arnom i ddeall a oes unrhyw newid, ac os felly, faint o newid. Mae angen inni hefyd sefydlu a oes gwahaniaethau yn anghenion unigolion. Argymhellir felly bod unrhyw barhad o'r cynllun hwn angen buddsoddiad yn yr amser a'r cyllid i sicrhau bod systemau a phrosesau addas yn eu lle i fesur gwerth cymdeithasol, gan ymestyn hyn i gynnwys rhanddeiliaid pwysig eraill. Pan fydd data o'r fath yn cael ei gasglu dros beth amser, mae'n bosibl defnyddio'r canlyniadau i lywio'r broses o wneud penderfyniadau. Yn y pen draw, mae hyn yn golygu nad yw gwerth yn cael ei fesur yn unig, ond ei fod yn cael ei reoli i wella effeithiau'r prosiect. Mae llawer o'r cyfranogwyr bellach wedi cael eu cefnogi am gyfnod sylweddol. Gydag unrhyw gyfranogwyr newydd, byddai'n bosibl casglu data gwaelodlin newydd ac yna adolygu unrhyw newidiadau i bennu'r pellter a deithiwyd a nodi cymorth pellach sydd ei angen.

17.0 Atodiadau

Atodiad 1 – Theori newid pobl y gymuned

Atodiad 2 – Arolwg Pobl y Gymuned

Atodiad 3 – Theori newid – Arweinwyr grwpiau cymunedol

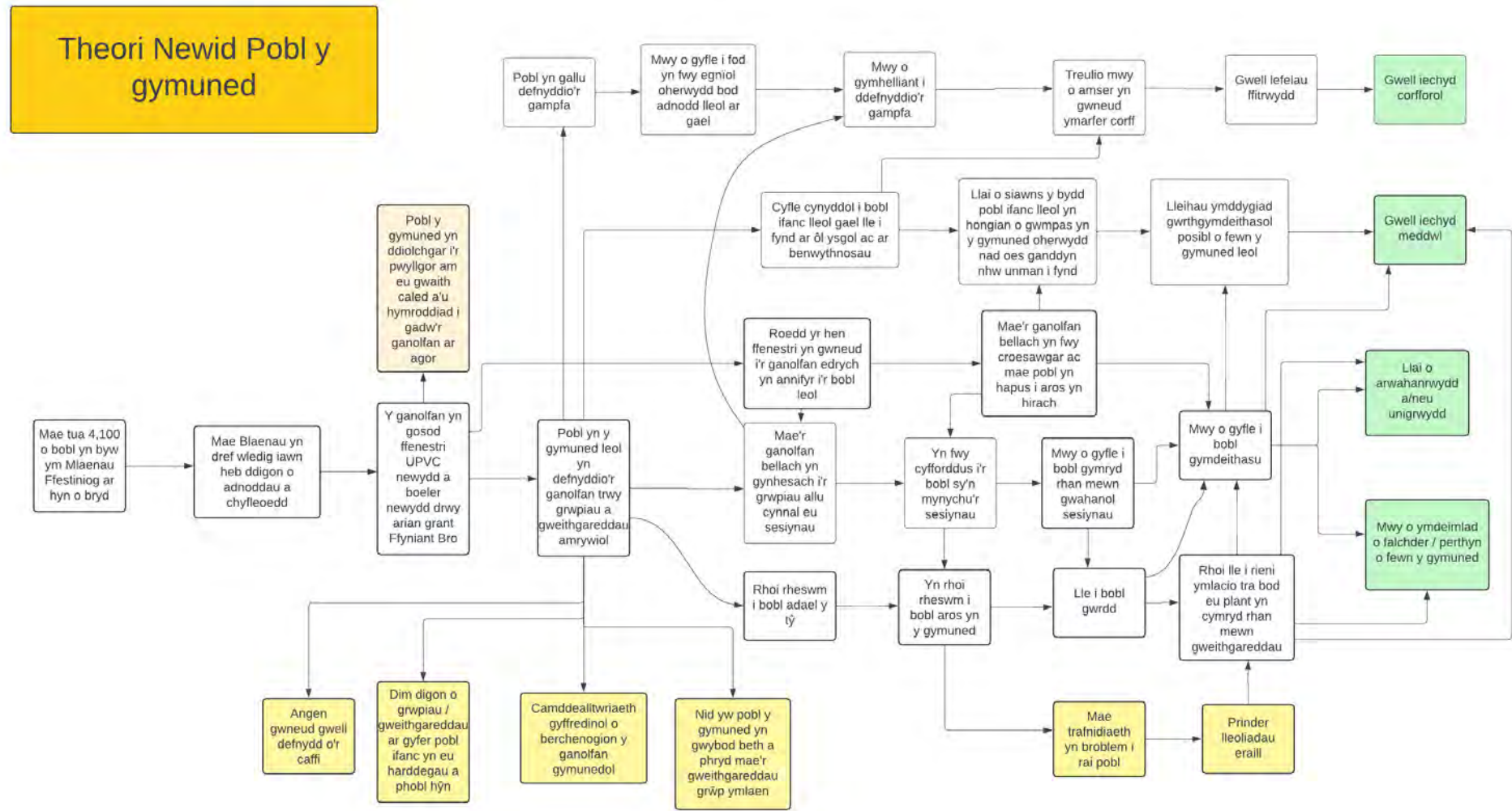
Atodiad 4 – Arolwg arweinwyr grwpiau cymunedol

Atodiad 5 – Theori newid gwirfoddolwyr

Atodiad 6 – Arolwg gwirfoddolwyr

Atodiad 7 – Map gwerth (ar wahân i'r ddogfen hon)

17.1 Atodiad 1: Theori Newid - Pobl y gymuned

17.2 Atodiad 2: Arolwg Pobl y Gymuned

Arolwg Y Ganolfan Cymdeithasol Bro Ffestiniog - Pobl yn y gymuned

Pwrpas yr arolwg hwn?

Fel rhan o gyllid Ffyniant Bro, mae Social Value Cymru yn gwerthuso'r prosiectau a ariennir gan Grant Sector Gwirfoddol Mantell Gwynedd (GSG). Mae Canolfan Gymdeithasol Bro Ffestiniog wedi bod yn llwyddiannus yn ddiweddar i gael grant o'r gronfa Ffyniant Bro i wneud gwaith uwchraddio ar yr adeilad. O ganlyniad, mae Mantell Gwynedd yn paratoi gwerthusiad gwerth cymdeithasol i ddeall pa mor bwysig yw'r ganolfan i bobl leol a pha wahaniaethau mae'r gweithgareddau sy'n digwydd o fewn y Ganolfan yn eu cynnig. Byddem yn gwerthfawrogi petaech yn llenwi'r holiadur hwn am eich profiadau gyda'r Ganolfan.

Diogelu Data

Bydd eich ymateb yn cael ei drin yn gyfrinachol ac yn unol â Deddf Diogelu Data 2018. Bydd eich holl ymatebion yn aros yn gyfrinachol ac yn ddiennw. Canlyniadau arolwg cyffredinol yn unig fydd yn cael eu cyhoeddi - diolch. Mae'n ddewisol i gynnwys eich enw. Os penderfynwch fewnbynnu eich enw dim ond er mwyn gwybod pwy sydd wedi cwblhau'r arolwg ac i osgoi dyblygu y caiff ei rannu. Ni fydd canlyniadau unigol yn cael eu rhannu.

Y dyddiad cau ar gyfer yr arolwg hwn yw 16eg Awst 2024. Os oes gennych unrhyw gwestiynau am yr arolwg, gallwch gysylltu â Mathew Lewis: mathew.lewis@mantellgwynedd.com

Os ydych o dan 18, cwblhewch yr arolwg gyda rhiant neu warcheidwad. Diolch.

1. Gendr

☐ Gwryw

☐ Benyw

☐ Anneuaidd

☐ Rwy'n cael adnabod ffordd arall

☐ Gwell gennyf beidio â dweud

2. Oed

☐ O dan 18

☐ 18-24

☐ 25-34

☐ 35-44

☐ 45-54

☐ 55-64

☐ 65-74

☐ 75+

3. Ym mha ardal ydych chi'n byw? ticiwch os gwelwch yn dda

☐ Blaenau Ffestiniog (including Tanygristau and Manod)	☐ Croesor
☐ Llan Ffestiniog	☐ Llanforthen
☐ Gellilydan	☐ Maentwrog
☐ Trawsfynydd	☐ Penrhyndeudraeth
☐ Arall (nodwch)	

4. Ethnigrwydd

- ☐ Gwyn
- ☐ Grŵp ethnig cymysg neu luosog
- ☐ Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig
- ☐ Du neu Ddu Prydeinig
- ☐ Grŵp ethnig arall
- ☐ Gwell gennyf beidio â dweud

5. Beth yw eich dealltwriaeth o'r Gymraeg?

- ☐ Dwi'n rhugl yn y Gymraeg
- ☐ Dydw i'n dysgu Cymraeg
- ☐ Dydw i'n ond ychydig eiriau dwi'n gwybod
- ☐ Dwi ddim yn siarad Cymraeg

6. Pa grŵp neu weithgaredd ydych chi'n ei fynychu yn Y Ganolfan (Ticiwch bob un sy'n berthnasol)

☐ Bingo	☐ Dementia actif
☐ Blaenau Morris Dancers	☐ Derwen
☐ Blaenau Pentecostal	☐ Dragon Martial Arts
☐ Blaenau Camera Club	☐ Dref Werdd
☐ Coleg Menai	☐ Dawns Stryd
☐ Cyngor Tref Ffestiniog	☐ Clwb Dydd Mawrth
☐ Dechrau'n Deg	☐ Chwarae Meddal

Arall (nodwch)

7. Pa grŵp neu weithgaredd ydych chi'n ei fynychu yn y gampfa (Ticiwch bob un sy'n berthnasol)

☐ Badminton	☐ Grŵp Craig Bach
☐ Pêl-rwyd	☐ Ysgol Manod
☐ Gymnasteg	☐ Dawnsyr Dizzie
☐ Rygbi dan 8 oed	☐ Tennis bwrdd
☐ Hyfforddiant Cylchdaith	

Arall (nodwch)

8. Pa mor aml yr wythnos ydych chi'n cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan?

- ☐ Llai nag unwaith yr wythnos
- ☐ Unwaith yr wythnos
- ☐ 2-3 waith yr wythnos
- ☐ 4-5 waith yr wythnos
- ☐ 5+ waith yr wythnos
- ☐ Yn achlysurol
- ☐ Arall (nodwch)

9. Pwy ydych chi'n meddwl sy'n berchen ar Y Ganolfan?

- ☐ Pobl a chymuned Bro Ffestiniog
- ☐ Cyngor Gwynedd
- ☐ Ysgol Moelwyn
- ☐ Arall (nodwch)

10. Beth ydych chi'n teimlo sydd wedi newid i chi oherwydd eich bod yn cymryd rhan mewn gweithgareddau yn Y Ganolfan? Ticiwch y blwch sy'n disgrifio orau sut rydych chi'n teimlo a faint o newid rydych chi wedi'i brofi.

	Dim newid	Ychydig o newid	Rhwyfaint o newid	Cryn dipyn o newid	Llawer o newid	N/A
Rwy'n teimlo bod gen i rywbeth i edrych ymlaen hefyd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mwy o gyfle i gymdeithasu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo'n fwy ffit yn cymryd rhan mewn gweithgareddau	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo bod fy lles meddwl wedi gwella	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mwy o gyfle i wneud ffrindiau newydd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yn rhoi rheswm i mi aros yn y gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mwy o ymdeimlad o berthyn o fewn y gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo'n fwy diogel oherwydd bod llai o ymddygiad gwrthgymdeithasol yn y gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fel rhiant, rwy'n teimlo'n well o wybod bod fy mhlant yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau yn y ganolfan	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Arall (nodwch)

11. Wrth ddarllen y datganiadau isod, rydych chi'n rhoi eich barn o anghytuno'n gryf i gytuno'n gryf.

	Anghytuno'n gryf	Anghytuno	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	Cytuno	Cytuno'n gryf
Mae digonedd o gyfleoedd eraill i gymryd rhan mewn gweithgareddau yn y gymuned	☐	☐	☐	☐	☐
Gallaf ddibynnu ar drafnidiaeth gyhoeddus os wyf am gymryd rhan mewn gweithgareddau mewn trefi/pentrefi lleol eraill	☐	☐	☐	☐	☐
Mae digon o amrywiaeth o grwpiau / gweithgareddau yn y Ganolfan ar gyfer pobl hŷn y gymuned	☐	☐	☐	☐	☐
Mae'r cyfathrebu cyfredol ynghylch pryd y cynhelir y gweithgareddau yn Y Ganolfan yn dda	☐	☐	☐	☐	☐
Mae digon o amrywiaeth o grwpiau / gweithgareddau yn Y Ganolfan ar gyfer pobl ifanc	☐	☐	☐	☐	☐

12. Wrth ddarllen y datganiadau isod, rydych chi'n rhoi eich barn o anghytuno'n gryf i gytuno'n gryf.

	Anghytuno'n gryf	Anghytuno	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	Cytuno	Cytuno'n gryf
Rwy'n teimlo'n fwy cyfforddus yn mynychu sesiynau oherwydd bod Y Ganolfan bellach yn gynhesach oherwydd yr uwchraddio diweddar	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo bod Y Ganolfan yn fwy deniadol gyda'r ffenestri newydd	☐	☐	☐	☐	☐
Mae gen i ymdeimlad cynyddol o falchder o'r gymuned	☐	☐	☐	☐	☐

13. Gan ddewis o'r rhestr o ddeilliannau a restrir isod ar raddfa o 1-10, lle mae 10 yn bwysig iawn i chi, a allwch ddweud pa mor bwysig yw'r newidiadau hyn i chi oherwydd eich bod yn mynychu gweithgareddau yn Y Ganolfan, os yw'n berthnasol?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	N/A
Rwy'n teimlo'n fwy diogel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo mwy o ymdeimlad o berthyn a balchder yn y gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo'n llai ynysig ac unig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Llai o bwysau arnaf fel rhiant	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mae fy lles corfforol wedi gwella	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mae fy lles meddwl wedi gwella	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

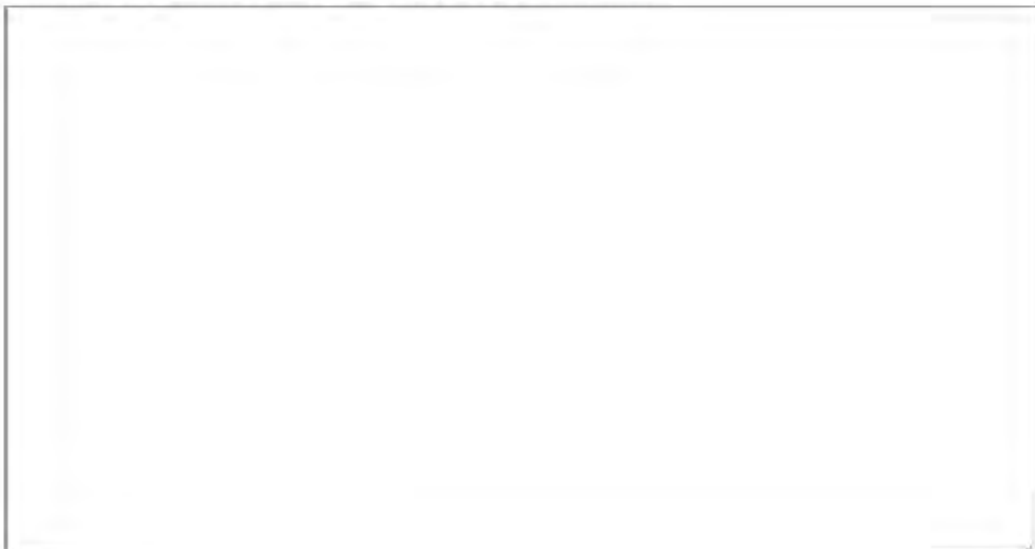
14. Wrth feddwl am eraill sydd wedi eich helpu i brofi unrhyw newidiadau cadarnhaol, faint o'r canlyniadau sydd oherwydd Y Ganolfan? Efallai bod teulu, ffrindiau neu sefydliadau eraill wedi bod yn eich helpu gyda'r newidiadau hyn hefyd

- ☐ Nid oes unrhyw un o'r newidiadau oherwydd eraill
- ☐ Mae rhai o'r newidiadau o ganlyniad eraill
- ☐ Mae cryn dipyn o'r newidiadau o ganlyniad eraill
- ☐ Mae llawer o'r newid o ganlyniad eraill
- ☐ Mae'r holl newidiadau o ganlyniad eraill

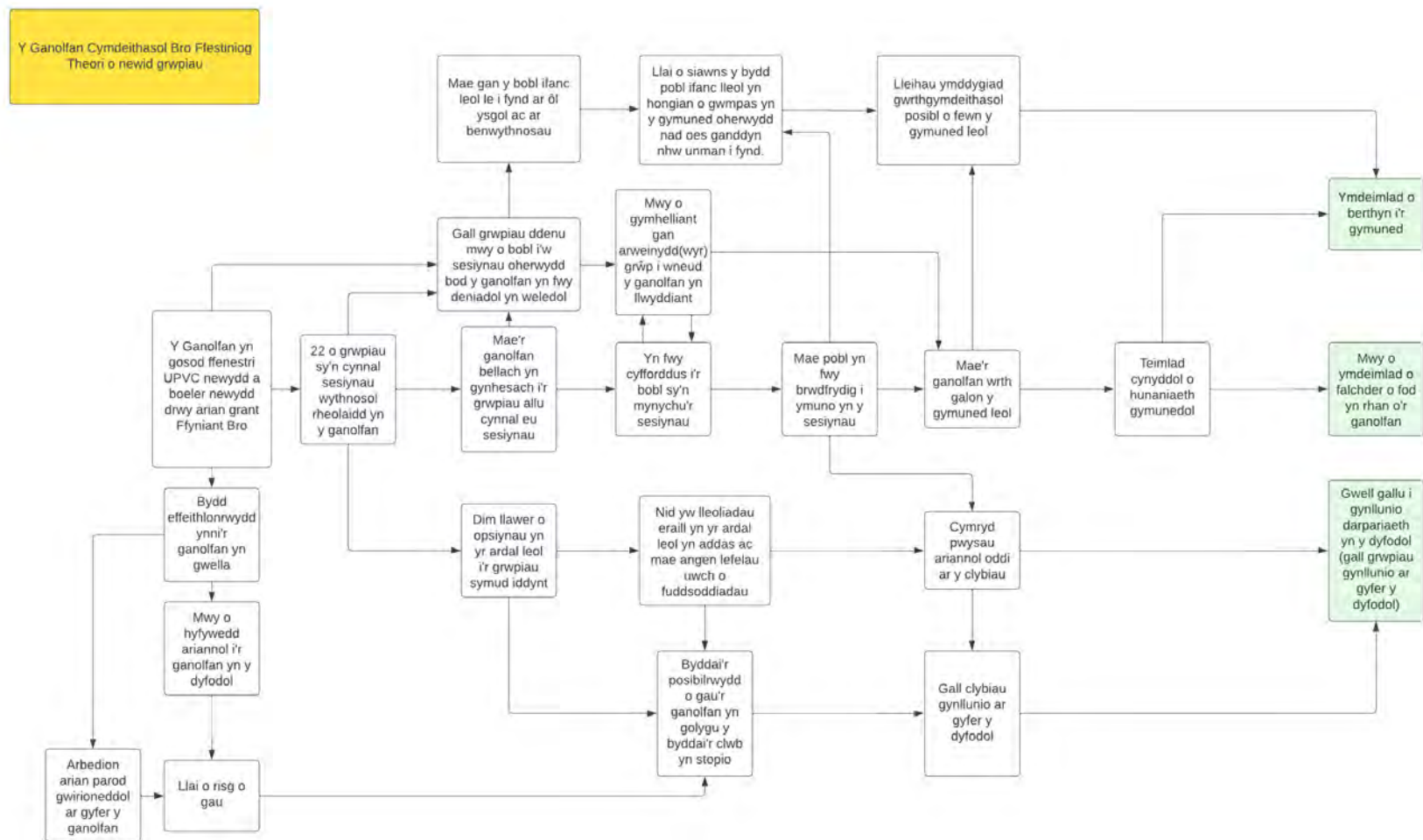
15. A oes unrhyw beth yr hoffech ei weld yn cael ei wneud yn wahanol neu/a beth allai fod yn well yn Y Ganolfan?

16. Unrhyw sylwadau eraill sydd gennych am Y Ganolfan?

17.3 Atodiad 3: Theori Newid - Arweinwyr grwpiau cymunedol

14.4 Atodiad 4: Arolwg arweinwyr grwpiau cymunedol

Arolwg Y Ganolfan Cymdeithasol Bro Ffestiniog - Grwpiau

Pwrpas yr arolwg hwn?

Fel rhan o gyllid Ffyniant Bro, mae Social Value Cymru yn gwerthuso'r prosiectau a ariennir gan Grant Sector Gwrfoddol Mantell Gwynedd (GSG). Mae Y Ganolfan Cymdeithasol Bro Ffestiniog wedi bod yn llwyddiannus yn ddiweddar i gael grant o'r gronfa Ffyniant Bro i wneud gwaith uwchraddio ar yr adellad. O ganlyniad, mae Mantell Gwynedd yn paratoi gwerthusiad gwerth cymdeithasol i ddeall pa mor bwysig yw'r ganolfan i bobl leol a pha wahaniaethau mae'r gweithgareddau sy'n digwydd o fewn y ganolfan yn eu cynnig.

Byddem yn gwerthfawrogi petaech yn llenwi'r holiadur hwn am eich profiadau gyda'r Ganolfan.

Diogelu Data

Bydd eich ymateb yn cael ei drin yn gyfrinachol ac yn unol â Deddf Diogelu Data 2018. Bydd eich holl ymatebion yn aros yn gyfrinachol ac yn ddienw. Canlyniadau arolwg cyffredinol yn unig fydd yn cael eu cyhoeddi - diolch

Mae'n ddewisol i gynnwys eich enw. Os penderfynwch fewnbynnu eich enw dim ond er mwyn gwybod pwy sydd wedi cwblhau'r arolwg ac i osgoi dyblygu y caiff ei rannu. Ni fydd canlyniadau unigol yn cael eu rhannu.

Y dyddiad cau ar gyfer yr arolwg hwn yw 16eg Awst 2024. Os oes gennych unrhyw gwestiynau am yr arolwg, gallwch gysylltu â Mathew Lewis: mathew.lewis@mantellgwynedd.com

1. Enw'r grŵp / mudiad

2. Beth yw prif bwrpas eich grŵp / mudiad?

3. Ym mha ran o Y Ganolfan mae eich grŵp/mudiad yn gweithredu?

- ☐ Y Ganolfan
- ☐ Y gampfa
- ☐ Y ddau

4. Ers pryd mae eich grŵp / mudiad wedi bod yn gweithredu yn Y Ganolfan?

- ☐ 0-6 mis
☐ 6 -12 mis
☐ 1 - 2 flynedd
☐ 2 - 3 blynedd
☐ 4+ blynedd

5. Pa mor aml yr wythnos mae eich grŵp/mudiad yn defnyddio Y Ganolfan?

- ☐ Pob dydd
☐ Dydd Llun i Ddydd Gwener
☐ 3-4 gwaith yr wythnos
☐ 1-2 gwaith yr wythnos
☐ Llai nag unwaith yr wythnos

6. A yw eich grŵp/mudiad yn gweithredu mewn unrhyw leoliad(au) eraill ar hyn o bryd? Os Oes, a fydddech cystal â nodi'r lleoliad(au).

- ☐ Yndi
☐ Nadi

Os yndi, (plis nodwch)

7. Pa ystod oedran yw prif gynulleidfa eich grŵp / mudiad?

- ☐ O dan 18
☐ 18-24
☐ 25-34
☐ 35-44
☐ 45-54
☐ 55-64
☐ 65 - 74
☐ 75+
☐ Pob oed

8. Sut mae eich grŵp / mudiad yn cynhyrchu incwm?

- ☐ Codi tâl am ein gwasanaethau
☐ Ariennir gan Gyngor Gwynedd
☐ Ariennir gan Lywodraeth Cymru
☐ Wedi'i ariannu gan roddion
☐ Hunan-ariannu

Arall (nodwch)

9. Wrth ddarllen y datganiadau isod, beth ydych chi'n teimlo sydd wedi newid i chi ers y gwaith uwchraddio diweddar yn Y Ganolfan?

	Cytuno'n gryf	Cytuno	Dim yn cytuno nac yn anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n gryf
Mae grwpiau / mudiadau yn gallu denu mwy o bobl i'w sesiynau oherwydd bod y ganolfan yn fwy deniadol yn weledol	☐	☐	☐	☐	☐
Mae'r Ganolfan bellach yn gynhesach i'r grwpiau allu cynnal eu sesiynau	☐	☐	☐	☐	☐
Mae'r Ganolfan yn gyfforddus i'r bobl sy'n mynychu'r sesiynau	☐	☐	☐	☐	☐
Dim llawer o opsiynau yn yr ardal leol i'r grwpiau/mudiad symud iddynt	☐	☐	☐	☐	☐
Mae mwy o gymhelliant gan fy grŵp / mudiad i barhau i weithredu yn y Ganolfan	☐	☐	☐	☐	☐
Mae pobl y gymuned yn fwy brwdfrydig i ymuno yn y sesiynau	☐	☐	☐	☐	☐
Byddai'r posibilrwydd o gau'r ganolfan yn golygu y byddai'n rhaid i'r clwb / sefydliad roi'r gorau iddi	☐	☐	☐	☐	☐
Cymryd pwysau ariannol oddi ar y clybiau	☐	☐	☐	☐	☐
An increased feeling of community identity	☐	☐	☐	☐	☐
Teimlad cynyddol o hunaniaeth gymunedol	☐	☐	☐	☐	☐
Ymdeimlad cynyddol o falchder o fod yn rhan o'r Ganolfan	☐	☐	☐	☐	☐
Gwellia gallu fy grŵp / mudiad i gynllunio ar gyfer y dyfodol	☐	☐	☐	☐	☐

10. Gan ddewis o'r rhestr o ganlyniadau a restrir isod ar raddfa o 1-10, lle mae 10 yn bwysig iawn i chi, a allwch chi ddweud pa mor bwysig yw'r newidiadau hyn i chi, os yw'n berthnasol?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ymdeimlad o berthyn i'r gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mwy o ymdeimlad o falchder o fod yn rhan o'r ganolfan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gwell gallu i gynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. Pe bai'n rhaid i'ch grŵp / sefydliad symud i leoliad arall yn y dyfodol, i ble fydddech chi'n symud?

12. Wrth feddwl am eraill sydd wedi eich helpu i brofi unrhyw newidiadau cadarnhaol, faint o'r canlyniadau sydd oherwydd Y Ganolfan? Efallai bod teulu, ffrindiau neu sefydliadau eraill wedi bod yn eich helpu gyda'r newidiadau hyn hefyd.

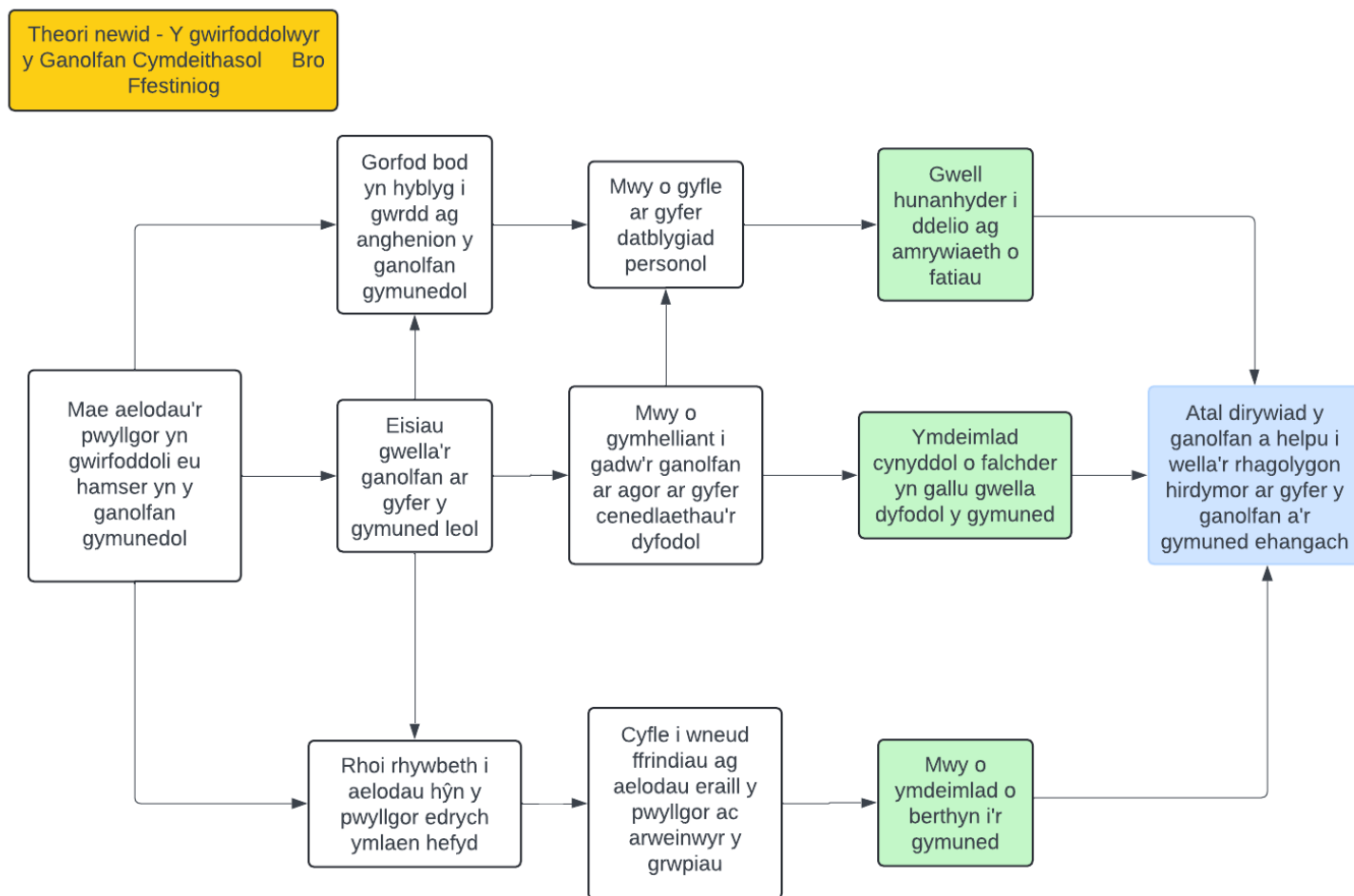
- ☐ Nid oes unrhyw un o'r newidiadau oherwydd eraill
- ☐ Mae rhai o'r newidiadau o ganlyniad o eraill
- ☐ Mae cryn dipyn o'r newidiadau o ganlyniad o eraill
- ☐ Mae llawer o'r newid o ganlyniad o eraill
- ☐ Mae'r holl newidiadau o ganlyniad o eraill

13. A oes unrhyw beth yr hoffech ei weld yn cael ei wneud yn wahanol neu/a beth allai fod yn well yn Y Ganolfan?

14. Unrhyw sylwadau eraill yr hoffech eu gwneud am Y Ganolfan?

17.5 Atodiad 5: Theori Newid - Gwirfoddolwyr

17.6 Atodiad 6: Arolwg gwirfoddolwyr

Arolwg Y Ganolfan Cymdeithasol Bro Ffestiniog - Gwirfoddolwyr

Pwrpas yr arolwg hwn?

Fel rhan o gyllid Ffyniant Bro, mae Social Value Cymru yn gwerthuso'r prosiectau a ariennir gan Grant Sector Gwirfoddol Mantell Gwynedd (GSG). Mae Y Ganolfan Cymdeithasol Bro Ffestiniog wedi bod yn llwyddiannus yn ddiweddar i gael grant o'r gronfa Ffyniant Bro i wneud gwaith uwchraddio ar yr adeilad. O ganlyniad, mae Mantell Gwynedd yn paratoi gwerthusiad gwerth cymdeithasol i ddeall pa mor bwysig yw'r ganolfan i bobl leol a pha wahaniaethau mae'r gweithgareddau sy'n digwydd o fewn y ganolfan yn eu cynnig. Byddem yn gwerthfawrogi petaech yn llenwi'r holiadur hwn am eich profiadau gyda'r Ganolfan.

Diogelu Data

Bydd eich ymateb yn cael ei drin yn gyfrinachol ac yn unol â Deddf Diogelu Data 2018. Bydd eich holl ymatebion yn aros yn gyfrinachol ac yn ddienw. Canlyniadau arolwg cyffredinol yn unig fydd yn cael eu cyhoeddi - diolch. Mae'n ddewisol i gynnwys eich enw. Os penderfynwch fewnbynnu eich enw dim ond er mwyn gwybod pwy sydd wedi cwblhau'r arolwg ac i osgoi dyblygu y caiff ei rannu. Ni fydd canlyniadau unigol yn cael eu rhannu. Y dyddiad cau ar gyfer yr arolwg hwn yw 16eg Awst 2024. Os oes gennych unrhyw gwestiynau am yr arolwg, gallwch gysylltu â Mathew Lewis: mathew.lewis@mantellgwynedd.com

1. Gendr

☐ Gwryw

☐ Rwy'n cael anbabod ffordd arall

☐ Benyw

☐ Gwell gennyf beidio â dweud

☐ Anneuaidd

2. Ers pryd ydych chi wedi bod yn gwirfoddoli yn Y Ganolfan?

☐ 0-6 mis

☐ 6-12 mis

☐ 1 - 2 flynedd

☐ 2+ mlynedd

3. Oed

- ☐ O dan 18
- ☐ 18-24
- ☐ 25-34
- ☐ 35-44
- ☐ 45-54
- ☐ 55-64
- ☐ 65+

4. Ym mha ardal ydych chi'n byw? ticiwch os gwelwch yn dda

☐ Blaenau Ffestiniog	☐ Croesor
☐ Llan Ffestiniog	☐ Llanforthen
☐ Gelliylidan	☐ Maentwrog
☐ Trawsfynydd	☐ Penrhyndeudraeth
☐ Arall (nodwch)	

5. Ethnigrwydd

- ☐ Gwyn
- ☐ Grŵp ethnig cymysg neu luosog
- ☐ Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig
- ☐ Du neu Ddu Prydeinig
- ☐ Grŵp ethnig arall
- ☐ Gwell gennyf beidio â dweud

Arall (nodwch)

6. Beth ydych chi'n teimlo sydd wedi newid i chi oherwydd eich bod yn gwirfoddoli yn Y Ganolfan? Ticiwch y blwch sy'n disgrifio orau sut rydych chi'n teimlo a faint o newid rydych chi wedi'i brofi.

	Dim newid	Ychydig o newid	Rhwyfaint o newid	Cryn dipyn o newid	Llawer o newid	N/A
Rwy'n teimlo mwy hyderus wrth ddelio â heriau newydd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwyf wedi dysgu a dathlygu sgiliau newydd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo'n well o wybod y gallaf helpu eraill yn y gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo mwy o ymdeimlad o bwrpas a hunanwerth	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo'n well o wybod bod gen i rywle i fynd bob wythnos	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo mwy o straen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rwy'n teimlo fy mod wedi fy ysgogi i helpu cenedlaethau'r dyfodol o'r gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Arall (nodwch)

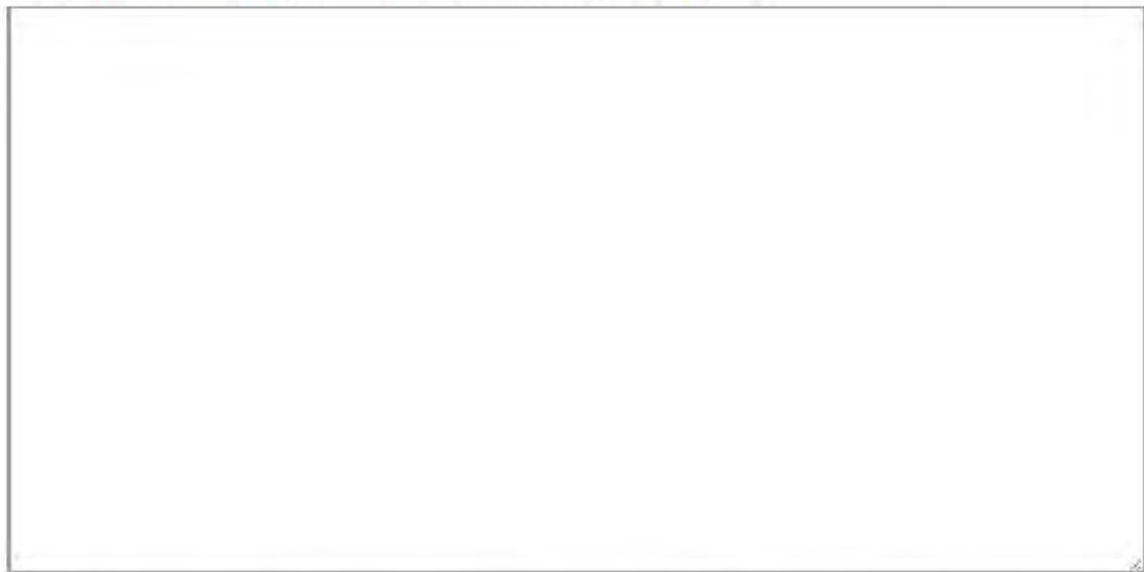
7. Gan ddewis o'r rhestr o ganlyniadau a restrir isod ar raddfa o 1-10, lle mae 10 yn bwysig iawn i chi, a allwch chi ddweud pa mor bwysig yw'r newidiadau hyn i chi, os yw'n berthnasol?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	N/A
Gwell hunanhyder i ddelio ag amrywiaeth o fatiau	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ymdeimlad cynyddol o falchder yn gallu gwella dyfodol y gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mwy o ymdeimlad o berthyn i'r gymuned	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

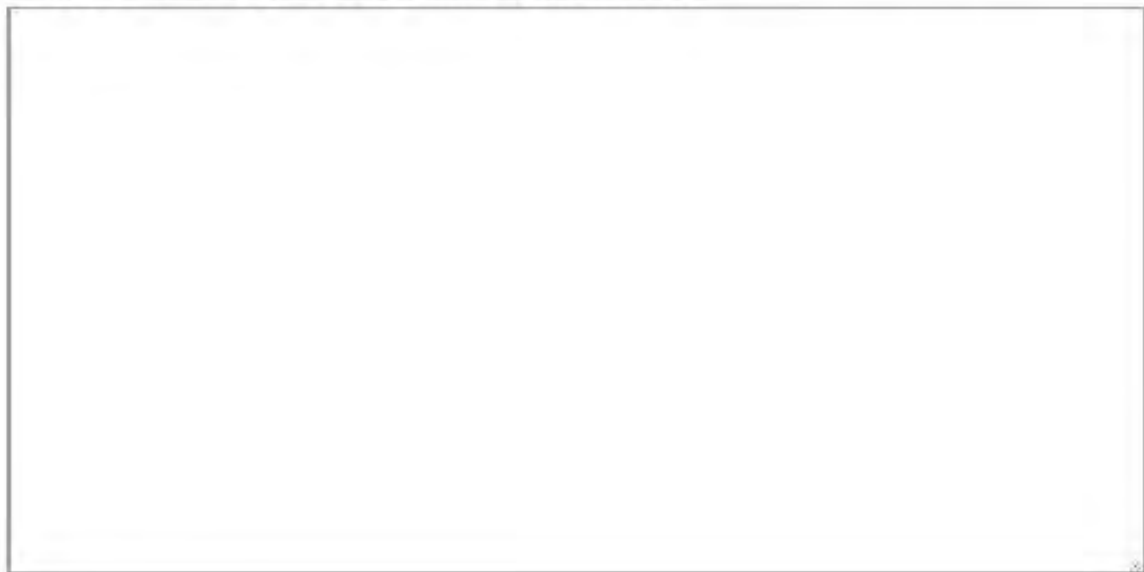
8. Wrth feddwl am eraill sydd wedi eich helpu i brofi unrhyw newidiadau cadarnhaol, faint o'r canlyniadau sydd oherwydd Y Ganolfan? Efallai bod teulu, ffrindiau neu sefydliadau eraill wedi bod yn eich helpu gyda'r newidiadau hyn hefyd

- ☐ Nid oes unrhyw un o'r newidiadau oherwydd eraill
- ☐ Mae rhai o'r newidiadau o ganlyniad eraill
- ☐ Mae cryn dipyn o'r newidiadau o ganlyniad eraill
- ☐ Mae llawer o'r newid o ganlyniad eraill
- ☐ Mae'r holl newidiadau o ganlyniad eraill

9. Ydych chi'n meddwl y byddech chi'n cael yr un deilliau pe baech chi'n gwirfoddoli yn unrhyw le arall? Os ydych, a allech chi nodi os gwelwch yn dda.

10. A oes unrhyw beth yr hoffech ei weld yn cael ei wneud yn wahanol neu/a beth allai fod yn well yn Y Ganolfan i wella eich profiad fel gwirfoddolwr?

11. Unrhyw sylwadau eraill sydd gennych am Y Ganolfan?

18.0 Cyfeiriadau

Sefydliad Bevan, 2024. O Gyfalafiaeth i Gyfoeth Cymunedol. [Ar-lein] Ar gael yn:

<https://www.bevanfoundation.org/wp-content/uploads/2024/01/Capitalism-to-Community-Cynon-Ffestinog-v4.pdf>[Cyrchwyd 9fed Medi 2024].

Bolton, P., 2024. Prisiau nwy a thrydan yn ystod yr 'argyfwng ynni' a thu hwnt, Llundain: Llyfrgell Tŷ'r Cyffredin .

Byw'n Iach, 2024. PRISIAU GWEITHGAREDDAU SYCH. [Ar-lein] Ar gael yn:

<https://www.bywniach.cymru/wp-content/uploads/Prisiau-Llawn-Bywn-Iach-2024-25-Full-Price-List.pdf>[Cyrchwyd 17eg Medi 2024].

Ymgyrch I Derfynu Unigrwydd, 2017. Cost Unigrwydd. [Ar-lein] Ar gael yn:

<https://www.campaigntoendloneliness.org/wp-content/uploads/cost-of-loneliness-2017>[Cyrchwyd 14eg Hydref 2024].

Carver, D., Bolton, P. & Hutton, G., 2022. Cost Ynni Yng Nghymru , Llundain: Llyfrgell Tŷ'r Cyffredin.

comisiwn elusen, 2024. CYMDEITHAS GYMUNEDOL FFESTINIOG. [Ar-lein] Ar gael yn:

<https://register-of-charities.charitycommission.gov.uk/en/charity-search/-/charity-details/502456/what-who-how-where>[Cyrchwyd 15 Gorffennaf 2024].

CIPD, 2024. Dyfarniadau cyflog i ostwng yn 2024 wrth i gyflogwyr fwrw golwg ar y flwyddyn i ddod. [Ar-lein] Ar gael yn: [https://www.cipd.org/uk/views-and-insights/thought-leadership/cipd-voice/pay-awards-2024/#:~:text=Looking%20at%20the%20make%2Dup,a%20pay%20freeze%20\(12%25\)](https://www.cipd.org/uk/views-and-insights/thought-leadership/cipd-voice/pay-awards-2024/#:~:text=Looking%20at%20the%20make%2Dup,a%20pay%20freeze%20(12%25))[Cyrchwyd 17eg Medi 2024].

Cwmni Bro Ffestiniog, 2018. Cwmni Bro Ffestiniog. [Ar-lein] Ar gael yn:

<http://cwmnibro.cymru/pdf/cwmni-bro-29-9-18-saesneg.pdf>[Cyrchwyd 9fed Medi 2024].

Cyngor Gwynedd, 2024. Llewyrch o'r Llechi, Cronfa Lefelu. [Ar-lein] Ar gael yn: <https://www.gwynedd.llyw.cymru/cy/Busnes/Adfywio/Llewyrch-or-Llechi/Levelling-Up-Cronfa.aspx>[Cyrchwyd 21ain Hydref 2024].

GOV.UK, 2022. Asesiad effaith Adolygiad tystiolaeth cyflym o fentrau cymunedol. [Ar-lein] Ar gael yn: <https://www.gov.uk/government/publications/rapid-evidence-review-of-community-initiatives/rapid-evidence-review-of-community-initiatives>[Cyrchwyd 15 Medi 2024].

GOV.UK, 2024. Cyflog Byw Cenedlaethol i gynyddu i £12.21 ym mis Ebrill 2025. [Ar-lein] Ar gael yn: <https://www.gov.uk/government/news/national-living-wage-to-increase-to-1221-ym-Ebrill-2025>[Cyrchwyd 24 Medi 2024].

GOV.UK, 2024. Cyfraddau Isafswm Cyflog Cenedlaethol a Chyflog Byw Cenedlaethol. [Ar-lein] Ar gael yn: <https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates>[Cyrchwyd 19 Medi 2024].

Mantell Gwynedd , 2024. Cronfa Ffyniant Gyffredin Gogledd Cymru. [Ar-lein] Ar gael yn: <https://mantellgwynedd.com/eng/shared-prosperity-fund.html>[Cyrchwyd 14eg Mai 2024].

Comisiynydd Hŷn Cymru , 2022. Pwysigrwydd ac Effaith Gwasanaeth Cymunedol. [Ar-lein] Ar gael yn: <https://olderpeople.wales/wp-content/uploads/2022/05/The-Importance-and-Impact-of-Community-Services-within-Wales.pdf>[Cyrchwyd 17 Medi 2024].

Pro Bono Economics, nd Economeg Trosglwyddo Asedau Cymunedol, sl:sn

Resolve Energy, 2024. [Ar-lein] Ar gael yn: www.resolveenergy.co.uk[Cyrchwyd 16 Medi 2024].

Peiriant Gwerth Cymdeithasol, 2024. Achrediadau-a-phartneriaethau/. [Ar-lein] Ar gael yn: <https://socialvalueengine.com/about-us-accreditations-and-partnerships/>

Peiriant Gwerth Cymdeithasol, 2024. Galluoedd Llwyfan. [Ar-lein] Ar gael yn:

<https://socialvalueengine.com/platform/>

The Guardian, 2024. Annog Gweinidogion I Gamu Mewn I Achub Cwmnïau o'r DU. [Ar-

lein] Ar gael yn: [https://www.theguardian.com/business/article/2024/aug/27/ministers-](https://www.theguardian.com/business/article/2024/aug/27/ministers-urged-step-in-save-uk-firms-struggling-high-ene)

[urged-step-in-save-uk-firms-struggling-high-ene](https://www.theguardian.com/business/article/2024/aug/27/ministers-urged-step-in-save-uk-firms-struggling-high-ene)[Cyrchwyd 16 Medi 2024].

Llywodraeth Cymru, 2023. 'Mae canolfannau cymunedol ledled Cymru yn chwarae rhan

hanfodol wrth gefnogi aelodau mwyaf agored i niwed ein cymdeithas'. [Ar-lein] Ar gael yn:

<https://www.llyw.cymru/canolfannau-cymunedol-ar-draws-cymru-chwarae-hanfodol-rôl->

[cefnogi-aelodau-mwyaf-agored-i'n-cymdeithas](https://www.llyw.cymru/canolfannau-cymunedol-ar-draws-cymru-chwarae-hanfodol-rôl-)[Cyrchwyd 15 Medi 2024].